

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

**Sušický dětský sbor a jeho význam pro
hudební výchovu mládeže na Sušicku**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Radka Tomášková

Specializace v pedagogice, Hudba se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Plzeň, 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 2. 5. 2018

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Velké díky patří všem sborovým dirigentům, kteří mi poskytli materiály ke zpracování bakalářské práce, a především mi dovolili nahlédnout do zákulisí fungování pěveckých oddělení sboru. Nejvíce děkuji Mgr. Josefu Baierlovi, za jeho ochotu spolupráce a za poskytnutí nejedné konzultace. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem dalším, kteří k mé práci, byť jen malým dílem, také přispěli.

ORIGINÁLNÍ ZADÁNÍ PRÁCE

OBSAH

Obsah.....	5
Úvod.....	7
1 Sborový zpěv.....	9
1.1 Pěvecký sbor a jeho dělení.....	14
1.2 Dětský pěvecký sbor (DPS).....	16
2 Historie hudebního dění na Sušicku.....	18
2.1 Hudební školství na Sušicku.....	20
2.2 Smíšený pěvecký sbor Svatobor.....	22
3 Sušický dětský sbor (SDS).....	24
3.1 Historie.....	24
3.2 Spolupráce s dalšími odděleními ZUŠ.....	26
3.3 Spolupráce se skladateli, textaři a umělci.....	26
3.4 Organizace sboru.....	28
3.4.1 Broučci.....	28
3.4.2 Sluníčka.....	29
3.4.3 Včelky.....	30
3.4.4 Hlavní sbor.....	32
3.4.5 Chlapi SDS.....	32
3.5 Práce ve sboru.....	33
3.6 Mimoškolní činnost.....	37
3.6.1 Soustředění.....	39
3.6.2 Koncerty.....	40
3.6.3 Zájezdy.....	40
3.6.4 Je kraj, kde voní tráva.....	41
3.7 Osobnosti spojené se SDS.....	43
3.7.1 Vedoucí pěveckého oddělení ZUŠ.....	43
3.7.2 Veřejně známé osobnosti, které byli členy SDS.....	46
4 Hudební tělesa, která vznikla díky SDS.....	52
4.1 Pěvecká tělesa.....	52
4.1.1 Nimbostratus.....	52
4.1.2 Faux Pas.....	53
4.1.3 Metanoia.....	53
4.1.4 Paddy's Bangers.....	53
4.1.5 Go. Spirit.....	55
4.1.6 Klubíčko.....	55
4.1.7 „Rodiče a děti“.....	55
4.1.8 Projekt SBOR.....	56

4.2	Ostatní.....	57
4.2.1	Lidový soubor ZUŠ Františka Stupky.....	57
4.2.2	Tricken Brúdrs.....	58
4.2.3	KARAVANA SWINGersBAND.....	58
4.2.4	Memento.....	59
4.2.5	Orchidea.....	59
4.2.6	Strýčkova Zahrádka.....	60
4.2.7	Hellboy's Jazz.....	60
4.2.8	Orchestra.....	61
4.2.9	Sirkyskon.....	61
5	Dotazník a jeho analýza.....	63
5.1	Pro současné členy.....	63
5.2	Pro bývalé členy.....	74
	Závěr.....	82
	Resumé.....	83
	Seznam pramenů a použité literatury.....	84
	Seznam příloh.....	I

ÚVOD

"Moje práce pro mě znamená to, po čem touží mnoho lidí. Totiž to, aby jejich zaměstnání bylo zároveň i jejich koníčkem. A mně se to povedlo."

Josef Baierl o své práci

Velice dobře si pamatuji, když jsem se v roce 2010 rozhodla pro svou „pěveckou kariéru“. Tehdy jsem studovala strakonické osmileté gymnázium a mnoho mých kamarádů ze školy navštěvovalo pěvecký sbor Fere Angeli působící pod ZUŠ Strakonice. Rozhodla jsem se tedy zajít za paní sbormistryní, a zároveň pedagožkou gymnázia, Mgr. Marcelou Mikovou, Ph.D., jestli bych sbor nemohla také navštěvovat. Když jsem v obavách vstoupila do kabinetu a vyřkla své přání, paní Miková velmi pohotově zareagovala a hned mě začala pěvecky, rytmicky i sluchově přezkušovat. Z toho jsem dostala takový strach, že jsem byla ráda za každou vydanou hlásku, která ze mě vyšla. Mohu říci, že jsem jednou z těch zpěvaček, které začaly navštěvovat sborový zpěv až déle – ve 14 letech. Měla jsem obrovské štěstí, že mě tehdejší kolektiv sboru Fere Angeli ve Strakonících přijal tak, jak přijal, a já jsem se mohla stát součástí něčeho naprosto skvělého, co mě do konce života nepřestane bavit a neomrzí dělat. Sborový zpěv se tou chvílí stal neodmyslitelnou součástí mého života.

Téma mé bakalářské práce jsem si zvolila vliv Sušického dětského sboru na hudební výchovu v oblasti Sušicka. K výběru právě tohoto tématu mě vedl zájem, který ve mne sborový zpěv a vedení sboru probouzí. Sama jsem prošla již dvěma pěveckými tělesy, dětským a středoškolským sborem, oba pod vedením sbormistryně Marcely Mikové, a v nynější době navštěvuji ještě sbor pro dospělé, také pod vedením Marcely Mikové, a sbor vysokoškolský na ZČU v Plzni pod vedením Mgr. et Mgr. Romany Feiferlíkové, Ph.D., doc. PaedDr. Daniely Mandysové a Mgr. Vítem Aschenbrennerem, Ph.D.

Sušický sbor jsem znala pouze z doslechu a několikrát jsem měla možnost se s nimi potkat na pěveckých přehlídkách, festivalech a soutěžích. Toto téma jsem si vybrala z důvodu jedinečné možnosti nahlédnout do vedení a činnosti tohoto dlouhá léta existujícího sboru, který si drží místo na předních příčkách sborů z celé České republiky a myslím, že

jsem udělala nejlépe, jak jsem mohla. Po setkání a bližším poznání pana Baierla, ale i ostatních členů pěveckého oddělení ZUŠ v Sušici, jsem se pro sborový zpěv nadchla ještě více než předtím.

První dvě části zahrnující zhruba polovinu mé práce jsou věnované spíše obecnějšímu charakteru sborového zpěvu a hudebního dění na Sušicku. Další pasáže jsou zasvěcené již pouze Sušickému dětskému sboru a jeho současným a bývalým členům.

Hlavním cílem kvalifikační práce je ukázat, že právě tento sbor a osobnost samotného zakladatele Josefa Baierla mají obrovský podíl na dalším rozvoji hudebního života žáků a všeobecně hudební výchovy nejenom v sušickém regionu.

1 SBOROVÝ ZPĚV

Hudba má kořeny už v dávné minulosti, kdy předchůdci lidí dokázali vytvářet nejjednodušší zvuky a melodie, jež byly nápodobami různých zvuků přírody. Podle Charlese Darwina byl zpěv prvním dorozumívacím prostředkem člověka a existují i názory vědců, kteří tvrdí, že zpěv předcházel dokonce řeči samotné.

Hudba a zpěv jsou tedy neodmyslitelnou součástí života už od prvopočátku lidské existence a řadíme je k nejstarším uměleckým projevům.

Počátek sborového zpěvu v českých zemích lze datovat až od 9. století, jelikož veškeré informace do této doby nemůžeme považovat za věrohodné. Středověká hudba rozvíjela v této době oblast liturgického zpěvu (gregoriánský chorál, který byl zpočátku pouze jednohlasý, ale od 8. století se začínají přidávat další hlasy – především v čistých intervalech), duchovního zpěvu (duchovní písně a duchovní hry), tzv. rytířské hudby (související s Křížáckými válkami a rozvojem rytířství v oblastech Francie a Německa), se kterou je spojena studentská světská tvorba, a také oblast venkovské lidové hudby, o níž víme velice málo.

V 11. a 12. století předpokládáme průnik organální improvizace do českých zemí. Vznikla zde dvě biskupství (v Praze a Olomouci), dále pak velké množství klášterů (Kladruby, Strahov, ...) a kostelů, díky kterým se liturgický zpěv infiltroval mezi široké vrstvy. Hudebními prameny se staly mše (misály, graduály) a officia (např. žaltáře, hymnáře). Tehdejší repertoár se odvíjel od liturgického a světského zpěvu. První sborová tělesa, tvořena pouze muži, vznikala při církvi a zpívala nejdříve pouze jednohlasně dle zvyklostí gregoriánského chorálu (latinsky, text většinou vyňaté z Bible). Tyto latinsky zpívané chorály však nebyly prostému lidu při bohoslužbách srozumitelné. Proto začínají vznikat a rozvíjet se duchovní písně, jejichž provedení bylo v národním jazyce. Dokladem jsou např. skladby *Hospodine, pomiluj ny*¹ nebo *Svatováclavský chorál*, který vznikl na přelomu 12. a 13. století se zcela novým nápěvem a textem. Ve druhé polovině 13. století

---

¹ Tato nejstarší dochovaná česká duchovní píseň vznikla volným překladem latinského prosebného zpěvu a její vznik je přiřazován k přelomu 10. a 11. století. Hudebně souvisí s chorálem, ale je zpívána jak muži, tak ženami.

k nám proniká umělá komponovaná polyfonie epochy Notre Dame a v první polovině 14. století menzurální hudba epochy Ars antiqua.

V období za vlády Karla IV. se hodně rozvíjí studentská tvorba, jež souvisí se založením Karlovy univerzity. Byla velmi potlačována církví, jelikož tato hudba nepodporovala náboženské zanícení. Máme zachováno více textů než notových zápisů a charakteristickým prvkem se stal zpěv v mateřském jazyce. Světskou píseň můžeme rozdělit na milostnou (hodně se v ní inspiroval Petr Eben, např. jeho skladba *Tabulatura nova* byla inspirována světskou milostnou písní *Dřevo se listem odievá*), satirickou, která odkazuje na určitou událost, a studentskou (např. *Carmina Burana*, kterou ve 20. století zhudebnil Carl Orff). Ve větším měřítku začaly za vlády tohoto panovníka vznikat i pěvecké sbory, kdy se jednalo o tzv. bonifanty². Velmi známým se stal Svatovítský chrámový sbor při chrámu Sv. Víta v Praze zabývající se zpěvem žalmů.

V období husitství měly občanská válka a úpadek společnosti značný dopad i na sborový zpěv (likvidace klášterů a liturgických zpěvníků, ekonomické chudnutí obyvatel). Toto období připouštělo pouze zpěv unisono a bez doprovodu jakýchkoliv nástrojů. Jednohlasý masový zpěv byl jednotícího, výchovného, náboženského, a nakonec i bojovného charakteru a byl založený na lidové písni, ze které poté vznikla nová forma, tzv. lidová duchovní píseň³. Příkladem je nám známá bojovná píseň *Kdož sú boží bojovníci*. Hlavní památkou této doby byl Jistebnický kancionál, který pochází z poloviny 15. století a obsahuje 70 písní a skladeb většinou anonymního původu.

V renesanci dochází k velkému rozvoji hudby, především k jejímu zdokonalování a postupné komplikaci vícehlasu, tzv. vokální polyfonie. Z chrámových forem se nejvíce využívala mše a moteto a ze světských chanson, madrigal, villanella či canzonetta. U nás se na tomto rozvoji podílely školní sbory a Obec věřících, jež vytvářela podněty pro rozvoj duchovní písně v národním jazyce a na kterou v polovině 15. století navázala Jednota bratrská. Tu charakterizuje vysoká ediční činnost (vydání cca 30 tištěných zpěvníků). Velice důležitou roli hrál totiž vynález knihtisku v polovině 15. století. Nejstarší dochovaná tištěná sbírka 90 českých písní pochází z roku 1501. První dochovaný kancionál s notami u nás se datuje k roku 1541 a stal se jím *Kancionál Písně Chval*

---

² Bonifanti = školený a placený sbor specialistů na chrámový zpěv.

³ VALOVÝ, Evžen. Sborový zpěv v Čechách a na Moravě. Vyd. 1. V Brně: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1972.

Božských... od Jana Roha⁴. Většinou se jednalo spíše o chrámové skladby, ale výjimečně vznikaly i skladby světské. Takovouto hudbu provozovala tzv. literátská bratrstva, která byla zrušena reformami Josefa II. roku 1786. Jednalo se o první veřejné spolky, které nebyly organizované církví a jejichž součástí byli prostí občané. Scházeli se za účelem vícehlasého zpěvu převážně duchovních skladeb. Shromažďovalo se zde velké množství vokálních materiálů a vznikala nová díla, která byla zaznamenávána do kancionálů (zpěvníků). Bratrstva, vznikající téměř ve všech větších městech, se stala centrem hudebního dění tehdejší doby až do roku 1620, do konce renesance v Čechách. Slavnými zpěvníky těchto bratrstev se staly např. Speciálník královéhradecký nebo Příbramský či Tábořský kancionál.

Počátkem 17. století se začíná hudba dostávat z církevní oblasti na venkov a objevují se první amatérská, ale i profesionální hudební společenství. Jedním z nich je Collegium musicum, založené roku 1616 v Praze, ve kterém se žáci učili hudbě a zpěvu.

O hudební vzdělávání se velkým dílem zasloužil pedagog Jan Amos Komenský. V jeho spise *Didactica magna (Velká didaktika)*⁵ zrovnoprávnil hudební výchovu s ostatními vyučovanými předměty. Hlavní úlohu zde měli při výuce kantoři a učitelé z venkova, kteří předávali žákům prostřednictvím písní lidovou slovesnost. V 18. století se zpěv zařadil do školních osnov jako nepovinný předmět, protože byl mnohými reformátory považován za možný výchovný prostředek.

Barokní hudba v českých zemích vychází z lidové písně (jednoduchost, pravidelná melodie, zpěvnost), ale zároveň ji můžeme srovnávat s barokní hudbou ve světě, která je polyfonicky velmi složitá. Na církevní půdě se staly hlavními centry církevní chrámy, kláštery a koleje, ve kterých se pořádala i melodramata⁶, jež psali např. František Xaver Brixi či Jan Dismas Zelenka. Pokračuje zde také tvorba kancionálů, které jsou ale vedeny v katolickém (Slaviček rajský od Jana Josefa Božana) nebo evangelickém (Kancionál J. A. Komenského) duchu. V období baroka nastává velký rozvoj hudby i ve šlechtických sídlech. Při zámeckých rezidencích vznikala spousta kapel, jejichž vlastníci se značně zajímali o oblast hudby (např. Hrabě František Antonín Špork se velmi interestoval o operu

---

⁴ Prameny písní, hymnů a starých zpěvů - KPMK. Úvodní stránka - KPMK [online]. Dostupné z: <http://www.kpmk.eu/index.php/2-nezarazene/1-prameny-pisni-hymnu-a-starych-zpevu>

⁵ *Didactica magna*, neboli Velká didaktika, je prvním ze spisů Jana Amose Komenského o pedagogice a školství. Byl napsán v letech 1627–1638 a poprvé vydán v latině roku 1657.

⁶ Komická školská divadelní představení náboženského charakteru se značnou účastí hudby.

– v Praze nalezneme Šporkův palác, který ve své době sloužil jako zázemí pro hru italské opery).

K vývoji české hudebnosti přispěla v tomto období velkým dílem také kantorská hudba, která úzce souvisela s církví, jelikož na ni bylo školství velice vázáno. Ve školách byl zaveden zpěv a nacvičovala se i hra na nástroj a hudební teorie. Zájem jevíli především žáci, z jejichž nejlepších řad se vybírali zpěváci do klášterních fundací, takže hudební úroveň škol tímto nabývala vysokého stupně⁷. Do kantorského repertoáru řadíme především pastorely (lidové vánoční zpěvy) a české zpěvohry z lidového prostředí. Jednou z nejnámějších a dodnes realizovaných pastorel je Česká mše vánoční skladatele Jakuba Jana Ryby.

V 18. století se s navyšující oblibou především operní tvorby zvětšoval i počet amatérských sborů, u kterých docházelo s rostoucími nároky na technickou úroveň k jejich profesionalizaci. Oblíbenost sborového zpěvu se projevovala stále větším počtem příznivců a díky tomu se v této době objevují první organizace, které prováděly sborové skladby v mateřštině. V Praze vznikla roku 1803 Tonkünstler-Sozietät⁸, jež pořádala dvakrát ročně veřejné koncerty, kde se objevovala díla známých skladatelů, jakými byli např. Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Richard Wagner nebo Joseph Haydn. Koncerty byly benefičního charakteru a sdružovaly členy pěveckých sborů pražských chrámů a Stavovského divadla. O pět let později vznikla ve stejném městě Jednota pro zvelebení hudby v Čechách, která dala v roce 1811 podnět ke vzniku Pražské konzervatoře (zprvu zde nebyl zpěv vyučován, ale později bylo zavedeno pěvecké oddělení).

V roce 1840 byla v Praze založena sbormistrem Antonínem Aptom Cecilská jednota a sbormistrem Aloisem Jelenem Žofínská akademie. Obě velkou částí ovlivnily sborový zpěv. Spjovaly pěvecký sbor a orchestr, v případě Žofínské akademie ještě s hudební školou. V jejich návaznosti poté pokračoval spolek Pražský Hlahol založený roku 1861 (jehož úkolem bylo šíření slovanského zpěvu) a mnoho dalších vlasteneckých pěveckých souborů (Lumír, Slavoj atd.), které se staly jednou z příčin rozvoje uvědomění národa.

Společenské změny v 80. letech přinesly úpadek sborového zpěvu, ale v 90. letech, konkrétně roku 1903, se situace obrátila v úplný opak díky prof. Ferdinandu Vachovi,

---

⁷ O vysoké úrovni českého hudebního školství píše i Charles Burney ve svém díle Hudební cestopis 18. věku.

⁸ Tzv. Societa, což byla jednota hudebních umělců, která podporovala vdovy a sirotky. Aktivním členem byl František Škroup.

kteřý konkretizoval reformu sborového zpěvu⁹ založením Pěveckého sdružení moravských učitelů, což byl mužský pěvecký sbor nejvyšších kvalit¹⁰, jenž byl vzorem pro mnohá další tělesa.

Následující stagnaci přivedla první světová válka, avšak ne pro ženské pěvecké sbory, které stále více nabíraly na popularitě. Prudký vzrůst sborového zpěvu ale zaznamenal vznik Československa, kdy se začalo tvořit velké množství těchto souborů, které se vracely k vlasteneckým idejím. Za tohoto období vznikl nejenom u nás velice významný sbor Bakulovi zpěváci pod vedením Františka Bakuleho. Významný byl především tím, že se stal prvním mimoškolním dětským pěveckým sborem, který zahrnoval i tělesně postižené děti. Dalším z eminentních sborů se stali i Jistebniční zpěváci a Brněnský dětský sbor se sbormistrem Františkem Lýskem, uznávaným a úspěšným hudebním vědcem.

Po druhé světové válce se toto nadšení ještě více zveličilo. Vznikalo nespočetné množství pěveckých sborů, jejichž hudební tvorba se odrážela od protifašistické, mírové a později i socialistické tematiky. Velkou inspirací se stala lidová poezie, na jejíž texty vznikala rozsáhlá hudební díla (např. hudební díla Ladislava Vycpálka na texty básníků Josefa Václava Sládka¹¹ či Petra Bezruče¹² nebo sborové cykly Petra Ebena¹³). 60. léta přispěla sborovému zpěvu rozšířením repertoáru o skladby ve světových jazycích (angličtině, němčině, francouzštině atd.), v jazycích starých (novověké latině, řečtině) a exotických (hebrejštině apod.). Dětská sborová tvorba se uchýlovala k poezii např. Václava Čtvrťka nebo Františka Hrubína, jejichž tvorba nalézala inspiraci v dětských říkadlech, příslovích aj. Konec 60. let s sebou přináší dětskou poezii s novou tematikou, ve které je zahrnuta humorná podoba všedního světa dětí. Patří sem např. básně Václava Fischera a Jiřího Žáčka.

Významnou roli pro soudobou sborovou tvorbu sehrála i její interpretace a festivalové zázemí. Můžeme zde zmínit přehlídky nové tvorby v Praze, Brně, festivaly sborového zpěvu v Jihlavě a Jirkově nebo festival IFAS¹⁴, který se konal poprvé v roce

---

⁹ Konkretizace sborového zpěvu spočívala v několika bodech, mezi něž řadíme kladení důrazu na zpěv a cappella (zpěv bez doprovodu hudebních nástrojů), zpěv nových skladeb z paměti a řízení sboru bez dirigentské taktovky.

¹⁰ Ferdinand Vach dbal na technickou vyspělost, přesnou intonaci a hlasovou kulturu.

¹¹ Např. Cyklus ženských sborů Z českého domova (1949).

¹² Např. Mužská trilogie Bezručův hlas (1958).

¹³ Např. Zelená se snítka (1953-1959).

¹⁴ IFAS = International Festival of Academic Choirs = Mezinárodní festival akademických sborů – soutěžní festival s mezinárodní účastí určený pro sbory mládeže a sbory dospělých, jehož první ročník se

1968 v Pardubicích. Podstatnou událostí v tomto období se stalo založení Unie českých pěveckých sborů¹⁵, jež má dodnes na starost sdružovat amatérská pěvecká tělesa a pomáhat jejich rozvoji (šíření zájmu o sborový zpěv, spolupráce s jinými organizacemi – stává se členem mezinárodních organizací Europa Cantat a AGECE¹⁶), zkvalitnění pěveckých hnutí apod.). Také začíná od roku 1990 vydávat časopis Cantus, který společnost informuje o sborovém dění po celém světě.

V současnosti se může již velice oblíbený sborový zpěv pyšnit nespočetným množstvím těles, ať už na amatérské nebo profesionální úrovni, která se této aktivitě věnují. Jejich pevný počet na našem území nedokážeme přesně určit, jelikož neexistuje žádná oficiální internetová databáze, která by je evidovala úplně všechna.

1.1 PĚVECKÝ SBOR A JEHO DĚLENÍ

Pěvecký sbor je jedním z hudebních těles tvořených skupinou lidí, která je vedena odborně vyučenou osobou (sbormistrem, sborovým dirigentem) a pěvecky interpretuje různé druhy skladeb. Profesionálně zaměřené sbory vznikají za určitým účelem a pro jejich zpěváky je členství především obživou. Působení v amatérském tělese můžeme v dnešní době označit jako jistý styl života, jež spojuje rozličné osoby se stejným zájmem. Mladým generacím jde především o sociální integraci, zábavu nebo možnost se někam podívat a něco zažít, těm starším slouží spíše jako odreagování. Velkou roli zde sehrává zmiňovaný sbormistr, na jež znalostech a osobnosti závisí chod celého sboru.

Podle toho, o jaký sbor se jedná, rozdělujeme zpěváky do určitých hlasů. Pěvecké hlasy se dělí na dospělé (ženské a mužské) a dětské, ty se vyvíjí s věkem dítěte. Podle tónového rozsahu je rozlišujeme na:

Ženské:

- 1) Soprán: $h - h^2$ (notace v houslovém klíči)
- 2) Mezzosoprán: $g - g^2$ (notace v houslovém klíči)

---

uskutečnil v roce 1968.

¹⁵ Unie českých pěveckých sborů – organizace pro sborový zpěv s celorepublikovou působností sídlící v Praze, kde byla také 26. 4. 1969 založena.

¹⁶AGEC = Arbeitsgemeinschaft Europäischer Chorverbände = Asociace evropských pěveckých sborů.

Mužské:

- 3) Tenor: H – h¹ (notace v houslovém klíči o oktávu výše, než zní)
- 4) Baryton: G – g¹ (notace v basovém klíči)
- 5) Bas: E – e¹ (notace v basovém klíči)¹⁷

Pěvecký sbor dále rozlišujeme:

1) dle věku a pohlaví

I. Smíšené sbory (zastoupeny všechny hlasy)

a) Velký smíšený (60 zpěváků a více)

b) Malý smíšený (40–60 zpěváků)

c) Komorní smíšený (do 40 zpěváků)

d) Malý komorní smíšený (do 20 zpěváků)

e) Mládežnický (studentský) a akademický

II. Ženské sbory (zastoupen pouze soprán, mezzosoprán a alt)

III. Mužské sbory (zastoupen pouze tenor, baryton a bas)

IV. Dětské sbory (v naprosté většině případů se dětské sbory dále nerozdělují na smíšený, dívčí a chlapecký, ale u některých toto rozdělení můžeme najít – např. dětský pěvecký sbor Carmina v Rychnově nad Kněžnou nebo chlapecký sbor Bon pueri z Hradce Králové)

2) dle účelu vzniku

Školní, koncertní, sbory lidových písní, jazzové, folklórní, gospelové, chrámové, barokní, kantátové, operní, oratorní apod.

---

¹⁷ VRCHOTOVÁ-PÁTOVÁ, Jarmila. *Pěvecká příprava učitelů hudební výchovy: pro studující PeF a PGS*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976. s. 108.

3) dle činnosti sboru

- I) Profesionální
- II) Poloprofesionální
- III) Amatérské

1.2 DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR (DPS)

Dětské pěvecké sbory navazují na dlouholetou tradici, která je spjatá se sbory dospělých a je datována od druhé poloviny 19. století. Jsou nejmladší odnoží ze všech druhů sborů a vznikly z důvodu potřeby vychovávat mladé zpěváky pro dospělé sbory. Na stejném principu pak začaly být zakládány i přípravné sbory, které mají za úkol připravovat nejmenší členy pro vstup do sboru hlavního a v podstatě fungují jako škola sborového zpěvu. Dalším důvodem byla také reprezentace škol. Mimoto byl zjištěn i pozitivní vliv na stmelování kolektivu dětí, který se v dnešní době ještě více prohlubuje tím, že dětské sbory vyjíždí do zahraničí na výměnné pobyty, festivaly, přehlídky či soutěže, např. na Slovensko (Musica Sacra Bratislava, Slovakia Cantat), do Belgie (Europees Muziekfestival voor de Jeugd Neerpelt), Chorvatska (Istra Music Festival), Itálie (International Choir Festival Alta Pusteria), Španělska (Festival Internacional de Música de Cantonigròs), ale i do zaoceánských zemí, jako Sušický dětský sbor (World Choir Games, Cincinnati).

Tyto akce ale nefungují pouze v zahraničí. V České republice existuje několik soutěžních i nesoutěžních (přehlídkových) festivalů, které jsou rozděleny do více kategorií pro různá sborová tělesa a mají svá určitá pravidla. Pokud se jedná o mezinárodní festival, tak se ho účastní i zahraniční pěvecká tělesa, která často zvyšují jeho prestižnost a jsou zajímavým obohacením jak pro posluchače, tak pro účinkující. Příkladem soutěžních festivalů jsou Svátky písní (Olomouc), Zahrada písní (Praha) či Hrajeme s Orffem (Louny). Do těch nesoutěžních řadíme např. Světlo za Lidice, Zazpívej, slavičku (Zlín) nebo také Je kraj, kde voní tráva (Sušice).

V České republice je velké množství DPS, které zaznamenalo rozkvět až po druhé světové válce. Nejproslulejším se stal pražský Kühnův dětský sbor pod vedením sbormistra

prof. Jiřího Chvály. Jejich celkový počet však nedokážeme přesně určit, jelikož některé sbory nejsou oficiálně registrovány a některé jsou zase vedeny pouze jako zájmová činnost. Podle každoroční Celostátní přehlídky dětských školních pěveckých sborů a koncertní činnosti výběrových sborů se na území České republiky pohybuje více než 20 000 dětí, které navštěvují přibližně 450–500 pěveckých těles. Většina sborů působí při ZUŠ a ZŠ, menší část při domech dětí a mládeže.

Majorita DPS má již zmiňované přípravné sbory, které jsou základním stupněm pro vstup do dětského sboru a mohou do něj začít chodit děti od 3 let¹⁸. Postupným stárnutím se děti dostanou do samotného dětského pěveckého sboru, který zahrnuje většinou zpěváky do 15 let, ale ve sborech koncertního typu se věková hranice posunuje až do 18 let. Počet dětí není nijak omezen, ale za nejvhodnější se považuje okolo padesáti až šedesáti členů.

Důležitým prvkem je způsob vedení sboru a také výběr repertoáru, který musí být přiměřený k hlasovému rozsahu dětského hlasu. Nejprve by měly být děti seznámeny s jednoduchými skladbami v jednohlasé úpravě a až po zažitých základech by se měly hlasy začít dělit nejdříve do dvoj-, poté do tří-, a někdy dokonce i do čtyřhlasu. Správnost zařazení dětského hlasu je velice důležitá, jelikož by při špatném umístění mohlo dojít k jeho přepínání nebo dokonce k hlasovým vadám. Bereme ohled nejenom na rozsah hlasu, ale i na jeho barvu, sytost a dominantní polohu. Pěvecké hlasy zde rozdělujeme na první, druhý soprán a alt. V některých případech (většinou u výběrových sborů, kam se děti vybírají podle kvality hlasu) se může vyskytnout mimo první a druhý soprán i první a druhý alt.

Další klíčovou součástí, která neodmyslitelně patří ke zpěvu, je pohybová činnost, díky které si má dítě možnost lépe zapamatovat rytmus nebo dokonce samotný text. Nemusíme ji ale začleňovat pouze do choreografie zpívané skladby, ale můžeme díky ní odstraňovat i návyky špatného postoje, kdy před zkoušku, nebo přímo do ní, vložíme uvolňovací cvičení, která navíc navrátí dětem jejich pozornost.

---

¹⁸ Např. Kühnův dětský sbor.

2 HISTORIE HUDEBNÍHO DĚNÍ NA SUŠICKU

Již v roce 1860 byl v Sušici založen Zpěvácký spolek Svatý Václav, jehož nynějším pokračovatelem je pěvecký sbor Svatobor. Snahy o zřízení hudebního školství v sušickém regionu se pojí ale až k počátku 20. století, kdy o jeho založení usiloval např. Viktor Roman Moser nebo Václav Vavrým.

Jedním z prvků, který podnítil na počátku 20. století rozvoj hudby v tomto regionu, byl skladatel a dirigent Karel Polata¹⁹, který se ve 30. letech přestěhoval s rodinou do Sušice. Po první světové válce zde sestavil kapelu muzikantů, jež od roku 1951 známe jako Starošumavskou dechovou muziku Karla Polaty.

Velký význam pro rozvoj hudby a samotné hudebnosti měla Střední pedagogická škola sídlící v Sušici mezi léty 1950–1966 (poté přestěhována do Karlových Varů) a její kantor, prof. Jiří Štrunc²⁰. Tento muž zde založil v roce 1953 dívčí pěvecký sbor Mládí, který fungoval až do roku 1965. Na popud toho, že byl tento sbor opravdu jen čistě dívčí, založil také dechový orchestr, ve kterém se mohli angažovat i zástupci opačného pohlaví, tedy mužského. Po absolvování školy již žáci nemohli být členy tohoto uskupení, ale hodně z nich, kteří zůstali v kraji, se i nadále věnovali hudbě a zapojovali se do místních kapel, např. do swingového orchestru Rytmus, do výše zmiňované Starošumavské dechové muziky Karla Polaty, a poté i do Solovačky²¹ (např. Jiří Holman²²). Další velice důležitou věcí bylo i vzdělávání učitelek mateřských škol a učitelek prvního stupně základních škol v hudební výchově, aby mohly na úrovni vychovávat v tomto oboru děti už od malička.

Dalším mužem podílejícím se na hudebním rozkvětu byl František Procházka – učitel českého a francouzského jazyka na Gymnáziu v Sušici, který si vzal za manželku velice známou houslovou virtuosku a pedagožku Martu Cittovou²³. Společně organizovali koncerty ve Smetanově sále, kterých se díky konexím účastnili i známé osobnosti jako Alexandr Plocek (houslový virtuos, žák Otakara Ševčíka a Jaroslava Kociana) nebo Ivan Kawaciuk (též houslový virtuos). Manželé navštěvovali i nedaleké

---

¹⁹ Karel Polata – 25. 11. 1914 – 29. 3. 1974.

²⁰ Jiří Štrunc (19. 4. 1931 – 15. 6. 2015) – jeden z nejznámějších a nejlepších sbormistrů poválečné éry.

²¹ Solovačka – ještě donedávna podnikový orchestr, který byl založený roku 1947 v podniku SOLO Sušice. Ve své době byl tvořený především členy bývalého swingového orchestru Rytmus, který se rozpadl po smrti kapelníka Kamila Švelcha.

²² Jiří Holman – jeden z muzikantů vychovaný prof. Jiřím Štruncem, nějaký čas i kapelníkem Solovačky.

²³ Marta Cittová-Procházková – dcera Františka Citta, sbormistra Svatoboru.

Velhartice, kde bydlel velmi vzdělaný „umělecký mecenáš“ a hudební znalec, farář Pavel Janeček. F. Procházka založil na gymnáziu orchestr (rázu symfonického orchestru), ve kterém hráli velkou roli především žáci hudební školy, již vedla jeho manželka, ale nebál se přijmout ani ostatní děti. Koncem 60. let pořádali společně se sborem Josefa Baierla chrámové koncerty, které se bohužel konaly jen několik let, jelikož činnost orchestrálního tělesa musela být přerušena. Procházkův orchestr dirigoval při svém pobytu na Šumavě i známý hudební skladatel a dirigent Jaroslav Křička²⁴. Ten ale nespolupracoval jen s Františkem Procházkou, ale i s již zmíněným Jiřím Štruncem, s nímž společně působili na koncertech, které také on sám dirigoval.

K dalším slavným, dnes již nežijícím, osobnostem můžeme zařadit ještě místní rodáky, kteří se podíleli na hudební činnosti mimo region. Jedním z nich byl Mořic Stanislav Anger (1844–1905) – dirigent Národního divadla a opery ve Štýrském Hradci, hudební skladatel a houslista a velmi dobrý přítel Bedřicha Smetany, který se v okolí Sušice také během svého života (v roce 1867, kdy působil jako kapelník Prozatímního divadlo) pohyboval. Konkrétně v lázních v Odolenově, kde se léčil, když přijel navštívit právě zmiňovaného přítele Stanislava Angera. Zahrnout sem můžeme také zmiňovaného Viktora Romana Mosera (1864–1939), který byl hudebním skladatelem, učitelem houslí v Lublani, Záhřebu, Plzni, a také autorem houslových a orchestrálních skladeb, a dokonce napsal i praktickou školu hry na housle.

Za zmínku určitě stojí i Václav Kopta (1845–1916), jenž se stal přítelem také jednoho značně známého hudebního skladatele. Když Antonín Dvořák dostal nabídku práce na konzervatoři v americkém New Yorku, nemohl se dlouhou dobu rozhodnout, zdali má tento návrh přijmout. Tehdy se nechal unést slovy o šumavském kraji a rozhodl se tam nějaký čas před odjezdem do USA (roku 1891) pobýt. Václav Kopta, houslový virtuos, v té době žijící v nedalekých Podmoklech, byl jedním z prvních českých umělců, který se odvážil uspořádat turné za „Velkou louží“, jež sklidilo veliký úspěch.

---

²⁴ Jaroslav Křička (27. 8. 1882 – 23. 1. 1969) – též pedagog a publicista; závěr života (1953–1969) strávil v městské části Sušice – Červených Dvorcích.

2.1 HUDEBNÍ ŠKOLSTVÍ NA SUŠICKU

První městskou základní hudební školu zřídilo zastupitelstvo Sušice 26. 7. 1940 a vznikla zde i složená komise mající tuto veřejnou instituci na starost, která poté jmenovala členy učitelského sboru. V jejím čele stál tehdejší starosta, Jan Seitz, který je dnes považován za nejvýznamnějšího starostu Sušice. Na školu se v té době přihlásilo přes 100 žáků a vyučování bylo zahájeno 9. 9. 1940. Po roce, během nacistické okupace, byla činnost školy bohužel ukončena, protože úřady tehdejší vlády a jejich okupační politika nedovolovaly další rozvoj českého školství a kulturního života obecně. Po ukončení se profesori snažili vyučovat žáky soukromě. Obnovena byla až 1. 9. 1952 a ředitelkou se stala Marta Cittová-Procházková, jež se podílela i na organizaci sušických hudebních večerů, na kterých také příležitostně vystupovala.

Škola působila v budově bývalého hostince „U Cafourků“, ale podmínky k výuce zde nebyly vhodné, takže se po dvou letech přestěhovala do Domu osvěty na náměstí Svobody, kde získala 1. 9. 1954 název *Stupkova hudební škola*. Pojmenovaná byla po národním umělci, profesorovi Státní konzervatoře v Praze a Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, významném houslistovi a dirigentovi České filharmonie, Františkovi Stupkovi²⁵, rodákovi z nedalekých Tedražic, který se částečně zasloužil o vznik této nové hudební školy. Byl posílen pedagogický sbor a výuka rozšířena o oddělení nauk. Své pobočky měla také v Kašperských Horách a Kolinci. Každoročně zde probíhaly přehrávky a veřejné besídky. Roku 1958 se stal ředitelem Alois Sedlecký, o rok později Božena Gregorová.

Za jejího vedení se škola v roce 1960 přestěhovala do tzv. vily u Skalů, bývalé MŠ, a šestičlenný učitelský sbor měl dohromady na starost 199 žáků, kteří vystupovali na různých akcích jako byly oslavy (např. Mezinárodní den žen), schůze (např. Sdružení rodičů a přátel školy) aj. Na těchto akcích vystupovali i sami učitelé, již pořádali dokonce i vlastní koncerty (např. Křičkův večer uspořádaný k 10. výročí založení školy). Vysoký počet žáků vedl k problémům s nedostatkem vyučujících a učeben.

O rok později se změnilo označení základních hudebních škol na školy lidového umění (LŠU). Ze školy začali vystupovat první absolventi, kteří už měli své vlastní absolventské koncerty, a první žačkou přijatou na konzervatoř se stala M. Reindlová. Lidová škola také zahájila spolupráci s Konzervatoří Plzeň a v roce 1964 se v Sušici

---

²⁵ František Stupka – 18. 1. 1879 – 24. 11. 1965.

uskutečnil jejich první koncert. Nedílnou součástí začaly být také výchovné koncerty pro mateřské a základní devítileté školy.

Roku 1965 se stal ředitelem Jan Matějka a v roce 1968 byl změněn název školy na *Lidovou školu umění profesora Františka Stupky*. Během druhé poloviny 60. let se kvůli nedostatku žáků musely zrušit obě dvě pobočky LŠU.

V době normalizace v Československu, mezi léty 1968–1989, působili žáci (ať už sólisté nebo v souborech) i učitelé jako doprovod na tehdejších politických oslavách, např. na 100. výročí narození Vladimira Iljiče Lenina nebo 50. výročí vzniku Komunistické strany Československa. Během tohoto období nastoupil na LŠU Josef Baierl, který zde založil dnes už velice významný sbor. Také byla otevřena umělecká odvětví, jiná než hudební, a to výtvarné, taneční a nejméně aktivní literárně-dramatické, které v současnosti v ZUŠ není, ale od září příštího školního roku 2018/2019 se plánuje jeho otevření.

Se zvyšujícím se počtem žáků, kterých bylo ke školnímu roku 1977 zaevidováno 347, vzrostl i počet učitelů (18) a také i číslo pořádaných výročních koncertů a koncertů jarních, podzimních a vánočních, které se staly pro veřejnost velice oblíbenými.

Své jméno *Základní umělecká škola Františka Stupky* získala škola v roce 1990, kdy sídlila v ulici T. G. Masaryka v Sušici a v listopadu 1993 se přestěhovala do nově zrekonstruované třípatrové budovy v ulici Lerchova, která dříve sloužila jako klášter Školských sester de Notre Dame. Roku 1994 se stal ředitelem František Pekhart²⁶ a na tomto postu působil do školního roku 2016/2017. Díky rozvoji a zviditelnění Sušického dětského sboru a sboru Svatobor se změnila povaha akcí, na kterých tato tělesa vystupovala – začaly se navazovat vztahy se sbory zahraničními, probíhaly výměnné zájezdy. Stálící se staly koncerty jarní, podzimní a vánoční a od roku 1966 také festival dětských pěveckých sborů *Je kraj, kde voní tráva* konající se každé dva roky.

Do 1. 1. 2012 byl zřizovatelem ZUŠ Plzeňský kraj, ale od tohoto dne funguje jako příspěvková organizace Města Sušice. V dnešní době se zde stará 24 pedagogů o organizaci hudebního života, bohatost kulturní a společenské úrovně ve městě i v okolí a vyučují kolem 550 žáků v oboru hudebním, výtvarném a tanečním. Budova ZUŠ sídlí stále v ulici Lerchova, kde k divizní budově byla připojena ještě budova „Káčka“, nového komunitního centra.

---

²⁶ František Pekhart – též zakladatelem Lidového souboru ZUŠ. V dnešní době stále působí jako učitel v dechovém oddělení (hra na klarinet, hra na zobcovou flétnu).

2.2 SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR SVATOBOR

Kořeny tohoto pěveckého souboru sahají až do poloviny 19. století, konkrétně do roku 1848, kdy byl založen mužský pěvecký spolek Slovanská lípa. I když byla jeho činnost zakázaná, tak se členové scházeli potají, ale po pádu absolutismu se skrývat už nemuseli, takže byl v roce 1860 oficiálně založen taktéž mužský spolek Svatý Václav. Soubor koncertoval nejenom v místní Sušici, kde vznikl, ale i na významnějších akcích jako položení základního kamene č. 14 Národního divadla v Praze v roce 1968, který byl vybrán přímo na vrcholu Šumavského podhůří, Svatoboru, nebo na první národní slavnosti v Sušici roku 1871 „Svěcení praporu zpěváckého spolku“. Jeho repertoárem se staly skladby operní, operetní, duchovní a vlastenecké.

Za první světové války byla kvůli narukování mužů na vojenskou službu činnost souboru pozastavena. Po tomto konfliktu se sbor v roce 1918 přejmenoval na Zpěvácký spolek a v roce 1921 na Svatobor, pod jehož jménem ho známe dodnes. Roku 1976 převzal vedení sboru Josef Baierl, který je jeho sbormistrem i v nynější době. Jako korepetitor zde působí od roku 1997, po Libuši Rebstöckové (doba působení: 1976–1977) a Dagmar Jurigové-Ciomповé (doba působení: 1977–1997), Zdeňka Milotová. Repertoár je tvořen evropskými lidovými písněmi, díly starých i současných autorů, světskou a duchovní hudbou. Úspěšností se můžou pyšnit i jejich hudební projekty, které jsou uváděny v dobových kostýmech (např. Pan Pickwick, Divotvorný hrnec, My Fair Lady, ...). Jedním z děl je i Balada pro banditu, jehož koncertní podobu nastudoval sbor roku 2017 pod vedením režiséra Michaela Taranta a úspěšně ji předvedl na Sušických slavnostech.

Za svou existenci účinkoval na nesčetném množství koncertů (více jak 600), z nichž spoustu sám pořádal, vyjel na velké množství zahraničních zájezdů a od roku 1860 oslavil mnoho výročí. V roce 2020 oslaví již 160 let své existence.

Zahrnuje 40–50 členů, mezi kterými je hodně bývalých členů Sušického dětského sboru, kteří se sem vracají později než bezprostředně po jeho absolvování, tj. po dokončení vysoké školy či když se usadí zpět v Sušici nebo jejím okolí.

V dnešní době je sbor členem Unie českých pěveckých sborů a spadá pod hlavičku Sušického kulturního centra SIRKUS²⁷. Působí v ZUŠ Františka Stupky, kde má své sídlo, archiv a probíhají zde i sborové zkoušky.

Spolupracuje se spoustou tuzemských i zahraničních pěveckých souborů (úplně první zahraniční sbor přijel do Sušice v roce 1977). Na základě spolupráce měst Sušice a Bad Kötzing pořádá s německým sborem Kötztlinger Kammerchor koncerty a nácvik na ně probíhá jak u nás, tak v sousední zemi. Vystoupení jsou připravena na výročí 100. oslav vzniku samostatného Československa – 27. 10. se koncert koná v Německu, 28. 10. v České republice. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci Dispozičního fondu Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko. S oběma sbory vystoupí jako hosté Sušický dětský sbor a Symfonický orchestr Gymnázia a hudební školy hlavního města Prahy.

---

²⁷ SIRKUS = Sušická a regionální kulturní scéna.

3 SUŠICKÝ DĚTSKÝ SBOR (SDS)

3.1 HISTORIE

Rok 1969 můžeme nazvat významným pro malé město v Západočeském kraji, Sušici, jelikož se zde právě v tomto roce zrodil při ZDŠ²⁸ v Nejedlého ulici pod vedením Josefa Baierla pěvecký sbor, který se dnes řadí mezi nejpřednější sbory České republiky. Po dlouhém zvažování několika desítek názvů (Rozkvět, Otavan, Skřivánek, Šumavěnka, Sušenka, Melodie, Svítání, ..., dohromady bylo navrženo 123 jmen²⁹) se sbor v roce 1973 rozhodl ponechat si jméno, které doposud měl – Sušický dětský sbor.

Zpočátku sbor vystupoval pouze na akcích v Sušici, které byly pořádány ZDŠ, ale postupem času začínal organizovat výměnné zájezdy s ostatními sbory působícími v tehdejším Československu. První – i s úplně prvním veřejným koncertem Sušických – se uskutečnil v roce 1971 s Olomouckým dětským sborem. Jeho sbormistr, Karel Klimeš, a další starší kolegové, např. manželé Uherkovi, Alois a Tomáš Motýlovi, manželé Součkoví nebo skladatel Miroslav Raichl³⁰, byli prvními rádci Josefa Baierla v uvedení do systematické práce se sborem. Na základě těchto rad bylo vytvořeno rodičovské sdružení SDS a přípravné sbory. Důležitou okolností ve vzdělání sbormistra byla účast na sbormistrovských seminářích PhDr. Jaroslavy Mackové a na dvouletém sbormistrovském kurzu prof. Čestmíra Staška.

V následujících letech postupně nabíralo toto těleso na popularitě, čímž se zvyšoval počet jeho aktivit, na které již ZDŠ nestačila. Proto v roce 1973 přešlo pod správu Městského domu pionýrů a mládeže v Sušici a zahrnovalo v sobě žáky jak ze sušických základních škol, tak i z gymnázia.

Se zvyšující se oblíbeností sborového zpěvu, ke které konkrétně zde přispěla jistě i stoupající úroveň tohoto pěveckého tělesa, přicházelo do sboru čím dál tím více dětí, které už nebyly pouze jen místní, nýbrž dojížděly do Sušice i z okolních vesnic.

Nároky kladené na výkony členů přispěly k vytvoření prvního přípravného oddělení jménem *Včelky*. Toto oddělení, vzniklé ve školním roce 1970/1971, mělo vést k

---

²⁸ZDŠ – Základní devítiletá škola.

²⁹Kronika Sušického dětského sboru v letech 1969-1995 (bez autora). Archiv Sušického dětského sboru, Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici. Nepublikováno.

³⁰viz Spolupráce se skladateli, textaři.

dokonalejší přípravě pro vstup do hlavního sboru. Roku 1975/1976 vzniklo druhé přípravné oddělení, *Sluníčka*, se sbormistryní Milenou Naglmüllerovou, a roku 1985/1986 třetí, *Broučci*, kterých se ujala Helena Nováková.

Oblíbenost a žádanost sborového zpěvu po revolučním roce 1989 stále více narůstala, a proto se v roce 1990 stal SDS součástí ZUŠ³¹ Františka Stupky v Sušici, pod kterou působí dodnes.

V současnosti je sbor zařazen mezi středoškolské pěvecké sbory. Součástí jsou sice stále všechna tři přípravná oddělení, ale Hlavní (Koncertní) sbor se dělí ještě na tři další pěvecká tělesa – dívčí sbor, mužský sbor „Chlapi“ a smíšený sbor, které již nemůžeme řadit do kategorie dětských sborů, jelikož většinu členů tvoří studenti místního gymnázia.

Hlavním sbormistrem i nadále zůstává Josef Baierl. V dnešní době se hodně věnuje spíše výběru dramaturgie a pravděpodobně příštím rokem, k oslavám 50. výročí SDS, předá své žezlo dalším generacím – ostatním sbormistrům, které si již po několik let vychovává a kteří mu už teď s vedením sboru velmi pomáhají. Jsou jimi Andrea Sušilová, Jan Pelech a Milena Naglmüllerová.

Základem hudební dramaturgie je rozmanitost žánrů. Repertoár je tedy velice široký a propletený jak skladbami ze starších období (renesance, baroko, ...), tak i současnou a černošskou hudbou. Základním účelem správného výběru skladeb je získání si nejenom posluchačů, ale hlavně samotných zpěváků, které by měl zpěv bavit. Některé skladby jsou doprovázeny kostýmy, choreografií nebo hudebními nástroji (bicí nástroje, housle, kontrabas, ...), jež požitkem z hudby ještě více zpestřují a zintenzivňují. Ve většině případů zvládnou instrumentální doprovody sami žáci, ale někdy jim pomáhají i učitelé hudební školy.

Dlouholetou korepetitorku Libuši Røbestockovou, která působila ve sboru od roku 1987, vystřídal hudební skladatel Daniel Čámský a v současné době se o tuto funkci starají Jaroslava Hanusová, Jan Zdeněk a Daniel Nakládal.

---

³¹ZUŠ – Základní umělecká škola.

3.2 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ODDĚLENÍMI ZUŠ

Sušický sbor udržuje dlouholetou spolupráci s tanečním a výtvarným oddělením, které jsou také pod záštitou ZUŠ Františka Stupky v Sušici.

Vedoucí tanečního oddělení, Svatava Čížková, připravovala choreografie pro jednotlivá oddělení SDS, např. *Otvírání studánek Bohuslava Martinů* a svalu lidových písní od Miroslava Raichla *Přeštický panenky*. V současné době pokračuje v této spolupráci Hana Kopová, např. *Svita podzimních písní* a *Barevný svět*.

Výtvarné oddělení se stará o vizuální podobu koncertních programů a kulis.

3.3 SPOLUPRÁCE SE SKLADATELI, TEXTAŘI A UMĚLCI

SDS měl v tomto ohledu veliké štěstí.

Téměř od začátku své existence spolupracoval se známým českým hudebním skladatelem Miroslavem Raichlem (2. 2. 1930 – 11. 1. 1998), který měl, jakožto politicky nežádoucí osoba, zakázáno publikovat, a dokonce i vykonávat jakoukoliv veřejnou či odbornou³² funkci. Proto se začal hodně věnovat dětským sborům – především libereckému Severáčku, Šumperskému dětskému sboru, SDS a několika dalším.

Se sušickým sborem trávil mnoho času při koncertech a soustředěních jako korepetitor, dramaturg, rádce, učitel a s Josefem Baierlem se stali dlouholetými přáteli. Bližší poznání tohoto sboru, a především hlasových možností jeho členů, ho přivedlo k napsání velkého množství úprav lidových písní, které tvoří základ repertoáru SDS a jsou reprodukovány i mnoha jinými pěveckými tělesy.

---

³²Miroslav Raichl pracoval jako profesor na pražské konzervatoři, ale této funkce byl v této době zbaven.

Tabulka č. 1 – Skladby M. Raichla věnované SDS

Jméno autora	Název skladby
Miroslav Raichl, Ivo Fischer	Čáry, máry, fuk
M. Raichl	Srdce z perníku
M. Raichl, Václav Fischer	Vánek

Dalším hudebním skladatelem, který osobně spolupracoval se sborem, byl Věroslav Neumann (27.5.1931 – 21.11.2006).

Tabulka č. 2 – Skladby V. Neumanna věnované SDS³³

Jméno autora	Název skladby
Věroslav Neumann, Václav Fischer	Broučci
V. Neumann, V. Fischer	Píseň Sluníček
V. Neumann, V. Fischer	O čem bzučí Včelky
V. Neumann, V. Fischer	Co nového ve sboru (cyklus písní)

S textařem Václavem Fischerem (6. 2. 1926 – 15. 7. 2013) se sbor seznámil na autorském večeru v Sušici.

Spolupráce s Ivem Fischerem (23. 8. 1924 – 6. 12. 1990) začala velice neobvykle. Tento textař míval chalupu nedaleko Sušice, a když se při náhodném setkání s jedním členem Svatoboru dozvěděl jak o tomto sboru, tak i o Sušickém dětském sboru, nezaváhal a nabídl oběma dvěma spolupráci. Dodnes sbor zpívá Mendelssohnovu³⁴ skladbu s jeho textem „*Je kraj, kde voní tráva*“, a dokonce se tento titul ujal i jako název pro festival dětských sborů v Sušici.

Se Sušickým dětským sborem nás spojuje mnoho jmen a jedním je Miroslav Doležal, herec pražského Národního divadla, který se určitým dílem podílel na programu poezie

³³První tři skladby, jak už je z názvů zřejmé, byly věnované přípravným oddělením SDS. Skladby z cyklu písní *Co nového ve sboru* byly věnované zároveň jak SDS, tak i Tachovskému dětskému sboru.

³⁴Jacob Ludwig Felix Mendelssohn-Bartholdy (3.2.1809 – 4.11.1847) – německý romantický hudební skladatel.

a hudby. Dalšími kooperátory jsou Jindřich Jindrák (operní sólista v Národním divadle), Lubomír Brabec (český kytarový virtuóz) nebo žena, jejíž jméno ještě uvidíme v podkapitole Je kraj, kde voní tráva. Spolupráce se ale neomezovala, a ani v dnešní době neomezuje, pouze na tyto osobnosti hudebního světa. V *Příloze I* nalezneme i mnohé další.

3.4 ORGANIZACE SBORU

Číslo zpěváků a zpěvaček ve všech sborových odděleních čítá již přes 200 žáků, a to ve věku od 5 do 18 let (pokud mluvíme pouze o dívkách). Pod sborovými odděleními si můžeme představit tato: Broučci, Sluníčka, Včelky a Hlavní sbor SDS, který vystupuje ještě ve třech variantách: smíšený, dívčí a mužský sbor (tzv. Chlapi). V této poslední zmiňované kategorii najdeme i členy starší 18 let.

Většina dětí, které jsou součástí Koncertního sboru, prošla alespoň jedním nebo všemi přípravnými odděleními. Mimořádně se ale někteří žáci hlásí do sboru až v pokročilejším dětském věku (např. v 15 nebo 16 letech) a „*ti bud' plavou, nebo neplavou*“³⁵. V takových případech je velkou výhodou, když je určitý jedinec instrumentalista a je schopen si zahrát právě to, co potřebuje. Další věcí je také zařazení se do již několik let utuženého kolektivu ostatních zpěváků, což se ne vždy skvěle podaří.

I když jsou jednotlivá oddělení vedena odlišnými sbormistry (Milenou Naglmüllerovou, Andreou Sušilovou a Janem Pelechem), tak hlavní vůdčí osobou je stále sám zakladatel Josef Baierl. Působí zde jako vedoucí Hlavního sboru, dramaturg a také kooperuje s ostatními kolegy sbormistry a jejich odděleními.

3.4.1 Broučci

Broučci jsou v historii SDS tím nejmladším přípravným oddělením, které vzniklo ve školním roce 1985/1986, a zahrnuje nejmenší žáky sborového zpěvu v Sušici ve věku od 5 do 7 let. Nejvíce je zde žáků prvních tříd základních škol.

Pro vstup do sboru nebyly a nejsou, stejně jako u Sluníček (*viz dále*), kladeny nijak velké nároky. U náboru do tohoto oddělení můžeme uvést dvě možnosti. První variantou je

---

³⁵ Rozhovor s Janem PELECHEM, sbormistrem Sluníček a Včelek SDS. Sušice, 18.4.2018.

zápis (přihlášení) do hudební školy, kde jsou přezkoušeni sbormistry, kterým zazpívají písničku a vytleskají rytmus. Ale i když zkoušku nějakým způsobem nezvládnou, tak je do sboru vezmou, jelikož se u takto vyložené malých žáků dá s těmito schopnostmi a dovednostmi dále pracovat a stále je vylepšovat. Druhým způsobem je přechod ze sboru Mateřské školy v Tylově ulici, který vede, stejně jako již dlouhá léta Broučky, sbormistryně Milena Naglmüllerová a korepetitorkou je Jaroslava Hanusová.

Počet členů se zde mění, jelikož závisí na informovanosti rodin a propagandě sboru. Zpravidla se ale toto číslo pohybuje kolem třiceti žáků, z nichž je naprostá většina tvořena děvčaty. K letošnímu školnímu roku 2017/2018 je přihlášeno přesně 30 dětí.

3.4.2 Sluníčka

Dalším přípravným oddělením, zahrnujícím děti od 7 do 9 let, jsou Sluníčka, která vznikla ve školním roce 1975/1976 jako druhé přípravné oddělení pod vedením Heleny Novákové-Eisenreichové, poté Josefa Baierla a od roku 2003 jsou vedeni Janem Pelechem, který díky velkému počtu zpěváků rozdělil sbor ještě na mladší a starší Sluníčka. Jako korepetitor je doprovází Jan Zdeněk.

Postup do tohoto oddělení je podmínován pouze věkem zpěváků. Stejně jako do Broučků postupují děti z MŠ, tak i do mladších Sluníček postupují děti z Broučků, které začaly navštěvovat na základní škole druhou třídu. Do starších řadíme žáky třetích tříd ZŠ. Větší část zpěváků tvoří opět dívky, počet chlapců se zde většinou pohybuje mezi 5–10 členy.

Číslo zpěváků docházejících do tohoto oddělení se během několika let velmi změnilo. Toto zvýšení přiřazuji tomu, že dříve Sluníčka fungovala pouze jednotně, ale před pár lety byla rozdělena do dvou skupin, na mladší a starší, čímž se zvýšila kapacita dětí obou dvou částí. Pro srovnání přikládám *Tabulku č. 3*.

Tabulka č. 3 – Porovnání počtu Sluníček navštěvujících sbor v určitých letech

Školní rok	Počet žáků
2009/2010	32
2010/2011	33

2013/2014	60
2014/2015	45
2015/2016	49
2016/2017	56
2017/2018	51

3.4.3 Včelky

Ve školním roce 1970/1971 vznikl díky neustálému zájmu dětí o sborový zpěv úplně první přípravný sbor, Včelky, který si vzal v tehdejší době na starost sám Josef Baierl s korepetitorkou Libuší Rößstockovou. V roce 2004 převzal vedení těchto 9 – 11letých žáků Jan Pelech a díky velkému zájmu dětí také rozdělil tento doplňovací sbor na mladší a starší. Post korepetitora zde zastupuje, stejně jako u Sluníček, Jan Zdeněk.

Jejich počet se postupem let nijak výrazně nemění. Chlapci každoročně tvoří přibližně jednu šestinu sboru, děvčata zbylých pět.

Tabulka č. 4 – Počet Včelek v daném školním roce

Školní rok	Počet členů
2013/2014	46
2014/2015	57
2015/2016	57
2016/2017	62
2017/2018	52

Včelky se rozdělují úplně stejným způsobem jako Sluníčka. Mladší zahrnují žáky čtvrtých a starší pátých až sedmých, či osmých, tříd ZŠ. Když děti dospějí k tomu, že by byly schopné postoupit o oddělení výše, tak zažádají o „povýšení“ do Hlavního sboru a musí plnit přezkoušení u sbormistrů, které se koná většinou na letních pěveckých

soustředěních. V tomto oddělení už jsou požadavky náročnější, jelikož se zde ukáže, jestli jsou žáci schopni zpívat nejenom sami, ale i ve vícehlasu.

Kritéria pro postup do Hlavního sboru jsou taková:

- 1) zpěv z not z publikace Čestmíra Staška *Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení*³⁶
- 2) zpěv *opěrných písní* – základem jsou pomocné písně obsažené v téže publikaci (*Příloha II*), některé má sbor pozměněné podle sebe
  - jinými je skladba pro 3. stupeň (SDS zařadil Maličká su), pro 5. stupeň (SDS zařadil To je zlaté posvícení) a pro 6. stupeň (SDS zařadil Ach není, tu není)
- 3) musí umět všechny tři hlasy lidové písně *Černé oči* – přezkušující vždy náhodně vybere 3 žáky, každého pro jeden hlas, a ti zpívají trio
- 4) umí zazpívat buď sopránový, anebo altový part skladby *Zazpívej slavičku*, kterou napsal Louis-Nicolas Clérambault a do českého jazyka přeložil a upravil Miroslav Raichl.

Zpravidla se do hlavního oddělení snaží postoupit děti pátých a šestých tříd základních škol. Těm, kterým se přezpívání povede, tak postupují a ti, kteří zkoušku nesloží, tak zpravidla z vlastní iniciativy ze sboru úplně odchází. A ačkoliv mají nárok navštěvovat Včelky až do ukončení ZŠ, tak žáků z vyšších ročníků než šestých, se zde nachází minimálně. Důvodem je i rozličnost repertoáru pro děti např. čtvrtých tříd a pro děti tříd devátých. V některých dětských pěveckých tělesech je zažito, že děti, ať už jakkoliv velké, zpívají jedny a ty samé písně. V tomto sboru to ale takto nefunguje a repertoár stárne společně s dětmi, které tuto věc samozřejmě vnímají a na koncertech menší zpěváci pozorují, že starší mají v repertoáru třeba anglické písničky, které by chtěli také sami zpívat, takže nepostoupení do Hlavního oddělení způsobí nedosáhnutí cíle, a proto odcházejí.

Toto přezkoušení je také takovým „sítím“ oddělujícím děti, které sborový zpěv opravdu baví, intenzivně se mu věnují nebo se na něj připravují, od dětí, jež toto úsilí nevynakládají. Stejně tak oddělí jedince i ve smyslu talentovém – komu zpěv ve dvoj-,

---

³⁶ STAŠEK, Čestmír. *Hudebně pěvecký kurz pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení: metodika*. Praha: IPOS, 2000. ISBN 80-7068-145-4a.

trojhlasích nejde, tak ho může sborový zpěv časem přestat bavit. V lepším případě dítě v hlasu uzraje a dále pokračuje v členství ve sboru, nebo v něm ztratí chuť být, protože cítí, že mu to opravdu nejde.

3.4.4 Hlavní sbor

Při vzniku SDS existovalo pouze jedno oddělení, které neslo název Čmeláci, a v roce 1970 zahrnovalo přibližně 40 žáků. Toto číslo se postupem času zvyšovalo, takže byla vytvořena již zmiňovaná přípravná oddělení a tato část sboru získala svůj specifický název *Hlavní* neboli také *Koncertní sbor*. Zprvu ho vedl pouze sám Josef Baierl, ale v dnešní době mu pomáhají i ostatní, již výše zmínění, sbormistři – konkrétně Andrea Sušilová a Jan Pelech.

Nyní zahrnuje 50 žáků základních a středních škol, kteří se pohybují ve věku od 11 do 18 let (*s výjimkami uvedenými v úvodu kapitoly 3.4*). Primárně funguje jako smíšený sbor, a i když je z velké části tvořen dívčím/ženským osazenstvím, které působí také samostatně, tak zde najdeme i početnou část chlapeckého/mužského zastoupení, jejíž počet je natolik velký, že dokáže poskládat také samostatně působící sbor.

Dlouholetou korepetitorkou zde byla Libuše Röstocková, kterou roku 2001 vystřídal Daniel Čámský. Nynějšími korepetitory jsou Jan Pelech, Jan Zdeněk a Daniel Nakládal.

3.4.5 Chlapi SDS

Tento čistě mužský pěvecký soubor založený Josefem Baierlem roku 2010 ku příležitosti 150. výročí vzniku pěveckého sboru Svatobor čítá letošním rokem na 15 zpěváků složených jak ze současných, tak i z bývalých členů SDS. Jejich počet se každoročně mění, ale točí se stále mezi 10–20 zpěváky. Sborním je Josef Baierl a o korepetici se stará Daniel Nakládal.

Tabulka č. 5 – Počet členů Chlapů SDS v daném školním roce

Školní rok	Počet členů
2014/2015	20
2015/2016	16
2016/2017	11
2017/2018	15

3.5 PRÁCE VE SBORU

Časové rozvržení zkoušek jednotlivých oddělení:

- Broučci a Sluníčka, jak mladší, tak starší, mají zkoušku vždy dvakrát do týdne po dobu jedné vyučovací hodiny, tj. 45 minut.
- Mladší i starší Včelky mají takto dělené zkoušky už pouze jednou týdně, přičemž u mladších trvá 60 minut a u starších 45 minut. Na rozdíl od přípravných oddělení už mají ještě jednou do týdne zkoušku celého sboru trvající 60 minut.
- U Hlavního sboru smíšeného, dívčího i mužského jsou vedeny zkoušky jednou týdně po dobu 90 minut. Ze smíšeného sboru jsou ještě vymezeny zkoušky nově přestoupeným nováčkům z Včelek, kterým je věnována hodina sborového zpěvu jednou týdně s trváním 45 minut.
- Důležitou součástí je i hlasová výuka zpěvu z not pro žáky 2. – 5. ročníků základních škol. Tyto dvacetiminutové „hlasovky“ fungují jako intonační průprava každého dítěte.

Měla jsem tu možnost nahlížet na vedení zkoušek několika oddělení sboru, a proto bych je ráda ze svého úhlu pohledu popsala. Byla jsem přítomna u zkoušky Broučků, obou dvou skupin Sluníček a Hlavního sboru.

Broučci

Zkoušky probíhala s účastí korepetitora, který téměř celou zkoušku doprovázel sbor na klavír, takže se sbormistr mohl plně věnovat dirigování. Pokud zrovna v dané chvíli nedoprovázel, tak se snažil dohlížet na dodržování správné hlasové výchovy, především té fyzické – otevírání úst, správný posed, správný postoj aj.

Hned první věc, které jsem si všimla a která mě zaujala, byla ta, že děti neměly po celou dobu zkoušky noty a vše zpívaly z paměti. Přemýšlela jsem, za jakým účelem v rukou nedrží papíry. Jako první mě napadlo, že některé děti nemusí vůbec umět noty, což by byl přijatelný důvod vzhledem k věku některých žáků.

Děti jsou vedeny velice hravým způsobem, který ale i přesto obsahuje důležité složky pro zpěv a rozvíjí jejich hudební schopnosti a dovednosti. Pokud uvedu jako příklad jednu z nejdůležitějších složek zpěvu, rytmus, tak o něm mohu říci, že je začleňován do průběhu celé zkoušky pomocí vytleskávání na slabiky řeči (např. při pozdravu: *Do-brý-den, pa-ní u-či-tel-ko*), při vytleskávání rytmu v určité písničce (např. při rozpočítávání u písně *Pějme píseň dokola*) nebo když každé dítě má své ozvučné vajíčko, se kterým do rytmu chraští. Přijde mi to jako skvělý efektivní způsob nenuceného a velice efektního učení této složky zpěvu u malých dětí, které například ještě ani neumí noty.

Do rozezpívání je formou hry zařazeno i správné vyslovování a používání bránice, které děti trénují na citoslovcích imitujících zvuky zvířat, které si samy určují. Bránice je zapojována díky tomu, že slova jsou velmi krátká, velice trhaná a pokaždé se mění uskupení souhlásek a hlásek. Tyto citoslovce vkládají namísto slov v jednoduché lidové písničce – př. To je zlaté posvícení na slabiky haf, mňau, bū atd. Tuto skladbu mají také určenou jako opěrnou píseň pro 5. stupeň, takže už v této době se začínají děti nenásilnou cestou učit pomocné písně.

Sbormistr své žáky seznamuje jak se sborovým, tak sólovým zpěvem. Snahou je, aby se děti nebály zpívat před ostatními, ale také aby se zároveň naučily ostatní poslouchat. Je to dobré i pro budoucí rozvoj dítěte a jeho sebevědomí. K samostatnému zpěvu jsou částečně vedeny (př. při rozpočítávání *Pějme píseň dokola* je vždy vybrán žák, který si jde stoupnout ke klavíru, s korepetitorkou vybere píseň, kterou by chtěl přednést a s doprovodem ji zpívá před celým sborem; pro interpretaci některé písně vybere sbormistr několik dvojic, či trojic, kdy každá zpívá před zbylými členy sboru jednu sloku), ale většinou chtějí zpívat samy z vlastní iniciativy. Když jsem se účastnila zkoušky, tak

pokaždé, když došlo k jakémukoliv sebemenšímu sólu, se spousta dětí hlásila, aby ho mohla zpívat.

Vedení sborů malých dětí tímhle způsobem shledávám skvělým, jelikož jsou žáci vedeni velice nenásilným způsobem a nejsou nijak extrémně omezováni v žádném ohledu – ani v pohybu, protože sbormistr nelpí na vzorném pěveckém posedu = děti mávají nohama, vrtí se na židli, ... I když z hlediska fyzických aspektů pro zpěv je to špatně, tak z vlastní zkušenosti mohu říci, že když budeme po dětech chtít, aby celou hodinu učebnicově seděly, tak je tím akorát odradíme, budou na sbor chodit velmi neradi a nebude je bavit.

Sluníčka

U Sluníček jsem byla přítomna jak u mladších, tak u starších.

Mladší:

Korepetici v hodinách provádí sám sbormistr, který děti doprovází na housle nebo kytaru hned od rozezpívání. V této části sborové zkoušky, která je znatelně obtížnější než u Broučků, probíhají různá dechová cvičení, procvičování bránice (např. na citoslovce *hop*) nebo postupy zpívané na solmizační slabiky. Většina skladeb, které zpívají, jsou jednohlasé, ale už i u těchto mladších se občas objevují písně dvojhlasé (např. *Kdybys měla, má panenka*). Stejně jako u Broučků zpívají děti bez not, přičemž se jich vždy sbormistr zeptá, jestli si melodii a slova pamatují. Pokud tomu tak není, vše zopakují. Během celé zkoušky se vyskytuje časté střídání pěveckého postoje a posedu. Tyto výměny nefungují pouze jako prvek k udržení pozornosti, ale fungují i ve smyslu vyřazovacím, kdy se např. v právě zpívané skladbě vyskytne těžší část, kterou sbormistr z písně vyjme, děti si stoupnou a jeden po druhém tento úsek zpívají – kdo ho zazpívá správně, posadí se.

Zkoušky probíhají také velmi nenucenou formou a je vidět, že děti hodně baví a reagují na všechno, co sbormistr řekne. Zároveň se ho ale nebojí (děti mu začnou vyprávět zážitky z jiných kroužků nebo co se jim přihodilo ve škole; nemají problém s ním být v těsném kontaktu – např. si dokáží sednout velice blízko sbormistra při výzvě k posazení se do kroužku), mají k němu velikou důvěru a vidí v něm osobnost, která se vyzná ve všem možném. Důkazem mi byl chlapec, který se byl p. Pelecha na konci zkoušky zeptat na radu ohledně výběru a koupí klavíru.

Sbormistr si u dětí vytvořil přirozenou autoritu a respekt, který se projevuje tím, že ačkoliv na ně nezvedá hlas nebo většinu zkoušky sedí na židli, tak děti nedávají o nic menší pozor, než kdyby stál, křičel a neustále je napomínal. Dalším příkladem, který se mi naskytl, byly dvě dívky, jež přišly na sbor o 10 minut později a značně se za to při vysvětlování důvod opoždění styděly. Měly svěšené hlavy, mluvily potichu, nervózně ustavičně něco mačkaly v dlaních, ... Tímto je do výuky zpěvu zanesena mravní výchova, v tomto případě, že se nechodí pozdě.

Starší:

U starších probíhá výuka vcelku stejným způsobem s tím rozdílem, že je použito trochu přísnější měřítko a o korepetici se stará klavírista.

V tomto oddělení Sluníček už dochází také k postupovým zkouškám do Včelek, které probíhají každoročně v rozmezí od jarního koncertu do konce školního roku. Tato níže popsaná kritéria na postup dále trénují zpěváci již při sborových zkouškách.

Co přezkoušení obnáší?

- 1) Zpěv a cappella písně *Vyletěla holubička*
- 2) Zopakování vytleskaného rytmu
- 3) Kontrola správného dýchání do bránice
- 4) Zpěv některé z těžších částí vybrané skladby

Rozvoj osobnosti dítěte je veden také tím, že děti samy skládají píseň, která se zařadí např. do koncertního repertoáru. Většinou jenom vymýšlejí slova, a to buď v hodině, nebo jim to je zadáno jako domácí úkol. Další hodinu přijdou s nějakým nápadem na pokračování písně. Byla jsem svědkem toho, že na zkoušku dorazila jedna dívka a sama se ozvala, že doma složila písničku (text včetně melodie), kterou by chtěla zahrát. Byla puštěna ke klavíru, zahrála, zazpívala a sbormistr položil otázku: „Tak co kdybys to

všechny naučila?“ – mě to velice zaskočilo a nad odpovědí bych váhala, ale mladá slečna bez zaváhání odpověděla, že ano a ujala se na pár minut pozice sbormistra.

Na těchto příkladech můžu doložit fakt, že děti sborový zpěv a celkově hudba velice baví a snaží se své schopnosti rozšiřovat i mimo ZUŠ.

Hlavní sbor

V Hlavním oddělení jsem si připadala jako jednou ze členek, jelikož mi připadalo, že ti nejstarší zpěváci jsou stejně staří jako já a když opominu tříletý rozdíl, tak jsem měla vlastně pocit správný. Na začátku se všichni shromáždili v jedné učebně, ale poté jsem odešla s Andreou Sušilovou, která si vzala skupinu nejmladších dětí oddělení do jiné zkušební místnosti. Zbytek dětí vedl Josef Baierl s pomocí Jana Pelecha, který se po nějaké době dostavil i k nám, kde pomáhal A. Sušilové.

Zkouška probíhala podobným způsobem, jaký jsem znala ze sborů, v nichž jsem působila, ale i přesto se mi zdál velice odlišný. Na důvod jsem do dnešního dne nepřišla.

V úplném úvodu stálo rozezpívání, poté zpěv skladeb po hlasech (každý hlas jednotlivě a následně probíhalo párování hlasů v různých variantách) a nakonec všechny hlasy dohromady. Tito žáci už zpívali z not, ale po několikatém opakování téže sloky skladby je sbormistryně poprosila, aby noty odložili a snažili se zpívat z paměti. Převážnou část zkoušky děti seděly, ale některé písně byly prováděny i v pěveckém postoji. Na posledních přibližně 10–15 minut se tento sbor přemístil zpět do předchozí místnosti a zpívaly se skladby společně. Zde se mi přihodila i taková úsměvná věc, kdy jsem se po příchodu zpět do učebny usadila na židli do zadní řady. Pan Baierl za mnou přišel a přímo do rukou mi „vrazil“ sborové noty se slovy „*Na, tady máš noty a zazpíváš si to s námi! Znáš to, ne? To jste určitě se sborem zpívali.*“

3.6 MIMOŠKOLNÍ ČINNOST

O mimoškolní činnost se stará Spolek přátel Sušického dětského sboru (SPSDS), který sídlí v budově ZUŠ Františka Stupky v Sušici, v níž také působí. Byl založen roku 1995 jako občanské sdružení, které vzniklo registrací Ministerstva vnitra ČR. Od 1. 1. 2016 nese svůj nynější název.

Jeho úkolem je zajišťovat činnost, která v sobě zahrnuje organizaci tuzemských i zahraničních koncertních zájezdů a soustředění nebo péči o sborové kostýmy, nástroje a technická zařízení. Na starost má také žádosti o sponzorské příspěvky, granty aj. a sborový festival „*Je kraj, kde voní tráva*“. (viz níže)

ČLÁNEK IV

Činnost

1) *Hlavní činností spolku SPSDS je zejména všestranná podpora kulturních, společenských a vzdělávacích aktivit pro členy Sušického dětského sboru.*

2) *SPSDS k dosažení cíle a plnění svého poslání může:*

a) *organizovat a uskutečňovat metodickou a vzdělávací činnost, veřejnou i neveřejnou kulturní činnost, rekreační, poznávací a publikační činnost dle potřeb Sušického dětského sboru,*

b) *pořizovat movité věci potřebné k plnění svého poslání,*

c) *udržovat partnerské vztahy a spolupráci s obdobnými organizacemi a spolky na území České republiky i v zahraničí.*

3) *Činnost SPSDS musí odpovídat výše uvedeným cílům sdružení a realizuje se zejména pořádáním koncertů, volnočasových aktivit formou soustředění, letních táborů, pořádáním festivalů, publikační činností, výměnnými zájezdy, účastí na pěveckých soutěžích na národní a mezinárodní úrovni apod.*

4) *Další formy a konkretizaci činností spolku stanoví výbor.*

5) *Činnost spolku SPSDS plynule navazuje na činnost Sdružení přátel Sušického dětského sboru o. s.*³⁷

Členy jsou rodiče a zákonní zástupci členů sboru nebo osoby o ně trvale pečující, kteří souhlasí se stanovami, cíli spolku a aktivně se podílejí na jeho činnosti, již podporují, a také rodiče, jejichž členství vzniká zaplacením členského příspěvku v určitém školním roce za dítě působící v SDS. Členství se získává vyplněním a odevzdáním přihlášky

---

³⁷Stanovy Spolku přátel Sušického dětského sboru. Sušice, 2015.

předsedovi spolku a zaniká několika způsoby, které jsou podnícené vlastní iniciativou (dobrovolné ukončení členství ve výboru či v SDS) nebo nikoli (zánik spolku, vyloučení, úmrtí). Členství zde mají ale i bývalí členové SDS, mezi které můžeme zařadit např. Daniela Nakládala nebo Čestmíra Kříže, který se velmi osvědčil jako vedoucí zájezdů.

Složení výboru v dnešní době:

Předsedkyně: Ing. Anežka Nová

Pokladník: Josef Míčka

Členové: Josef Baierl, Čestmír Kříž, Milena Naglmüllerová, Jan Pelech, Lenka Petříková, Andrea Sušilová, Jana Dobšovicová, Ludmila Jandová, Václava Pekhartová, Helena Pojarová-Tesařová, Ludmila Schumpergerová, Lenka Tomášková a Jaroslava Zdeňková.

3.6.1 Soustředění

Nedílnou součástí sborového zpěvu jsou i pěvecká soustředění, která toto těleso absolvuje každým rokem několikrát. Pokud mluvíme o Hlavním sboru, tak se od roku 1970 jedná vždy o několikadenní výjezd konaný každé letní prázdniny, který ale nezahrnuje jen zpěv, ale především se zde jedná i o prohlubování vztahů dětí jak už mezi sebou, tak i mezi nimi a sbormistry (*Příloha č. IV*). Proto má každé soustředění své téma, které se rok, co rok mění, a soutěží mezi sebou pět skupin (rozdělených podle hlasů) v pohybových, myšlenkových a dalších jiných zábavných soutěžích, které jsou soustředěné do odpoledních hodin. Ráno probíhají dělené zkoušky a večer zkouška celého sboru. Závěrečným večerem přichází vyhlášení celotáborové soutěže. Podstatnou součástí tohoto soustředění je také „pasování“ nováčků (*viz s. 27 – přípravné oddělení Včelky*) na nové členy Hlavního sboru.

Letní soustředění není ale tím jediným. Během školního roku se konají ještě další, o hodně kratší, a to buď jedno-, nebo i vícedenní (např. víkendová), která jsou orientována pouze na nácvik skladeb, techniku zpěvu nebo přezkušování žáků. Tato soustředění jsou určena pro všechny zpěváky, jednotlivá oddělení sboru nebo pro skupinky žáků podílejících se na pohybových choreografiích ke zpívaným skladbám.

3.6.2 Koncerty

Během své existence si sbor vytvořil několik tradičních koncertů, které se pořádají každoročně už po několik let.

Jarní koncerty se stejně jako festival dětských pěveckých sborů „Je kraj, kde voní tráva“ pořádají jednou za dva roky. Tudíž jarní koncert probíhá vždy každý lichý rok a s festivalem se, dá se říci, střídají. Do koncertního repertoáru jsou zařazeny skladby, které se aktuálně nacvičují. Vystoupení bývají zpravidla dvě – jedno pro přípravná oddělení a druhé pro Hlavní sbor a jeho pozvaného hosta. V létě, kromě festivalu, probíhají i závěrečné koncerty, jež se konají v červnu koncem školního roku. Ukazují vše, co se zpěváci za uplynulý rok naučili a odcházející členové Hlavního sboru se zde se sborem loučí. Podzimní koncerty jsou spíše takovými příležitostnými akcemi, které slouží např. jako „generálka“ soutěžního programu. Nejsou moc časté, ale ani tak sbor na podzim nezahálí. Za posledních několik let SDS účinkoval např. na oslavách 150 let pěveckého sboru Svatobor nebo na svém vlastním 45. výročí.

Vánoční koncerty jsou velmi dlouhotrvající tradicí a oblíbenou akcí, která provází Sušický dětský sbor už dlouhá léta. Tato víkendová akce je propletena několika koncerty všech částí sboru, jež jsou obohaceny choreografiemi tanečního oddělení. Program je také doplněn vystoupením rodičů a dětí (*viz s. 45 – „Rodiče a děti“*).

Sbor samozřejmě působí i na velkém počtu dalších akcí, které buďto pořádá sám (např. výroční oslavy), anebo na nich účinkují v pozici hosta. Takto figurují např. při různých vernisážích, městských slavnostech a akcích nebo jsou pozváni jiným pěveckým tělesem. Těmito pěveckými tělesy jsou převážně spřátelené sbory SDS.

3.6.3 Zájezdy

Zájezdy se podnikají buď zahraniční nebo republikové. Jejich účelem ale není pouze to, aby se děti někam podívaly a ukázaly, že něco umí, ale hlavně utužení vzájemných vztahů mezi sebou a se členy ostatních pěveckých sborů, překonání jazykových bariér, ... Až na pár výjimek sbor procestoval celou Evropu, a dokonce se dostal už i do zaoceánského města, amerického Cincinnati (2012) (*Příloha č. V*).

Tuzemské zájezdy jsou založeny především na dlouholeté spolupráci mezi sbormistry. Jelikož toto těleso existuje od roku 1969, tak dokázal Josef Baierl navázat četná přátelství

s ostatními sborovými dirigenty a s nějakými velice často a rád spolupracuje. Jsou jimi např. šumperští Motýli (sbormistr Tomáš Motýl), Pueri Gaudentes Praha (sbormistryně Zdena Soušková), Severáček Liberec (Sylvie Pálková), Tachovský dětský sbor (Josef Brabenec) či semilské Jizerky (sbormistryně Nadie Ladkany).

3.6.4 Je kraj, kde voní tráva

Víkendový výběrový festival dětských pěveckých sborů je pořádán ZUŠ Františka Stupky (konkrétně Sušickým dětským sborem) a Spolkem přátel Sušického dětského sboru. Koná se každé dva roky ke konci dubna za podpory Města Sušice, Ministerstva kultury ČR a NIPOS-ARTAMA Praha³⁸. Svůj název získal, jak jsem již zmiňovala v kapitole Spolupráce se skladateli, textaři a umělci, dle písně Felixe Mendelssohna, kterou do jazyka volně přeložil Ivo Fischer.

Tento festival, který se stal splněným snem Josefa Baierla, je věnován odkazu hudebního skladatele Miroslava Raichla, se nímž byl Sušický dětský sbor velice spjatý, a jeho první ročník se uskutečnil roku 1996. Letošním rokem 2018 se tedy uskutečnil dvanáctý ročník.

Ze začátku se ho účastnily pouze sbory z České republiky, ale v dnešní době má Sušický dětský sbor mnoho spřátelených sborů i za hranicemi, které jsou rovněž na festival zvány. Za léta jeho existence se zde vystříдалo na 78 souborů z Čech i Moravy, 8 zahraničních (Dánsko, Nizozemí, Francie, Srbsko, Německo) a mnoho z nich se rádo opakovaně vrací. Hosté jsou pozváni na základě dlouhodobých kontaktů, výsledků v soutěžích apod., nejsou nuceni platit žádný účastnický poplatek, a dokonce i zpěváci ze vzdálenějších pěveckých sborů naleznou přes víkend útočiště v rodinách členů SDS.

Kromě sborového zpěvu zde vystupují i děti tanečního oddělení a Lidového souboru působícího v místní ZUŠ.

Místa, na kterých se koncerty konají, jsou různorodá. Nejhlavnějším působištěm je Smetanův sál sušického gymnázia a tamní Sokolovna, ale část koncertů se koná v kostelech místních nebo i v kostelech okolních vesnic (na Zdouni, v Kašperských Horách) nebo např. na náměstí Svobody v Sušici, v penzionu pro seniory nebo v domě s pečovatelskou službou.

---

³⁸NIPOS-ARTAMA – Neprofesionální umělecké aktivity dospělých a estetické aktivity dětí a mládeže v Národním informačním a poradenském středisku pro kulturu.

Tím, že je zařazen do nesoutěžní kategorie, tak se hlavním cílem stává setkávání sborů, vzájemná výměna zkušeností a navazování nových, či utužování starých, kontaktů. Součástí je setkání všech sborů a nácvik společné skladby, která se stává, ještě společně se skladbou *Radujme se vždy společně* v úpravě Miroslava Raichla, vyvrcholením posledního dne. Víkend je zpestřený sbormistrovským seminářem individuální hlasové výchovy u dětí pod vedením prof. Jitky Kovaříkové³⁹ určeným nejen pro sbormistry, ale i pro učitele hudební výchovy. Vedoucí sborů zde mají i možnost si mezi sebou vyměňovat své repertoáry. Neodmyslitelným prvkem jsou výlety pozvaných sborů za zajímavostmi regionu.

Setkání všech těles je neoficiální akcí konající se v sušické Sokolovně, kde se každý z pozvaných sborů představí nějakou skladbou. Hlavním bodem programu se pak stává nějaké neobvyklé vystoupení jednoho pěveckého souboru. V roce 2010 představil konkrétně Sušický dětský sbor svou vlastní operu *Známý příběh o životě v trávě*⁴⁰.

Jak jsem výše zmínila, tento rok proběhl již 12. ročník tohoto festivalu. Konal se ve dnech 20. – 24. 4. 2018 (*Příloha č. VI a č. VII*) a tentokrát bohužel bez mezinárodní účasti. Letos byl ale poněkud odlišný od těch předchozích – pro všechny účastníky byly vyrobeny festivalové placky; tento rok se nekonal seminář o individuální hlasové výchově u dětí a začátek festivalu byl odkázán na počasí, které se ale více než vydařilo. Zahajovací ceremonie nebyla jako obvykle v budově Sokolovny, ale všechny sbory šly průvod po náměstí Svobody, kde se následně měli původně shromáždit u kašny a tam se jednotlivě představit nějakou veselou písní, ale z důvodu opravdu teplého počasí se tato akce přesunula do stínu na opačnou stranu budovy Městského turistického informačního centra, než se nachází kašna. Poté zazněla společná píseň – původní znělka SDS –, již pro ně kdysi složil Věroslav Neumann a která byla po dlouhá léta zapomenuta ve sborovém archivu (*Příloha č. VIII*).

---

³⁹Prof. Jitka Kovaříková (1937) – absolventka AMU, bývalá sólistka v Lipské opeře a profesorka na vysoké škole Felixe Mendelssohna-Bartholdyhoi

⁴⁰ *Známý příběh o životě v trávě* – autor: Daniel Čámský, libretisté: Jaroslav Hamberger, Karel Březina, Filip Menzel. Děj je založený na příběhu Ondřeje Sekory o Ferdovi Mravencovi a Brouku Pytlíku. O nastudování se postarala Milena Naglmüllerová a Bohumila Skrbková (učitelka Gymnázia v Sušici) a první premiéra proběhla při oslavách 40. výročí založení SDS v městské Sokolovně herci z pražského divadla A studio Rubín. Sušickým dětským sborem byla poprvé uskutečněna v roce 2010 na 8. ročníku festivalu Je kraj, kde voní tráva. Zkrácenou verzi v anglickém jazyce poté předvedl sbor roku 2012 na World Choir Games v Cincinnati, za kterou získal bronzové pásmo.

3.7 OSOBNOSTI SPOJENÉ SE SDS

3.7.1 Vedoucí pěveckého oddělení ZUŠ

3.7.1.1 *Mgr. Josef Baierl*

Nejvýznamnější a nejdůležitější osobností pro Sušický dětský sbor je jeho zakladatel a sbormistr Josef Baierl, narozený 19. 2. 1942 v Ondřejovicích.

Josef se narodil do hudebně založené rodiny (otec hrál na akordeon, matka příležitostně zpívala), která ho ale nijak nevedla k rozvoji jeho hudebních schopností. Umělecké sklony se začaly projevovat až na základní škole. Nejdříve to byly jen výtvarné schopnosti, ale později začal vedoucí lidové muziky Šumava Václav Kybic rozvíjet i jeho talent v hudbě.

Hudebního vzdělání se mu však dostalo až na jedenáctileté střední škole v Klatovech, kde navštěvoval soukromé hodiny hlasové výchovy pana prof. Jana Dolanského, který byl v té době sbormistrem studentského sboru, ve kterém mimochodem Josef Baierl také působil, a profesorem matematiky na gymnáziu v Klatovech. V tomto městě začal navštěvovat hru na housle na Lidové škole umění pod vedením pana ředitele Ladislava Velkoborského.

Další, tentokrát čtyřleté, studium oboru Učitelství pro II. stupeň základních škol, se zaměřením na český jazyk, dějepis a hudební výchovu, absolvoval na Pedagogické fakultě v Plzni. I při tomto studiu se nepřestal věnovat hře na housle, jež fungovala pod vedením prof. Václava Lukáše v Orchestrálním sdružení západočeského učitelstva. Důležitou roli měl tehdejší učitel na Pedagogické fakultě v Plzni PhDr. Jaromír Klobouk, který dal Josefovi základy do jeho sbormistrovského života. V závěrečném ročníku dostal přihlášku na sbormistrovský seminář po jehož absolvování bylo vyřčeno, že by se měl stát sbormistrem. Tak se také stalo!

Jeho prvním pěveckým souborem, založeným v roce 1965, byl sbor při Základní škole ve Strašíně (blízko Sušice), kde získal i své první pracovní místo. Během působení při této ZŠ navštěvoval sbormistrovské kurzy prof. Čestmíra Staška, na nichž měl možnost rozšiřovat své znalosti v tomto oboru a seznámit se s budoucími kolegy. V roce 1968 byl Josef Baierl přeložen na Základní školu v Petrovicích u Sušice, kde ve stejném roce založil druhý sbor. Obě tato zmiňovaná pěvecká tělesa nefungovala příliš dlouho kvůli malému počtu zpěváků a organizačním problémům v těchto malých vesnicích. Proto se rozhodl v roce 1969 odejít do Sušice na ZŠ Nejedlého, kde vznikl třetí sbor pod jménem Sušický dětský sbor, ve kterém za svoji kariéru vychoval už několik generací zpěváků a zpěvaček.

Od roku 1973 učil na Lidové škole umění Františka Stupky v Sušici hru na housle, violu, zobcovou flétnu a hudební nauky. Současně v letech 1974–1979 a 1992–1993 pracoval také jako učitel hudební výchovy a dějepisu na tamějším gymnáziu. Roku 1976 převzal po Josefu Suchanovi vedení dospělého smíšeného pěveckého sboru Svatobor, se kterým koncertuje dodnes.

Nyní působí stále v ZUŠ Františka Stupky v Sušici jako sbormistr Hlavního sboru, pěveckého souboru Svatobor a jako konzultant pro sbormistry přípravných oddělení SDS.

Jeho konání však nezůstává jen u sbormistrovské činnosti. Ve spolupráci s Okresním kulturním střediskem v Klatovech vydal několik sborníků (*viz Tabulka č. 6*) a od 80. let pořádá víkendové odborné semináře o sbormistrovství pro sbormistry a učitele hudební výchovy v klatovském okrese. Lektory zde byli velmi významní sbormistři či skladatelé, např. manželé Uherkovi, manželé Součkovi a Miroslav Raichl. Obsah seminářů se skládá jak z teoretických, tak i z praktických částí, které v sobě zahrnují kupříkladu dramaturgii, techniku dirigenta apod.

Josef Baierl patří k nejznámějším a nevýraznějším osobnostem sborového zpěvu a jeho záslužná činnost nezůstala bez opominutí. V roce 1994 získal nejvyšší ocenění v České republice pro sbormistry dětských pěveckých sborů – Cenu Františka Lýska, roku 2010 se stal Čestným občanem města Sušice, v roce 2011 byl oceněn medailí Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a 2012 byl rokem, kdy získal ocenění za celoživotní záslužnou činnost v oblasti sborového zpěvu – Cenu Bedřicha Smetany.

Tento energický muž v životě nezhálel ani v publikační činnosti v oblasti hudby. Jakožto dlouholetý a zkušený pedagog vydal několik metodických pomůcek pro výuku zobcových fléten, ale i, pro nás důležitější, metodické pomůcky pro sborové přípravy s názvy *Rozezpívánky I* a *Rozezpívánky II* (*Příloha č. IX.*). Jako další můžeme do jeho vydavatelské činnosti zařadit již výše zmiňované *sborníky*, které byly vydávány za pomoci Okresního kulturního střediska v Klatovech a některé vycházely na vlastní náklady. Jsou to almanachy (neperiodické publikace) především s tehdy nově vzniklými skladbami, které jsou nejčastěji úpravami lidových písní nebo výběrem ze skladeb starších. Nikdy nevycházely celostátně v tisku, ale byly, a stále jsou, určené pro potřeby ostatních dětských sborů.

Tabulka č. 6 - Sborníky Sušického dětského sboru

Úprava	Název	Popis	Místo a rok vydání
arr. Miroslav Raichl	Dětem pro radost	Čtyři svity lidových písniček – Jarní, Ptačí, Podzimní, Vánoční	Sušice, 1998
arr. Miroslav Raichl	Deset lidových písní pro dětský sbor		Klatovy, 1979
text: Václav Fischer	Zaspívej slavičku	Sborové skladby starých mistrů pro dětský sbor	Klatovy, 1979
	Zpíváme se Sušickým dětským sborem		Olomouc, 1991
výběr a transkripce: Milan Uherek	Zpívej a hraj	Světská polyfonie pro dětské sbory	Klatovy, 1982
arr. Petr Eben	Lidové písně pro dětské sbory		Klatovy, 1983
	Když máj se vrátí k nám	Sborové skladby starých mistrů pro dětský sbor	Klatovy, 1980
	Je kraj, kde voní tráva	Repertoár lidových i umělých písní SDS	Klatovy, 1989
	Jirkovské písničky	Nejúspěšnější skladby prvních dvanácti ročníků jirkovské soutěže dětské sborové tvorby I. Díl: Výběr pro mladší děti	Klatovy, 1976
Arr. Zdeněk Petr, text: Ivo Fischer	Zpíváme a hrajeme s maminkami a tatínky		Klatovy, 1984

3.7.1.2 Mgr. Milena Naglmüllerová

Milena Naglmüllerová je propojena se Sušickým dětským sborem již od dětství. Rok po založení sboru do něj vstoupila a členkou byla dlouhá léta. Hudba v ní cosi zanechala, a tak se dále ve svém životě rozhodla ke studiu Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích s oborovým zaměřením na hudební výchovu a ruský jazyk.

Školního roku 2017/2018 se stala ředitelkou ZUŠ Františka Stupky v Sušici. Učí zde přípravnou hudební výchovu a také je jednou ze sbormistryň SDS, kde pod jejím vedením funguje nejmladší přípravný sbor, Broučci.

3.7.1.3 Mgr. Bc. Jan Pelech

Druhým mužským článkem vedoucím dětský sbor je absolvent Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity Jan Pelech.

Jako sbormistr v SDS působí od roku 2003, kdy zprvu vedl pouze přípravný sbor Sluníčka, ale o rok později převzal i Včelky. Od roku 2005 je též sbormistrem hlavního oddělení. V ZUŠ působí také jako vedoucí Lidového souboru.

3.7.1.4 Mgr. Andrea Sušilová

Druhou sbormistryní, která působí v Sušickém dětském sboru už několik let, je Andrea Sušilová. „Odrostenkyně“ a později dlouholetá sbormistryně smíšeného dětského pěveckého sboru Radost Praha, který dodnes funguje pod vedením sbormistra Ing. Vladislava Součka. V Praze vedla také dívčí komorní pěvecký sbor Cesmina.

V Sušici působí jako sbormistryně pěveckého sboru Metanoia, jako jedna ze třech vedoucích hlavního oddělení SDS a v lednu roku 2013 založila ještě další pěvecké těleso se jménem Faux Pas.

3.7.1.5 Mgr. Marie Houšková

Jako mladá žačka navštěvovala v sušické ZUŠ hru na zobcovou flétnu. Po základní škole se vydala studovat Střední pedagogickou školu v Karlových Varech. Dále chtěla pokračovat na konzervatoř, ale nakonec si zvolila obory sólový zpěv a hudební výchovu na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni.

Dnes je členkou pedagogického sboru ZUŠ Františka Stupky, ve které před sedmi lety založila obor *sólový zpěv*. Působí také jako archivářka SDS a pomáhá s tvorbou operek. Nemůžeme opomenout ani její pěveckou činnost v pěveckém sboru Svatobor.

3.7.2 Veřejně známé osobnosti, které byli členy SDS

Josef Baierl svou oddaností k hudbě inspiroval mnoho žáků odlišných generací. Poté, co jsem pana Baierla potkala věřím, že k nim můžu zařadit naprostou většinu všech, kteří měli možnost se s ním, byť jen setkat, protože je ke všemu ještě velmi energický,

veselý a společenský člověk. Níže uvádím několik celorepublikově, ale i světově známých osobností, které byli jako děti součástí Sušického dětského sboru, a právě osobnost pana Baierla jim změnila život natolik, že se rozhodli hudbě věnovat profesně.

3.7.2.1 Aleš Březina

Jedním z velice významných žáků Josefa Baierla je Aleš Březina. Narodil se 17. 9. 1965 v Teplicích, ale poté se s rodinou přestěhoval do Sušice, kde navštěvoval v místní ZUŠ hodiny houslí a zpěvu právě u J. Baierla. Ve vzdělání pokračoval na plzeňské konzervatoři, na které absolvoval ve hře na housle, dále vystudoval muzikologii na Univerzitě Karlově a univerzity v Berlíně a Basileji.

V dnešní době se jedná o hudebního skladatele a muzikologa, jenž se zajímá především o život a dílo Bohuslava Martinů. K tomuto slavnému skladateli se Aleš Březina dostal už v dětství, kdy se v Sušickém dětském sboru zpívaly jeho skladby, poté se s ním setkal na již zmiňované konzervatoři, na níž už v té době pořádal různé přednášky pro spolužáky. Když hrál jako výpomoc na housle s Plzeňským symfonickým orchestrem 6. symfonii Bohuslava Martinů, tak mu zcela propadl, protože ho tato skladba ohromila. Na postgraduálním studiu v Basileji se o A. Březinovi dozvěděl Viktor Kalabis, tehdejší předseda správní rady Nadace Bohuslava Martinů, který uvažoval v Praze o založení Institutu Bohuslava Martinů a požádal p. Březinu, jestli by se toho neujal, takže se roku 1994 stává ředitelem zmiňovaného institutu. O rok později se stal dramaturgem festivalu Bohuslava Martinů, který se koná v Praze, od roku 2004 je taktéž dramaturgem projektu věnovanému propagaci české hudby a hudební spolupráci evropských regionů České sny a roku 2005 vytvořil hudební dramaturgii Českého národního dne a Českého národního týdne na výstavě EXPO 2005 v Japonsku.

Pořádal několik mezinárodních muzikologických setkání v Praze a v Bregenzu, ale přednášel i na spoustě významných zahraničních konferencích. Je členem několika internacionálních i českých odborných společenství, umělecké rady Pražské jaro a pražského Národního divadla. Nadále spolupracuje i se Sušickým dětským sborem, kterému věnoval několik skladeb, např. Slavnostní hostinu pro smíšený sbor a orchestr.

Aleš Březina je i spoluautorem dvou českých dokumentárních filmů o Bohuslavovi Martinů od režiséra Jiřího Nekvasila (Návrat z exilu, Martinů a Amerika), ale také těch

zahraničních. S Jiřím Nekvasilem je autorem opery *Zítř se bude...* jednající o procesu s Dr. Miladou Horákovou, jež získala Cenu Alfréda Radoka za nejlepší hudbu v roce 2008. Pro Soňu Červenou, známou českou herečku a operní pěvkyni, složil např. melodram *A-ha!* či pro světoznámé Guarneri Trio Prague klavírní trio 333. Druhou cenu Alfréda Radoka získal za realizaci *Věci Makropulos* od Karla Čapka v režii Roberta Wilsona v pražském Národním divadle. Další opera, pro kterou zkomponoval hudbu, nese název *Toufar* a pojednává o osudu faráře Josefa Toufara, který byl umučený policií. Na přelomu roku 2016 a 2017 byla uvedena světová premiéra muzikálu o Lídě Baarové napsána přímo pro plzeňské Divadlo J. K. Tyla Karlem Steigerwaldem, Alešem Březinou a Jiřím Ornestem. Příběh vypráví o životě filmové hvězdy a jejím vztahu s nacistickým ministrem propagandy Josephem Goebbelsem.

Je i velmi využívaným skladatelem filmové hudby. Spolupracoval s režiséry Janem Hřebejkem (např. *Kawasakiho růže* nebo *Kráska v nesnázích*), Petrem Zelenkou (*Knoflíkáři*) a Jiřím Menzelem (*Obsluhoval jsem anglického krále*).

3.7.2.2 Veronika Manová

Tato žena pochází přímo ze Sušice, kde v dětství navštěvovala v tamní ZUŠ sborový zpěv a hru na housle u Josefa Baierla. Její hudební život pokračoval studiem hry na housle na plzeňské konzervatoři u prof. Martina Kaplana, od roku 2005 studiem barokních houslí na Hogeschool voor de Kunsten v nizozemském Utrechtu u Antoinette Lohmann a dále na Kininklijk Conservatorium Den Haag (Královské konzervatoři v Haagu) u Pavola Beznosiuka. Postgraduální studium dokončila na Guildhall School of Music & Drama v Londýně. V současné době vystupuje v barokním orchestru Concerto Aventino, který sdružuje hráče několika zemí na dobové hudební nástroje, v Reichovu kvartetu, Collegiu 1704 a dalších.

3.7.2.3 Kateřina Lískovcová

Tato pražská rodačka patřila do rodiny, která ji už od útlého dětství vedla k hudbě, a i v okruhu rodinných přátel se vyskytovalo mnoho muzikantů (např. Radim Sedmidubský – violista Škampova divadla).

Již od malička navštěvovala hudební školu v Sušici, kde se věnovala sborovému zpěvu, baletu a hře na housle. S nástupem na sušické víceleté gymnázium se začala závodně věnovat ještě atletice, ve které vynikala a slavila úspěchy jak v okresních soutěžích, tak i na mistrovství ČR. V roce 1999 byla přijata na Pražskou konzervatoř a musela se rozhodnout mezi sportem a hudbou. Vztah k hudbě vyhrál a K. Lískovcová zahájila studium na konzervatoři ve violové třídě prof. Jaroslava Ruise, zakladatele a člena známého Dvořákova kvarteta.

V roce 2005 nastoupila na Hudební akademii múzických umění v Praze do třídy prof. Lubomíra Malého. V současnosti spolupracuje s Pražskou komorní filharmonií a Českým národním symfonickým orchestrem. Absolvovala několik masterclass workshopů pod vedením např. Josefa Suka nebo Vladimíra Bukače a zúčastnila se i několika kurzů vedených Ondřejem Koukalem, Karlem Špelinou či Vojtěchem Spurným, který ji přijal jako jednu z prvních houslistek do svého komorního orchestru Ensemble 18+ (zal. roku 2009). Od roku 2004 působí ve světoznámé kapele INFLAGRANTI, jež zahrnuje trio instrumentalistek, jež spojily hudební smyčcové nástroje (elektrické housle a elektrické violoncello) s moderní hudbou, kterou kombinují s interpretací klasických skladatelů jako jsou Antonio Vivaldi, Niccolò Paganini, Johann Sebastian Bach aj.

3.7.2.4 Adéla Skočilová-Lučanská

Další rodačkou ze Sušice je právě tato zpěvačka, absolventka sušického gymnázia a Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni na katedře hudební kultury v oboru hudební výchova a sólový zpěv. Ten zde studovala u doc. MgA. Svatavy Luhanové. Ke zpěvu ji ale dovedl Josef Baierl, v jehož dětském sboru od malička vyrůstala. Sborovému zpěvu se věnuje i nadále a také účinkuje na koncertech na rodném Sušicku.

Od roku 2008 učila v ZUŠ Jiřího Kličky v Klatovech sólový zpěv žáky od osmi do devatenácti let, ale této práce se v roce 2011 musela vzdát kvůli nastoupení na plný úvazek do operního souboru Divadla J. K. Tyla v Plzni. Tímto se musela vzdát i ochotnického divadla v Sušici, ve kterém působila.

Při bakalářském studiu na plzeňské univerzitě získala několik ocenění, a to v Mezinárodní interpretační soutěži v Brně a Mezinárodní soutěži duchovní hudby v Olomouci, kde se ve finále setkala s velikou konkurencí žáků AMU a JAMU a ze

zahraničí získala čestné uznání. Roku 2011 získala stipendium Plzeňského kraje za uměleckou reprezentaci a v samém roce se stala laureátkou ceny Plzeňský Orfeus⁴¹.

Byla také členkou Nové České Písně, spolupracovala se skupinou Pilsen Queen Tribute Band a s plzeňským pěveckým sborem Canticorum jako hlasový poradce. Sólovou koncertní činnost jsme mohli vidět např. na benefičních koncertech (Karlovy Vary, Plzeň, Vyšehrad), na zahajování Mezinárodního folklórního festivalu v Mariánských Lázních roku 2010 nebo na výročním koncertě 20 let založení ZČU.

3.7.2.5 *Magda Čelakovská-Kaňková*

Tato zpěvačka se narodila v roce 1964 Miloslavovi Čelakovskému, učiteli na ZDŠ a Gymnáziu v Sušici a velmi známému výtvarnému umělci. Rodina původem pochází z Plzně, ale od 60. let se pohybují na Klatovsku, zejména v Sušici, kam také M. Čelakovská docházela do dětského sboru.

Studovala Státní konzervatoř v Praze a poté, v roce 1987, absolvovala na Hudební akademii múzických umění v Praze. V současnosti je externí pedagožkou na Divadelní fakultě Akademie múzických umění v Praze, kde vyučuje zpěv, a je členkou altového oddílu Pražského filharmonického sboru.

K zatím ne známým, ale spíše ke vzkvétajícím osobnostem, které navštěvovali Sušický dětský sbor, můžeme zařadit i např. **Kristýnu Prančlovou**. Ke sborovému zpěvu navštěvovala i hru na housle v ZUŠ Františka Stupky, jež také velmi dobře reprezentovala. Nyní je studentkou hry na housle na plzeňské konzervatoři. V roce 2016 vystoupila společně se sopranistkou Adélou Skočilovou a houslistkou Veronikou Lučanskou na slavnostním Koncertě absolventů Gymnázia Sušice a v současnosti působí na různých koncertech, např. při vernisážích apod.

---

⁴¹ Plzeňský Orfeus je cena, kterou uděluje Nadace 700 let města Plzně každým rokem studentům hudebních oborů plzeňských škol, kteří v uplynulém roce město i kraj významným způsobem reprezentovali na soutěžích, vystoupeních v zahraničí nebo těm, kteří za sebou zanechávají výraznou stopu v místním kulturním životě.

Jako ještě další významnou osobnost mohu jmenovat **Romana Holého**, který je současným českým zpěvákem, skladatelem, producentem a frontmanem funkové hudební skupiny Monkey Business, kterou založil roku 1999. Je považován za průkopníka funkky v České republice. Důvodem, proč ho zmiňuji takto mimo obsah je skutečnost, že se narodil v Sušici, navštěvoval zde i místní ZUŠ, ale bohužel pouze hodiny hudební nauky u Josefa Baierla, nikoliv Sušický dětský sbor.

4 HUDEBNÍ TĚLESA, KTERÁ VZNIKLA DÍKY SDS

Sušice, společně s přilehlými vesnicemi, je propletena mnoha hudebními tělesy, která zahrnují věkové kategorie od žáků mateřských škol, přes žáky škol základních a středních až po nejstarší kategorii, která se nachází v důchodovém věku.

Pokud upoutáme pozornost na tělesa vyloženě pěvecká, tak ta ve většině případů zahrnují bývalé, méně již současné, členy SDS. Tito „odrostenci“ Sušického dětského sboru se po absolvování střední školy vrhají do víru větších měst (zpravidla do Prahy, Plzně, Českých Budějovic), kde navštěvují vysokou školu, při které se ale také někteří z nich (z vlastní zkušenosti bych si dovolila říci, že naprostá většina) stanou členy buďto nějakého jiného pěveckého souboru, orchestru, kapely nebo si dokonce zakládají hudební tělesa vlastní (např. Projekt SBOR v Českých Budějovicích – viz níže). Pokud se ale poté navrátí zpět do Sušice či jejího okolí, tak se bez váhání stanou členy některého z muzikantských souborů, které zde působí.

4.1 PĚVECKÁ TĚLESA

4.1.1 Nimbostratus

Tento sbor vznikl v roce 1994 po oslavách 30. výročí SDS pod vedením Josefa Baierla na popud bývalých členů SDS pod názvem Sbor bývalých členů SDS, kteří chtěli zpívat pravidelněji než jen pouze každých pět let na výročních oslavách sboru. Název Nimbostratus vznikl až o rok později.

Po Josefu Baierlovi převzal vedení tělesa jeho syn Tomáš, poté dcera Zuzana. Sbor působil nejdříve pouze v regionu, ale po další změně sbormistra, kterým se stal Daniel Čámský, vystupoval i mimo Sušicko. V prosinci 1997 uskutečnil svůj historicky první samostatný koncert Hry o Marii od Bohuslava Martinů, s taneční choreografií Svatavy Čížkové.

V následujících letech se sbor potýkal s neshodami ve vedení. Zuzana Navrátilová-Baierlová se vrátila zpět a chtěla, aby byl repertoár tvořen tradičními sborovými písněmi. Oproti tomu stály názory Daniela Čámského, který se snažil prosadit skladby novodobé. Z tohoto období se sice sbor v roce 2000 dostal a začal opět více koncertovat,

jezdit na menší zájezdy, ale v roce 2004 se situace znova obrátila k horšímu a působení tohoto sboru skončilo. Od té doby účinkoval pouze jednou, a to na 45. výročí SDS v roce 2014.

4.1.2 Faux Pas

Tentokrát se jedná o čistě ženský komorní sbor založený v lednu 2013. Je tvořen asi 12 zpěvačkami, které jsou převážně bývalými členkami SDS a pozice sbormistra se ujala Andrea Sušilová, jež je i jeho zakladatelkou. Vystupuje na různých akcích pořádaných v sušickém regionu (např. na svatbách, Šumava Rocks⁴², Zpívání na Santosu, na rockovém festivalu Pohorsko Fest) nebo je pořádá sám. V roce 2016 proběhl první vánoční koncert Faux Pas, který se následujícího roku 2017 opakoval, takže pevně doufám, že se z něj podaří udělat každoroční tradici. Sbor účinkoval také v zábavné talkshow Radka Nakládala „Škrtněte si, prosím“ po boku hostů Michala Horáčka a Tomáše Czernina.

4.1.3 Metanoia

Smišený chrámový pěvecký soubor fungující pod vedením Andrey Sušilové, který v sobě zahrnuje asi 12 zpěváků ze Sušice a Kašperských Hor. Repertoárem jsou duchovní skladby známých autorů, jež můžeme slyšet v podání tohoto sboru na mších či podobných akcích v okolí Sušice a jednou za čas pořádají také koncert vlastní. Toto pěvecké těleso vzniklo tak, že se na sbormistryni obrátili členové tehdejšího kostelního sboru v Kašperských Horách, kteří hledali, kdo by je vedl.

4.1.4 Paddy's Bangers

Paddy's Bangers vznikli koncem roku 2016 jako šestičlenný vokální a instrumentální sextet složený z bývalých členů Sušického dětského sboru (Čestmír Kříž, Daniel Nakládal, Tomáš Kotal, Zdeněk Straka, Štěpán Potužák, Tomáš Nový). První

---

⁴² Šumava Rocks – dnes již velmi známý multižánrový open air festival s nejdelší kontinuální historií na území Šumavy, který se koná každoročně v létě na říčním ostrově Santos v Sušici. První ročník proběhl v roce 1993 a inicioval ho Američan žijící na Šumavě – Mark Thomas Shelly (29. 9. 1959 – 27. 9. 2016), jež byl dobrým přítelem Luboše Křivance a hudebníka Romana Holého, kteří jsou již dlouholetými organizátory. V roce 2017 se z technických důvodů nekonal (nedostatečné finanční prostředky pro kvalitní organizaci celé akce), ale organizační tým už usilovně pracuje na letošním ročníku, který vypukne 6. 7. 2018.

společné soustředění proběhlo ještě toho roku od 27. do 29. 12. v malé vesnici poblíž Mokrosuk na Klatovsku, v Lešišově, v prostorách bývalé hospody, ve které hrával na kytaru Karel Kryl.

Jedná se o pěvecké těleso, které se specializuje především na irskou lidovou hudbu (irské písně upravované pro pěvecké hlasy – o většinu úprav se stará Daniel Nakládal), ale v jejich repertoáru nalezneme i české lidové písně nebo např. skladbu *The Misty Mountains Cold* z filmu *Hobbit*, kterou představili na *St. Patrick's Night II* (viz níže).

Založení *Paddy's Bangers* s sebou neslo plán, kterým bylo na nejvýznamnější irský svátek, Den svatého Patrika, uspořádat koncert (samozřejmě v irském stylu), jímž by si mohli přivydělat na zamýšlenou společnou cestu do Irska. Tento projekt se povedlo uskutečnit již v roce 2017 pod názvem *St. Patrick's Night*, který byl původně plánovaný pouze jako jednodenní událost, jež v sobě zahrnovala výchovné koncerty pro druhý stupeň základních škol a nižší stupeň Gymnázia v Sušici a také hudební večer konaný ve Smetanově sále, ale díky velkému počtu zájemců se sextet rozhodl uspořádat ještě jeden hudební večer, který byl opakováním toho předešlého. Letošním rokem 2018 událost proběhla znova pod názvem *St. Patrick's Night II*. (Příloha č. X)

Již zmiňovaná cesta do Irska (*Paddy's Bangers Irish Tour 2017*) se konala od 30. 6. do 10. 7. 2017, na jejímž programu byly čtyři předem domluvené koncerty (Cork, Dublin, Galway, Bundoran) a spousta dalších (busking, vystoupení v hostelech, ...), ve kterých nehrála hlavní roli pouze irská hudba, ale i české skladby složené převážně z repertoáru SDS. V říjnu stejného roku byla vydána knižní publikace *Paddy's Bangers: CESTA PŘES SMARAGDOVÝ OSTROV* pojednávající o jejich výletě do Irska, které daly základy zápisy z deníků členů sextetu a v prosinci zorganizovali ještě cestovatelskou přednášku v sušickém kině.

Během doby svého působení odehráli několik dalších koncertů, např. na firemních vánočních večírcích, pětiletém výročí pořadu *Radka Nakládala Škrtněte si, prosím!* nebo na charitativní akci *Nadace pro transplantaci kostní dřeně*. Od konce února 2018 už bohužel vystupují jako kvintet, jelikož se Štěpán Potužák rozhodl plně věnovat své kapele *Sirkyskon*.

Budoucí vidinou *Paddy's Bangers* je objevení východního pobřeží Spojených států amerických a jejich kultury pomocí účasti na nějaké pěvecké soutěži či festivalu. Proč

zrovna Amerika? Už jednou ji navštívili se Sušickým dětským sborem (World Choir Games 2012) a každému členovi pěvecké skupiny se zamlouvá americké country.

4.1.5 Go. Spirit

Nově vznikající pěvecké těleso, které je složeno asi z 15 bývalých členů SDS, kteří se rozhodli jít cestou gospelů a spirituálů, jejichž náboženskost se snaží co nejvíce dostat do posluchačů. Jelikož jsou tyto černošské duchovní písně velmi těžké na poslech, tak je nacvičují po svém, aby v posluchači vzbudili uvolněnost. Hlavní vedoucí je Jana Karausová, která nyní studuje sbormistrovství v Praze.

Jelikož je to existenčně opravdu mladé uskupení zpěváků, tak za sebou nemá zatím moc vystoupení. Nedávno jsme je mohli vidět a slyšet na letošním ročníku festivalu *Je kraj, kde voní tráva*.

4.1.6 Klubíčko

Tento sbor, původním názvem Solováček, je sbor předškolních dětí MŠ v Tylově ulici. Dnes už také ale tento název potkáme zřídka, jelikož v současné době bychom ho nazvali už jako součást Broučků (též se sbormistryní Milenou Naglmüllerovou a korepetitorkou Jaroslavou Hanusovou), se kterými zpívají i totožný repertoár. Jedinou odlišností v práci tohoto sboru je, že se zde nekonají pravidelné zkoušky jako v prvním přípravném oddělení sušického sboru.

Jak už jsem zmiňovala výše, tak oba tyto dva sbory mají stejný repertoár, se kterým ale vystupují na koncertech dohromady. Společná zkouška se vždy koná jen před vystoupením.

4.1.7 „Rodiče a děti“

Zpívání s rodiči a dětmi je zatím mladá, ale pomalu stávající se tradicí, záležitostí Sušického dětského sboru, která je součástí prosincových vánočních koncertů

Před Vánoci vybere zakladatelka a uskutečňovatelka této akce Milena Naglmüllerová několik vánočních písní a pozve rodiče dětí od Broučků až po Hlavní sbor, jež jsou většinou bývalými členy SDS. Koná se pár společných pěveckých zkoušek a

v rámci vánočních koncertů vystupují pod názvem „Rodiče a děti“. Mnohdy se stává, že se na pódiu potká i více generací.

4.1.8 Projekt SBOR

Toto hudební těleso nepůsobí v Sušici, ani v jejím blízkém okolí, nýbrž v Českých Budějovicích. Ale i přesto je velice úzce spjato se Sušickým dětským sborem.

Když zpěváci opouští SDS, je to z velké části kvůli tomu, že úspěšně absolvovali střední školu a život se jim posouvá zase o něco dál. Většina z nich odejde na vysokou školu, a to především do Plzně, Prahy anebo již zmiňovaných Českých Budějovic, kam se dostali i dva odchovanci tohoto sušického sboru, Jan Ptáček a Tomáš Kotal.

Amatérský pěvecký soubor Projekt SBOR založili v září 2013 a v současnosti jsou i jeho sbormistry. Vznikl tehdy jako studentský sbor s hrstkou zpěváků, která se po krátké době mohla pyšnit cca 30 členy převážně z Pedagogické a Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Jeho činnost byla však v roce 2015 na nějakou dobu pozastavena z důvodu nedostatku zpěváků. Vzápětí, roku 2016, chytl sbor „druhou mízu“ a přestěhoval se z vysokoškolského prostředí do literární kavárny Měsíc ve dne, ze které se však ale v září téhož roku přesunul do hudební školy Yamaha. V té době sbor začínal po několika drobných vystoupeních získávat na Budějovicku své jméno a v lednu 2017 se přesunul do sálu Besedy. 29. 4. 2017 proběhl s Chlapy SDS velice úspěšný koncert v Sušici, kde vyprodali téměř celý Smetanův sál. (*Příloha č. XI*)

V současné době sbor sdružuje přes 20 zpěváků, kteří vystupují na různorodých akcích a pořádají i své vlastní koncerty (např. vánoční a jarní).

Za zmínku stojí určitě i pěvecký chrámový sbor **Academie Mariae Sanctae**, který se orientuje pouze na zpěv duchovní hudby (mší). Sice mu nepoložily základy žánří členové SDS ani učitelé ZUŠ Františka Stupky, ale byl založený ve Strašíně (blízko Sušice), pod jehož správou také spadá. Vede ho Jakub Waldmann, známý český kontrabasista, který dříve působil v České filharmonii a dnes je profesorem a zástupcem ředitele Hudební školy a gymnázia hlavního města Prahy.

Díky školním akcím vznikají při základních a středních školách příležitostná pěvecká tělesa. Aby tyto vzdělávací instituce nemusely zakládat sbory, tak sdruží několik svých žáků, kteří navštěvují SDS a z těch tento soubor vznikne.

Např. Příležitostný komorní sbor Gymnázia Sušice

4.2 OSTATNÍ

4.2.1 Lidový soubor ZUŠ Františka Stupky

„Lidovka“ byla založena bývalým ředitelem místní ZUŠ, Františkem Pekharterem, jako uskupení dětí z umělecké školy, jehož nástrojové obsazení zahrnovalo pouze lidové nástroje a repertoár byl orientován jenom na folklórní muziku.

Po Františkovi Pekharterovi převzal lidovou muziku v roce 1989 Jan Pelech, jeho bývalý žák hry na klarinet. Ze začátku se do něj hlásilo velice málo dětí, a tak se p. Pelech rozhodl, že se začne hrát i něco jiného (hodně se mu zalíbila např. skupina Čechomor). Do současnosti netrvá na obsazenosti pouze lidovými nástroji, ale snaží se uplatnit a zapojit i takové nástroje, u kterých není v ZUŠ vedena souborová hra – kytara, akordeon, ... Nejedná se zde ale pouze o reprodukci hudby, nýbrž se dirigent také snaží o rozvoj interpretačních technik.

Tento soubor je díky svému zaměření na lidovou hudbu častým hostem nejrůznějších akcí a také hodně spolupracuje s dalšími obory v sušické ZUŠ – s tanečním či výtvarným oddělením nebo se samotným dětským sborem.

Pěvecký sbor má pro žáky instrumentálního oddělení velký význam a je důležitý i pro souborové cítění každého muzikanta. Proto je v osnovách hudební školy uvedeno, že každý žák školy musí být členem nějaké souborové hry, což bylo dříve velice opomíjeno. V této době existuje v ZUŠ několik těchto souborů, jako jsou např. houslové, klavírní, flétnové atd., a ti žáci, s jejichž nástroji se tato seskupení utvořit nedají, se stávají součástí právě Lidového souboru. Takto to funguje i v opačném případě, kdy se může vyskytnout nějaký obtížnější instrumentální part, kterým má být doprovázen zpěvák, či soubor

zpěváků. Učitel na něj hráče na nástroj velice dobře připraví a kooperace mezi zpěvem a instrumentální hudbou proběhne bez jakéhokoliv problému.

Mezi hudební tělesa, která se věnují převážně tomuto druhu hudby jako Lidový soubor, můžeme zařadit ještě skupinu **Age**, což je uskupení čtyř hudebníků (mezi kterými se nachází i Jan Pelech) v nástrojovém složení: housle, akustická kytara, baskytara, bicí. Jeho vedoucím je odchovanec SDS a v dnešní době učitel zpěvu a hry na kytaru v ZUŠ v Kašperských Horách a na Staších, Marek Hamberger. Repertoár je orientován především na folkové písně, lidové písně, písničky Waldemara Matušky a další.

4.2.2 Tricken Brúdrs

Příležitostné profesionální komorní trio působící pod ZUŠ Františka Stupky je složena z tamějšího učitelů: Jana Pelecha (zpěv, housle, kontrabas), Daniela Čámského (bicí) a Jana Zdeňka (akordeon, piano). Vystupují samostatně na různých akcích (oslavách, svatbách atd.), pořádají vlastní koncerty, ale také hrají jako doprovodná skupina pro žáky ZUŠ, pro které jsou určitě obrovským zpestřením. V jejich repertoáru se objevují spíše novodobější skladby, které jsou převážně jazzového a swingového charakteru, ale nebrání se ani skladbám patřícím do jiných hudebních stylů, takže v jejich repertoáru můžeme najít i lidové písně, country, písničky z pohádek nebo písně z 60., 70. a 80. let 20. stol.

4.2.3 KARAVANA SWINGersBAND

V listopadu 2004 vzniklo uskupení muzikantů, které i přes jejich rozdílné profese spojuje jedno – swing! Můžeme je též nazvat mladou obrodou a pokračovateli swingového orchestru *Rytmus*⁴³. Na kulturních akcích (plesech, zábavách) působí od roku 2005. V dnešní době zahrnuje dechovou sekci, rytmickou sekci a zpěv, jehož funkci zastává jediná žena v souboru, učitelka sólového zpěvu na ZUŠ v Sušici, Marie Houšková. Skupina má

---

⁴³ *Rytmus* je swingový orchestr, který vznikl v Sušici roku 1939, se stal ve své době velmi oblíbeným, ale v roce 1941 byly protektorátním nařízením zakázány veškeré taneční produkce, takže veřejné vystupování k tanci skončilo. Po válce se společenské poměry zlepšily a orchestr začal opět přicházet na scénu, a to i díky novému vedoucímu – Otovi Bodlákovi, který do něj přivedl řád a úspěchy přicházely samy. Rytmus se rozpadl po smrti svého kapelníka, Kamila Švelcha, zbytek orchestru se rozutekl buď do Solovačky, nebo do KARAVANASWINGersBANDu. K výročním oslavám se ale bývalí členové rádi vrací a v roce 2014 oslavil Rytmus v sušické Sokolovně 75 let své existence.

dohromady 9 členů, kteří jsou bývalými zpěváky SDS (např. Tomáš Baierl) nebo působí jako pedagogové v ZUŠ Františka Stupky (Daniel Čámský, Jan Pelech, Jan Zdeněk).

4.2.4 Memento

Folková kapela, působící jako příležitostný hudební soubor, která vznikla roku 2003, má nyní 7 členů (Mirka Dolanská, Anežka Šmídová, Zdiška Švehlová, Jiří Švehla, Tomáš Bulín, Martina Nová, Josef Nový) a velkou různorodost v instrumentálním obsazení (kytara, housle, bonga, viola, saxofon, basová kytara, perkuse). Všichni členové navštěvovali nebo navštěvují sušickou ZUŠ.

4.2.5 Orchidea

Tentokrát se vrátíme o pár let zpět, do roku 1996, kdy byla bratry Ježkovými, Miloslavem a Danielem, dnes již bývalými členy SDS, založena hudební skupina, která měla sloužit k zábavě lidí na tancovačkách. Nástrojové obsazení akordeon/klávesy a baskytara jim ale nestačilo, a proto se rozhodli hledat mezi svými přáteli další členy do své kapely. Prvním bubínkem se stal Jaroslav Beneš, který dal kapele právě to jméno, jež nese do dnešního dne.

První zkušenosti s vystupováním začínají sbírat již rok po vzniku, kdy jezdí po zábavách okolních vesnic. Během několika let už spolupracují s několika uměleckými agenturami (např. s plzeňskou reklamní a produkční agenturou RLA Stallion s. r. o.), díky kterým se na Plzeňsku dostávají do popředí a díky kterým získávají kontakty s umělci, jako např. s Pavlínou Filipovskou⁴⁴ či Danielem Nekonečným.

Do roku 2005 proběhlo hodně změn mezi členy, ale koncem července jejich uskupení dostává ustálenou formu a hrají ve složení: Miloslav Ježek (akordeon, klávesy), Luděk Doležal (kytara), Daniel Ježek (baskytara) a Jiří Ouda (bicí). V tomto obsazení vydržela kapela hrát pouhých pět let. Poté nastaly opět změny. I když probíhala různá soustředění a odehrával se velké množství koncertů a zábav (Maturitní ples Konzervatoře

---

⁴⁴ Pavlína Filipovská (28. 5. 1941) – česká herečka, televizní i rozhlasová moderátorka a zpěvačka. Můžeme ji vidět např. ve filmu Noc na Karlštejně (1974) a nazpívala hity jako Nej, nej, nej (1963; s Josefem Zimou), Včera neděle byla (1992).

v Plzni, Šumavování ve Zdíkově, ...), tak se v roce 2013 oba dva bratři Ježkové shodli na úplném přerodu členů skupiny a na inovaci hudebních nástrojů.

V současnosti jsou členy Miloslav (akordeon, klávesy) a Daniel (kytara, baskytara) Ježkovi, Jiří Auermüller (trubka), Jakub Šimáček (pozoun) a David Kovář (saxofon). Působí převážně v Plzeňském, méně již v Jihočeském, kraji jako taneční kapela na soukromých oslavách, firemních večírcích, leccjakých plesech a tanečních či pout'ových zábavách, takže je jejich repertoár různorodý. Především se ale zaměřuje na českou popovou hudbu.

4.2.6 Strýčkova Zahrádka

Tato čtyřčlenná kapela (Jan Ptáček, Daniel Nakládal, Tomáš Kotal, Lukáš Žežulka) vznikla roku 2009 a hudebním stylem se nejbližší blíží k alternativnímu, či art rocku a jejíž čtyři členové jsou bývalými zpěváky SDS. Vystupují ročně na několika desítkách koncertů, a to především v Plzeňském, Středočeském a Jihočeském kraji. Už se jim naskytla i možnost zahrát si se známými českými i zahraničními kapelami jako jsou Wohnout, Monkey Business, Katapult, Smackwood (Francie), Worldly Savages (Velká Británie).

4.2.7 Hellboy's Jazz

Uskupení je tvořeno pouze dvěma členy: Danielem Nakládačem a Janem Ptáčkem.

Tento experimentální jazzový projekt vznikl v roce 2011, kdy chtěli studenti tamějšího Gymnázia vytvořit představení, jež by zobrazilo filmovou postavu Hellboye, která by se dala vnímat všemi smyslovými orgány člověka. Hudbou (trumpeta, klavír), mluveným slovem, rýmy, světly a chutí. Toto představení sklídilo obrovské ohlasy naplněného Smetanova sálu v Sušici. Příběh ale nebyl dokončený kvůli ponoření se do říze jejich hlavní kapely, Strýčkovy Zahrádky.

Duo nyní vystupuje jen občas na improvizčních akcích s trumpetou, klavírem, syntetizátorem a rapem. Hlavní myšlenka trochu jiného souznění trumpetu a klavíru, jak nejsme zvyklí, v nich ale nadále dřímá a čeká na správnou příležitost na znovuzjevení.

4.2.8 Orchestra

Alternativní (alternativ-art rocková) kapela, jež vznikla v lednu 2004 je tvořena také jen dvěma členy, kterými jsou Jiří Plánička a bývalý člen SDS, a Martin Vlk. O dva roky později se stali se svou vlastní tvorbou vítězi Múzy⁴⁵. Tato výhra jim usnadnila jejich hudební cestu a už v říjnu 2016 se stalo jejich demo CD nejlépe hodnocenou nahrávkou redaktory časopisu Spark. Ještě téhož roku se přihlásili do pražského přehlídkového festivalu kapel Malá Alternativa, kde obsadili druhé místo. Toto je ještě více pozvedlo a od roku 2009 a dále spolupracují i s filmovým a divadelním odvětvím (např. napsali píseň do arménského filmu George Meoyana, spolupracovali s filmovým festivalem AniFest v Teplicích, skládali hudbu do divadelní hry Vajgl pro Jihočeské divadlo v Českých Budějovicích, ...) a pořádají i svá mini-turné.

4.2.9 Sirkyskon

Další skupinou, kterou můžeme zařadit ke hudebním tělesům založeným členy SDS, je pop-rocková kapela Sirkyskon. Jejím rodným městem se stala před několika lety Sušice a v oficiálním složení Štěpán Potužák (kytara, zpěv), Matyáš Fedor (baskytara, zpěv), Martin Vondráček (kytara) a Zdeněk Kalný (bicí) ji známe od ledna roku 2010.

Během pár let uspořádali několik koncertů a dalších mnoha se zúčastnili. V květnu 2011 vyhráli soutěž amatérských hudebních kapel Písecký skřivan, čímž získali finanční podporu na zhotovení CD v nahrávacím studiu. Účastnili se např. i projektu Skutečná Liga, jež je jednou z nejúspěšnějších soutěží hudebních talentů v živém hraní, kde získali páté místo. Zahráli si na Basinfirefestu⁴⁶, Rock for People⁴⁷, Sázavafestu či na Open Air Musicfestu Přeštěnice⁴⁸. Roku 2014 získali třetí místo v Múze⁴⁹. V roce 2015 se zapojili do projektu MusicCluster⁵⁰, který jim pomohl o rok později k vydání nového debutového videoklipu.

---

⁴⁵ Múza – plzeňský soutěžní festival amatérských skupin, který se koná každým rokem v Divadle pod lampou a letos proběhl již jeho 26. ročník.

⁴⁶ Basinfirefest – multizánrový hudební festival ve Spáleném Poříčí na Plzeňsku.

⁴⁷ Rock for People – jeden z největších rockových hudebních festivalů v České republice, který se koná v Hradci Králové.

⁴⁸ Sázavafest, Open Air Musicfest Přeštěnice – každoročně se konající české hudební festivaly.

⁴⁹ viz Orchestra

⁵⁰ MusicCluster – hudební projekt založený v říjnu 2013, který umožňuje mladým skupinám nebo jednotlivcům sehnat peníze na jimi určenou věc formou crowdfundingu (= způsob získávání peněz formou

V poslední době jsme je mohli vidět jako předkapelu hudební skupiny Chinaski, která pořádala v březnu koncert v Sušici, nebo začátkem dubna na Pražském Majálesu.

V Sušici a jejím okolí můžeme najít mnoho mládežnických hudebních kapel, založených ať už bývalými, nebo současnými členy Sušického dětského sboru. K těm známějším můžeme zařadit ještě např. **Dva a půl chlapa** (Jakub Baierl, Štěpán Potužák – oba jsou bývalými členy SDS – a Zdeněk Kalný) nebo funk-jazz-rockovou kapelu **JAM4U** (Jakub Baierl, Jan Pilný, Zdeněk Koubek, Květa Fránová, Jan Stulík). Nesčetné množství hudebních skupin vzniká při základních nebo středních školách (nejenom v Sušici) díky současným členům SDS, kteří je navštěvují. K tomuto závěru jsem se dostala díky dotazníku, který jsem předložila právě těm žákům, kteří do sboru chodí. Dostávalo se mi zde na otázku „*Věnujete se hudbě i mimo ZUŠ?*“ odpovědi „*Máme s klukama kapelu*“ nebo „*Zatím taková „školní kapela“, ale doufám že z toho bude jednou i něco víc* 😊“.⁵¹

---

sbírky). Patrony tohoto projektu jsou např. hudební skladatel a producent Darek Král nebo bratři Ondřej a Štěpán Škochovi – bývalí členové skupiny Chinaski.

⁵¹ viz Dotazník a jeho analýza

5 DOTAZNÍK A JEHO ANALÝZA

Jako metodu zjištění informací o rozvoji (sborového) zpěvu, hudby a obecně hudební výchovy na Sušicku, jsem zvolila *elektronický dotazník*, jehož cílem je přiblížit pohled:

- a) jak sborový zpěv ovlivňuje současné členy
- b) jak sborový zpěv ovlivnil členy bývalé.

Tento typ dotazníku jsem si vybrala kvůli počtu respondentů, jehož číslo je velice vysoké, a také kvůli pokroku v technologiích v dnešní době je to efektivní a rychlý způsob získávání potřebných informací. Nejsou zaměřeny na určitou skupinu lidí, dělenou např. podle věku apod., pouze dle toho, jestli v dnešní době ještě sbor navštěvují, nebo nikoliv. Jejich struktury jsem se snažila sestavovat tak, aby byly otázky jednoduché a dobře pochopitelné všem respondentům obou dotazníků.

Vytvořila jsem tedy dva elektronické dotazníky, z nichž jeden je určený pro současné členy SDS a druhý pro ty bývalé. Otázky obou příkládám do své práce a u každé otázky vysvětluji, co bylo mým cílem zjistit.

K několika otázkám jsem přiložila grafy, které jsem vzhledem k tomu, že každá otázka je zde uvedena a popsána zvlášť, záměrně nepopisovala. Číselné údaje obsáhlé v grafech určují počet jedinců, kteří odpověděli na určitý dotaz danou odpovědí.

5.1 PRO SOUČASNÉ ČLENY

Dotazníku se zúčastnilo 20 respondentů.

Celkově jsem položila respondentům 19 otázek⁵². První dvě otázky byly pouze informativní a rozřazovací na pohlaví a věk respondentů. Další se typově rozlišují na:

- uzavřené, kde respondenti měli na výběr z předem dané odpovědi

(viz otázky č. 6, 7, 11, 12, 14, 16, 18)

---

⁵² Pozn. U několika otázek jsou uvedené příklady odpovědi vyňatých z položených otázek. Tato vyjádření jsem ponechala tak, jak je žáci sami napsali, tzn. nejsou žádným způsobem upravována a mohou se v nich vyskytovat chyby různého charakteru.

- polouzavřené, kde k daným odpovědím byla jedna možnost volné odpovědi
(viz otázky č. 4 a 5)
- otevřené, v níž respondent píše svou vlastní odpověď a názor
(viz otázky č. 8, 9, 10, 13, 19)
- filtrační, jež vyřadila respondenty, kterých se to netýká
(viz otázky č. 15 a 17)

Otázka č. 1: *Jsem:*

- *Dívka*
- *Chlapec*

Tato uzavřená otázka rozděluje respondenty do dvou skupin podle pohlaví na chlapce a dívky. Z celkového počtu žáků se dotazníkového šetření zúčastnilo 13 dívek a 6 chlapců.

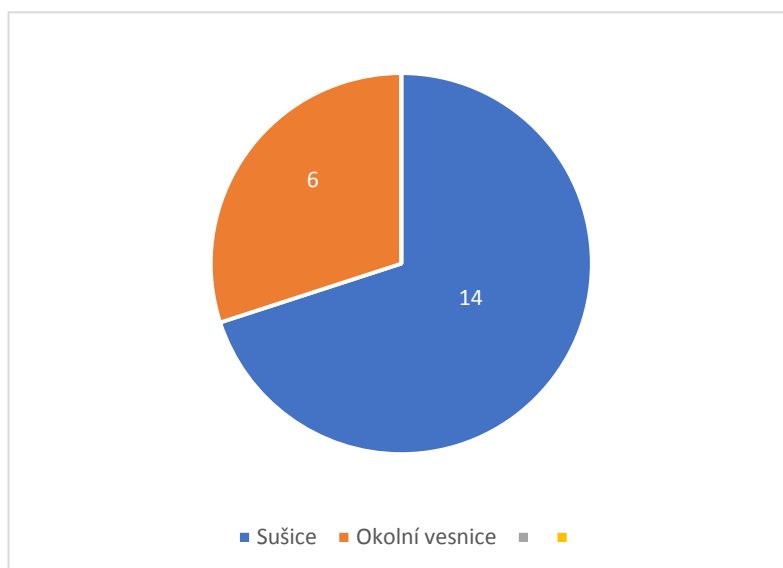
Otázka č. 2: *Uveďte svůj věk:*

Smyslem této otázky je pouze poukázat na věkový rozsah těch, kteří odpověděli na dotazník. Respondenty se stali žáci ve věku od 14 do 19 let, což přibližně odpovídá dětem, kteří navštěvují hlavní oddělení sboru.

Otázka č. 3: *Uveďte místo svého bydliště:*

U této otázky bylo cílem zjistit, jak velká procentuální část respondentů pochází přímo z města Sušice a jak velká z okolních vesnic, tj. dojíždějících. Z větší části jsou zpěváci místní.

Otázka č. 4: *Jakou školu momentálně navštěvujete a v jakém městě/vesnici?*

Položením této otázky jsem se snažila zjistit, zdali se sborovému zpěvu v SDS věnují i nadále ty děti, které po absolvování základní školy odešly na střední školu mimo sušický region. Z celkového počtu dotazovaných navštěvují 3 žáci základní školu (dva ZŠ T. G. Masaryka v Sušici a jeden ZŠ Sušice v Lerchově ulici), zbylých 17 školu střední. U středních škol se jedná o žáky Gymnázia Sušice (11), SOŠ a SOU Sušice (1), Střední školy Horažďovice (2), VOŠ a SPŠE v Plzni (1), Obchodní akademie v Klatovech (1) a v Plzni (1).

Otázka č. 5: *V jakém roce jste začala chodit do sboru?*

V závislosti na otázce č. 2 jsem se snažila zjistit, v kolika letech žáci nejčastěji vstupují do sboru. Z dvaceti dotazovaných začali:

- čtyři chodit do sboru ve 3 letech
- tři ve 4 letech
- čtyři v 5 letech
- čtyři v 6 letech

a poté až:

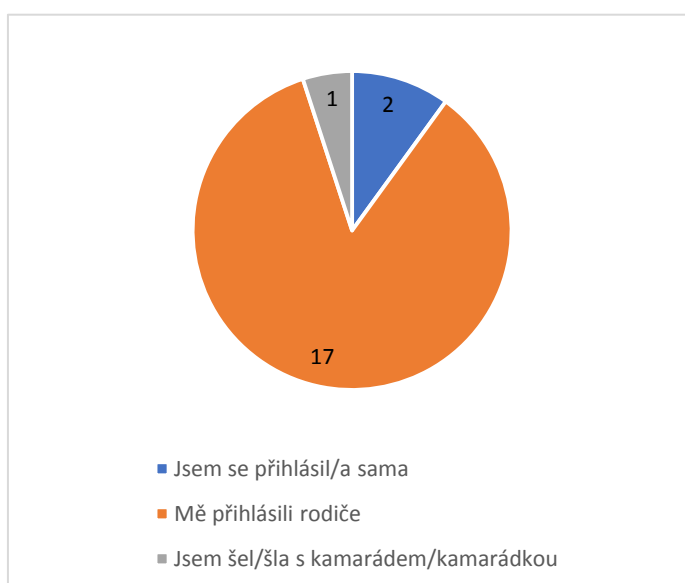
- dva v 11 letech
- dva ve 12 letech

Tímto se nám ukazuje fakt, že většina členů SDS je vychovávána jeho sbormistry už od útlého věku, a i když zde už někteří působí mnoho let (např. 14 nebo 13 let), tak je sborový zpěv stále nepřestává bavit, na čemž mají obrovskou úlohu všichni sbormistři, kteří dokážou svojí výukou děti zaujmout a především oslovit.

Otázka č. 6: *Do pěveckého sboru:*

- *Jsem se přihlásil/a sám/sama*
- *Mě přihlásili rodiče*
- *Jsem šel s kamarádem/kamarádkou*
- *Jiné:*

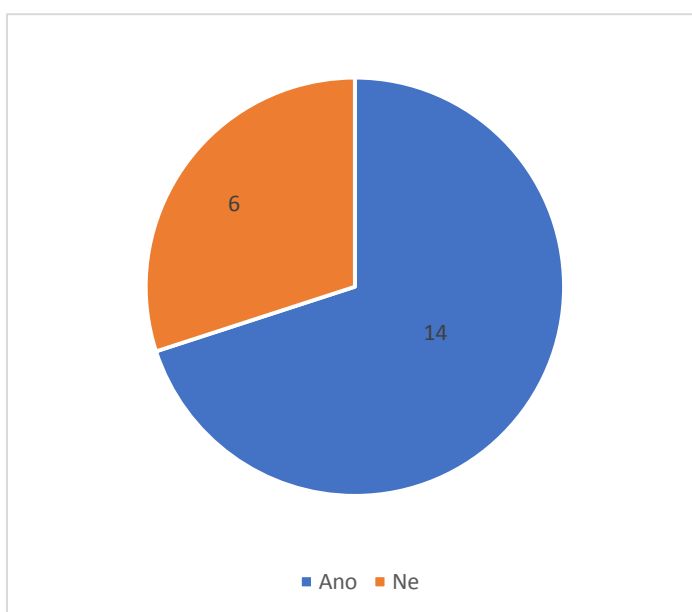
V této otázce zjišťujeme, jakým způsobem se děti do sboru přihlásily. Poukazujeme zde na informovanost dětí, škol, rodičů a propagaci těchto sborů. Velmi koresponduje s otázkou č. 12 v tomto dotazníku. V nabídce *jiné* měli žáci možnost pro vyjádření svého jiného názoru.

Naprostá většina dětí byla přihlášena svými rodiči, jen ti největší odvážlivci se přihlásili sami nebo přišli společně s kamarádem/kamarádkou. Podle mého názoru je skvělé, že se rodiče v takovém měřítku zajímají o hudební rozvoj dítěte, který je pro něj později zásadní součástí života (nejenom z hlediska profesionálního, ale i kvůli psychickému zdraví, což pozoruji u některých lidí – podle mě je hra na nástroj, zpěv nebo jen pouhé zaposlouchání se do hudby určitým odreagováním, které způsobí duševní klid a vyrovnanost).

Otázka č. 7: *Chodí/chodil do SDS někdo z Vašich příbuzných?*

- *Ano*
- *Ne*

Touto otázkou jsem směřovala k faktu, který se mi již několikrát opakovaně potvrdil (i z vlastní zkušenosti) a ukazuje nám, že počátek působení dítěte v pěveckém sboru je u většiny iniciován někým ze členů rodinného okruhu.

Otázka č. 8: *Z jakého důvodu/jakých důvodů navštěvujete SDS?*

Otevřená otázka, která nám podává důvody, díky nimž jsou děti členy SDS. Hlavními se staly především pozitivní vztah k hudbě a skvělá interakce mezi žáky. Níže je uvedeno pár příkladů, které jsem vyjmula z několika dotazníků.

„Hudbu miluju už od mala a SDS je naše druhá rodina, ať jsme na zkoušce nebo na zájezdu, vždy se skvěle bavíme.“

„Sbor je něco jako moje druhá rodina. Neumím si představit to, že bych na sbor nechodila.“

„Baví mě zpívat, skvělá parta lidí“

„Postupem času jsem zjistil, že mě zpěv určitým způsobem naplňuje a SDS je skvělá možnost, jak své potřeby uspokojit. Samozřejmě je nejbližší, ale hlavně je tu skvělá přátelská a uvolněná atmosféra, úžasný kolektiv různých muzikantů, zájezdy, tábory, festivaly...“

Otázka č. 9: *Na tomto kroužku se mi nejvíce LÍBÍ:*

Otevřená otázka, která umožňuje dětem přemýšlet, co se jim na tomto kroužku líbí a co zde mají rády. My v odpovědích nalezneme důvod, proč žáci kroužek navštěvují. Ve většině případů se názory shodovaly s odpověďmi z předchozí otázky č. 8, tj. radost ze zpěvu, SDS pořádané akce, kolektiv, ...

Otázka č. 10: *Na tomto kroužku se mi NELÍBÍ:*

Tato otázka je také otevřená a je přesným protikladem otázky předchozí. Dávám zde dětem prostor vyjádřit se, co se jim na sboru naopak nelíbí nebo co je nejméně baví. Několik odpovědí se shodovalo v názoru, že není, co by se jim na sboru nelíbilo. U některých dětí tomu tak nebylo. Níže je uvedeno pár příkladů, které jsem vyjmula z několika dotazníků.

„Občas sbormistři nechávají některé skladby stranou, protože si myslí, že je umíme, ale pak přijde koncert a není to úplně dobrý.“

„Zpěv z not“

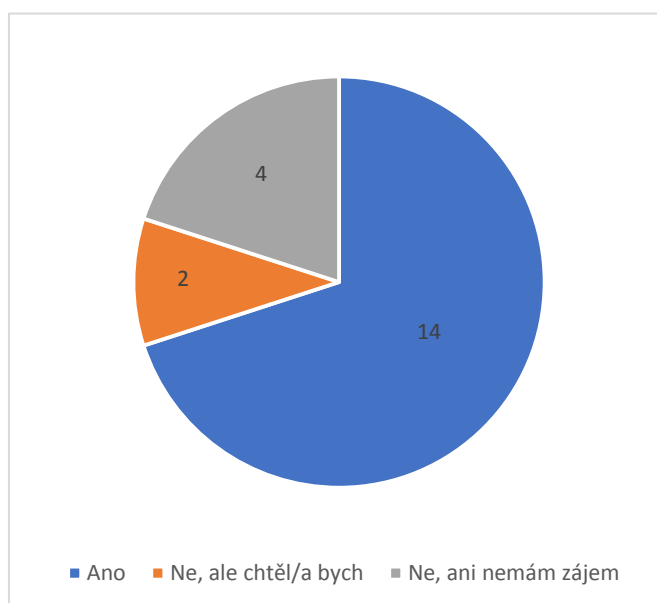
„Často užvanění kolegové“

„Když není“

„(ne)organizace“

Otázka č. 11: *Navštěvujete v ZUŠ i hru na hudební nástroj?*

- *Ano*
- *Ne, ale chtěl/a bych*
- *Ne, a ani nemám zájem*

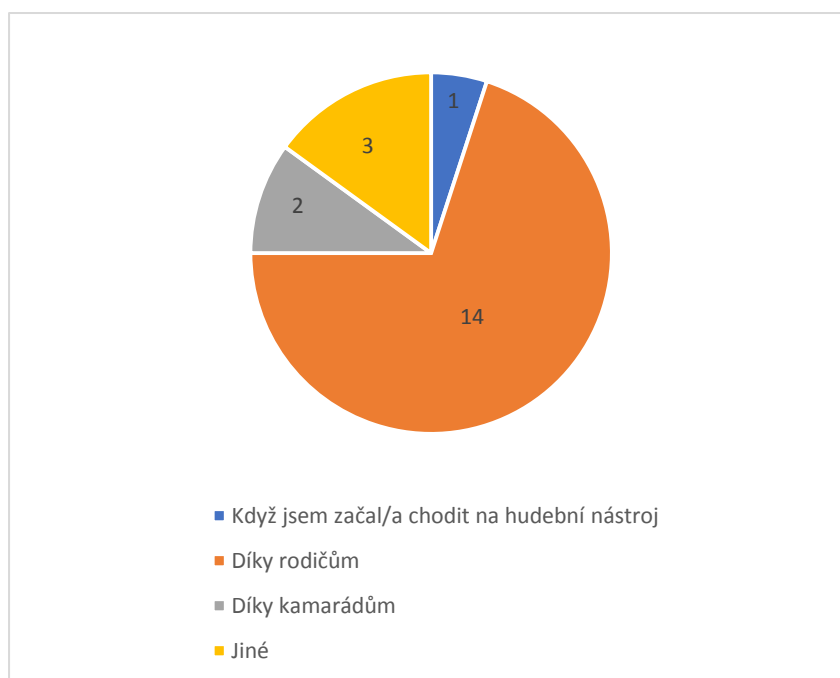
Cílem bylo poukázat na propojenost sborového zpěvu a hry na nástroj v místní ZUŠ.

Prokázalo se, že přibližně tři čtvrtiny dotazovaných žáků navštěvují ke sborovému zpěvu i hru na nástroj (pravděpodobně v sušické ZUŠ), a to nám ukazuje velkou spjatost těchto dvou oddělení.

Otázka č. 12: *O SDS jste se dozvěděl/a:*

- *Když jsem začal/a chodit na hudební nástroj*
- *Díky rodičům*
- *Díky kamarádům*
- *Jiné:*

V této otázce zjišťujeme, jakým způsobem se děti o sboru dověděly. Koresponduje s otázkou č.6. V nabídce *jiné* měli žáci možnost pro vyjádření svého jiného názoru.

Děti jsou o sboru informované především rodiči či rodinnými příslušníky (jednou z odpovědí v nabídce *jiné* byl „*Díky bratrovi*“) a z otázky č. 6 je patrné, že je do pěveckého tělesa i sami přihlašují. V nabídce *jiné* se vyskytly ještě dvě další odpovědi, které nesou souvislost dověděním se o SDS díky paní učitelce v mateřské školce.

Otázka č. 13: *Charakterizujte pár slovy svého sbormistra:*

Tato otázka byla podána pouze informačně, jelikož mě zajímalo, jaký mají děti vztah ke svým sbormistrům. Ale nakonec jsem se jí sem rozhodla vložit, protože si myslím, že vztah „dítě – sbormistr“ je velice důležitým prvkem, který ovlivňuje nejenom chod sboru, ale i životy dětí, jež se v těchto osobách shlížejí nebo, v některých případech bohužel naopak, ne. Když jsem dostala možnost jít se kouknout na sborové zkoušky, udělala jsem si vlastní názor na každého z vedoucích. Po přečtení všech zodpovězených dotazníků jsem zjistila, že je děti z mého pohledu vnímají všechny vesměs stejně jako já, ale poté jsem si vzpomněla na pohledy a chování žáků, které jsem na zkouškách naživo viděla a pozorovala a došlo mi, že děti je vnímají ještě mnohokrát intenzivněji než moje osoba. Proto níže uvedu několik příkladů vyňatých z vyplněných dotazníků, kde se důležitost tohoto vztahu dokazuje.

„Pan Baierl je neskutečně energický, aktivní a inspirativní člověk. Jestli si nějak nepředstavuji důchod, je to jen jeho. Andrejka je skvělá, tak hodná, že si to nezasloužíme.“

(o Janu Pelechovi) „Objevil ve mně sólistu a díky němu jsem se přihlásil na solovy zpev a mel uspech na mnoha soutěžích“

„Všichni jsou přátelští, profesionální, dokáží pomoci s problémy, ochota“

„Pan Baierl je prostě borec. I přes to, že je už starší, zvládá úplně všechno. Hodně ho respektujeme a máme ho rádi. Andrejka je náš takovej andílek. Jako dívčí sbor nás naučila fakt hodně a zpívání nás díky ní baví. Podle mě kdyby tam nebyla Andrejka, už by to nebylo ono.“

Otázka č. 14: *Navštěvujete i jiné pěvecké těleso?*

- *Ano*
- *Ne*

Zde se nám ukazuje, jak moc děti komplexně oslovil sborový zpěv v SDS. Otázka byla podána pouze formou uzavřenou a v upřesňující následující otázce č. 15 je dále rozvinuta. 50 % dotazovaných odpovědělo na otázku *Ano*, 50 % dotazovaných *Ne*.

Otázka č. 15: *Pokud jste v předchozí otázce odpověděli kladně, tak jaké?*

Filtrační otázka, která je orientovaná pouze na respondenty, kteří v předchozí otázce č. 15 odpověděli kladným způsobem. Pomáhá nám blíže určit, jakým dalším pěveckým tělesům se dané děti věnují. V závislosti na otázce č. 4 zde nejsou určena konkrétní pěvecká tělesa, která působí pouze v Sušici.

Deset žáků, kteří odpověděli v předchozí otázce kladně, se rozdělilo na dvě skupiny. První skupinu tvoří ti, co navštěvují k SDS sborový zpěv (celkem 4 žáci) a druhou žáci, kteří jsou členy ještě jiného sborového tělesa (zbylých 6 respondentů). Ti navštěvují gospelový soubor Go. Spirit (4) a chrámové sbory Metanoia (1) a Academia Marie Sanctae (1). Na tomto vidíme, že sborový zpěv v sušickém regionu je velice oblíbený a chtěný, jelikož všechna tato tělesa mají působiště v Sušici či jejím okolí a děti je navštěvují, i když studují mimo Sušici.

Otázka č. 16: *Věnujete se hudbě i mimo ZUŠ?*

- *Ano*
- *Ne*

Otázka, korespondující s otázkami č. 11 a 14, nám upřesňuje oblíbenost hudby, kterou provozují ve svém volném čase.

75 % respondentů se věnuje hudbě i mimo uměleckou školu, což souvisí s velkým rozvojem hudebnosti u dětí, kteří ZUŠ navštěvují už několik let. Určuje to i jejich vztah k hudbě, který je v tomto případě ve třech čtvrtinách velice pozitivní.

Otázka č. 17: *Pokud ano, tak jak?*

Blíže nám upřesňuje kladnou reakci na odpověď z minulé otázky č. 16.

Díky této otázce jsem se dozvěděla, že se žáci ve svém volném čase věnují jak instrumentální hře, tak i zpěvu. Několik dotazovaných ve své odpovědi uvedlo, že se této aktivitě věnují veřejně (jsou členy hudební kapely či symfonického orchestru, hrají v muzikálech nebo v divadelních představeních, jamují, ...), amatérsky skládají nebo si hrají a zpívají jen doma pro radost. Toto je další z úžasných ukázek, že sušická ZUŠ (ať už nástrojové obory nebo sborový zpěv) zanechává v dětech velkou hudební stopu.

Otázka č. 18: *Chcete se věnovat zpěvu a hudbě celkově i nadále?*

- *Ano*
- *Ne*

Dozvídáme se zde, zdali se chtějí žáci věnovat hudbě i ve svém budoucím životě. Výrazně nás spojuje s otázkami č. 11, 14 a 16, které poukazují na jejich současný vztah k hudbě.

Opět se zde vyskytla rovnost obou dvou odpovědí, která znova souvisí s hudební výchovou na ZUŠ Františka Stupky. Pedagogové této školy dokáží děti pro hudbu nadchnout takovým způsobem, že polovina (odhadováno ve větším měřítku) by i nadále chtěla mít s hudbou něco společného.

Otázka č. 19: *Zdůvodněte, prosím, svou odpověď v předchozí otázce.*

Specifikující otázka předchozí, kladné i záporné, reakce na otázku č. 18.

Respondenti, kteří zodpověděli předchozí otázku negativně uvedli jako důvod, že jejich životní cesta směřuje již k jinému cíli, který nemá s hudbou nic společného. Někteří z nich by se i nadále chtěli hudbě věnovat, ale ne na profesionální úrovni (pouze jako koníček). Do poslední skupiny patří ti, pro které hudba znamená hodně a nadále by se jí chtěli věnovat více než volnočasově. U tohoto třetího oddílu uvedu níže několik příkladů vyňatých ze zodpovězených dotazníků.

„Možná bych zkusila pražskou konzervatoř, obor: hra na kontrabas.“

„Chtěl bych jednou učit ostatní zpěvu“

„Chtěla bych zkusit konzervatoř na zpěv ale jen taková zkouška no...“

„Hudba je můj život a chci se jí věnovat i nadále. Hraji v muzikálech a v divadle.“

5.2 PRO BÝVALÉ ČLENY

Dotazníku se zúčastnilo 51 respondentů.

Celkově jsem jim položila 11 otázek⁵³. První dvě otázky byly také pouze informativní a rozřazovací na pohlaví a věk respondentů, jako u dotazníku minulého. Další se typově rozlišují taktéž na:

- uzavřené, kde respondenti měli na výběr z předem dané odpovědi

(viz otázky č. 6, 8, 9, 11)

- polouzavřené, kde k daným odpovědím byla jedna možnost volné odpovědi

---

⁵³ Pozn. U několika otázek jsou uvedené příklady odpovědí vyňatých z položených otázek. Tato vyjádření jsem ponechala tak, jak je bývalí členové sami napsali, tzn. nejsou žádným způsobem upravována a mohou se v nich vyskytovat chyby různého charakteru.

(viz otázky č. 3 a 4)

- otevřené, v níž respondent píše svou vlastní odpověď a názor

(viz otázka č. 5)

- filtrační, jež vyřadila respondenty, kterých se to netýká

(viz otázky č. 7, 10, 12)

Otázka č. 1: *Jsem:*

- *Žena*
- *Muž*

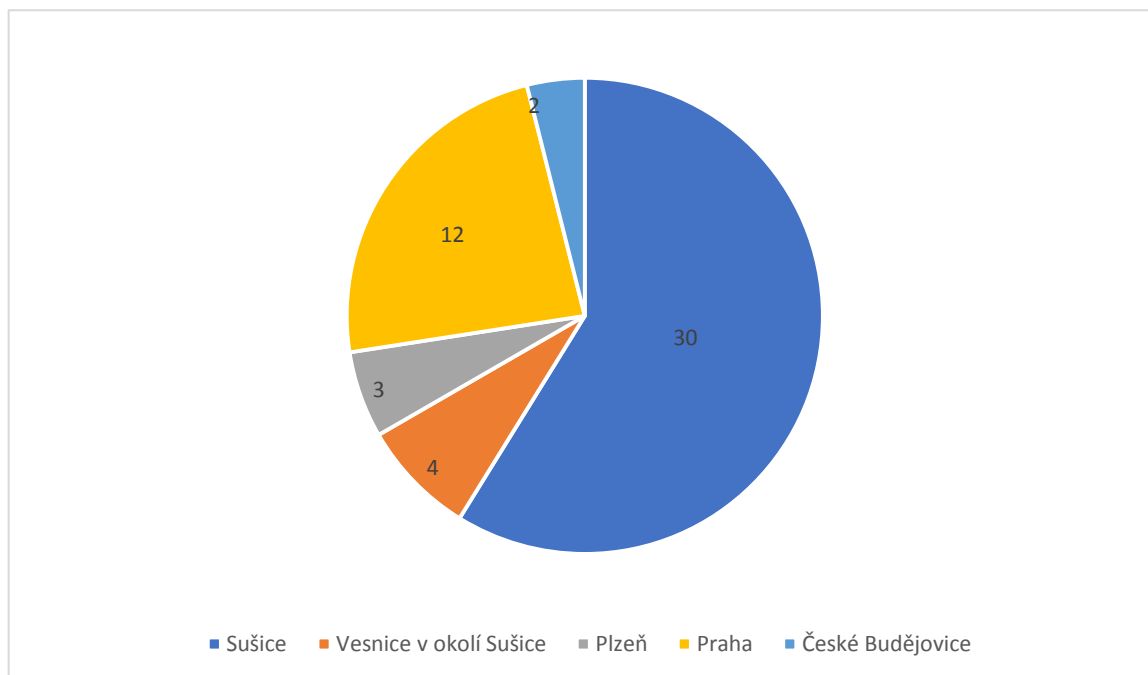
Tato uzavřená otázka rozděluje respondenty do dvou skupin podle pohlaví na ženy a muže. Z celkového počtu žáků se dotazníkového šetření zúčastnilo 45 žen a 6 mužů.

Otázka č. 2: *Uveďte svůj věk:*

Smyslem této otázky je pouze poukázat na věkové rozpětí těch, kteří odpověděli na dotazník. Věkové rozmezí bylo ve spodní hranici určeno patnáctiletou respondentkou, nejvíce odpovědí se mi dostalo od studentů, kteří ukončili členství ve sboru minulý rok a horní hranici vytvořil věk 58 let.

Otázka č. 3: *Uveďte místo svého současného bydliště:*

Cílem bylo poukázat na to, zdali se bývalí členové SDS zdržují spíše v Sušici (nebo v jejím okolí), či do sboru dojíždějí ze vzdálenějších míst.

Většina bývalých členů žije přímo v Sušici nebo jejích přilehlých vesnicích. Ostatní jsou důkazem toho, že po absolvování středních škol odcházejí na vysokou školu do některého z měst uvedených v grafu, kde zůstanou i po studiu.

Otázka č. 4: *Uved'te své současné povolání:*

Touto otázkou jsem se snažila zjistit, jestli je hudební výchova na Sušicku natolik ovlivnila, že se jí věnují i v současnosti jako svému povolání.

Více než třetinu respondentů (22) tvoří studenti, u kterých nelze z prvního pohledu určit, zdali se hudbě nějakým způsobem nadále věnují. Pokud nebudu počítat tuto skupinu, tak povolání naprosté většiny dotazovaných nemají nic společného s hudbou – sedm z nich uvedlo jako svou profesi *učitel/učitelka*, u kterých nelze určit, stejně jako u studentů, jakým oborem se zabývají. Přesto jsem ale našla bývalé členy, kteří se hudebnímu odvětví tímto způsobem věnují. Jsou to povolání: zpěvačka a divadelní technik A

studia Rubín.

Otázka č. 5: *Co Vám dal do života sborový zpěv?*

Otevřená otázka, ve které mohli dotazovaní vyjádřit jakýkoliv názor, ať už byl kladného, nebo záporného rázu. Většina odpovědí se vztahovala k zážitkům a sociálním vztahům, které si ve sboru vytvořili, ale najdeme zde i jiné. Příkladem uvedu reakce vyjmuté z některých dotazníků.

„V Sušickém dětském sboru jsem se naučila nejen zpěvu, ale i spolupráci, kreativité a vytrvalosti. Zůstalo mi mnoho skvělých vzpomínek (na zkoušky, akce zájezdy a tábory) i mnoho úžasných přátel“

„samostatnost, přátelství, zodpovědnost“

„kamarády, disciplínu, kolektiv, zážitky, pokoru, rozhled, zodpovědnost k sobě i ostatním“

„profesní i zájmovou náplň“

„Dal mi toho moc, lásku k muzice a sborovému zpěvu, kterému se věnuji dodnes.“

„schopnost zpívat ve vícehlase, větší rozhled v oblasti hudby, kamarády, zážitky, a životního partnera ☺“

„Celoživotní přátele, nekonečné zážitky, poznávání cizích zemí v rámci zájezdů, lásku k hudbě, obdiv k panu Baierlovi ☺“

I přes to, že tento dotazník zodpovědělo 51 bývalých členů SDS odlišných generací, tak se ke mně nedostala ani jedna odpověď záporného nebo neutrálního charakteru. Tato otázka a její odpovědi mě ještě více utvrdily v tom, že pan Baierl dělá svou práci s chutí a radostí, a tak skvěle, že

značnou částí ovlivňuje životy všech, kteří sborem projdou, k lepšímu (ve smyslu hudebním⁵⁴ i nehudebním).

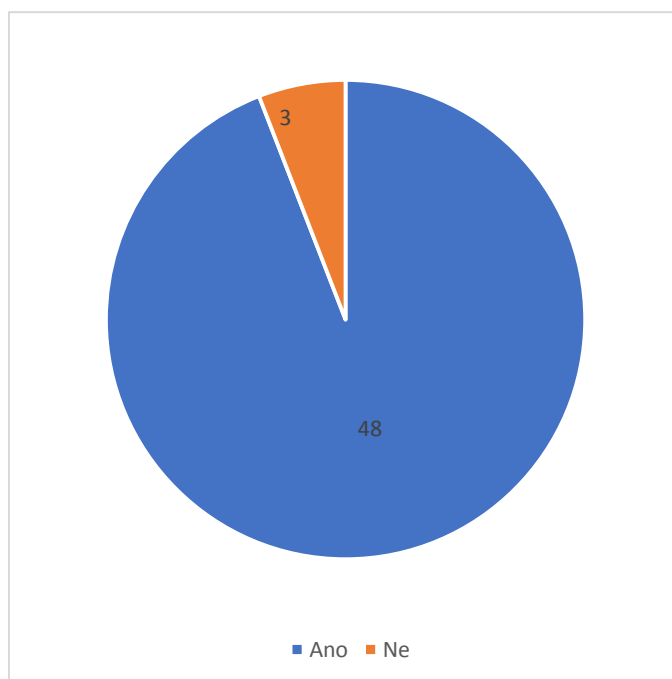
Otázka č. 6: *Spolupracujete se SDS i v současnosti? Pokud ano, tak jak?*

Cílem bylo zjistit, jestli si bývalí členové i po opuštění sboru udržují nějaký kontakt se SDS.

Aktivně se SDS spolupracuje 12 dotazovaných, kteří se podílejí na organizaci letních soustředění (např. zdravotník, táborový vedoucí) nebo spolupracují jako klavírní korepetitoři. Dalších několik bývalých členů je s tímto pěveckým tělesem v kontaktu díky koncertům, na nichž jsou pravidelnými návštěvníky, či díky svým dětem, které do sboru chodí.

Otázka č. 7: *Navštěvovalo / navštěvuje / chcete, aby navštěvovalo Vaše dítě pěvecký sbor?*

- *Ano*
- *Ne*

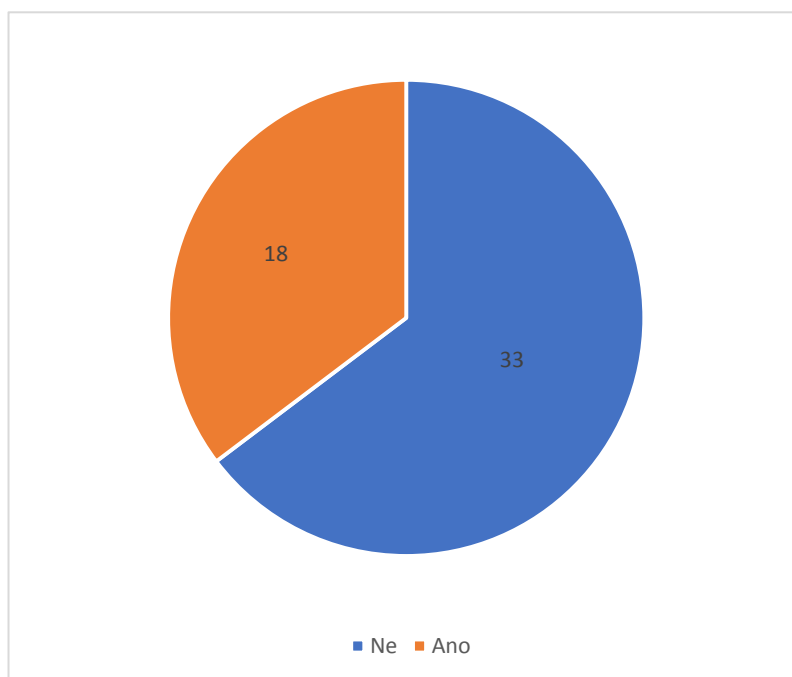
---

⁵⁴ Viz otázky č. 8 – č. 11

Výsledek nám dává najevo, jak pro ně byl sborový zpěv a sbor sám důležitou součástí jejich života, a dal a ukázal jim toho tolik (jak jsme mohli vyčíst již v otázce č. 5), že do něj začlenili / začleňují / by chtěli začlenit i své potomky. Níže přikládám graf, který je toho všeho důkazem.

Otázka č. 8: *Jste členem některého z dalších pěveckých těles v Sušici?*

- *Ano*
- *Ne*

Tato otázka rozčleňuje bývalé členy do dvou skupin, z nichž jedna se i nadále pod odchodu ze SDS věnuje sborovému zpěvu v sušickém regionu a druhá nikoliv.

Z grafu můžeme vyčíst, že nadpoloviční většina bývalých členů nenavštěvuje žádný jiný pěvecký sbor v Sušici nebo jejím okolí. Ze 33 členů ale odpověděli dva respondenti, že byli součástí bývalého pěveckého tělesa Nimbostratus, jedna respondentka je členkou českobudějovického sboru Canzona, jedna členkou

malinkého sboru v Žihobcích (poblíž Sušice), který je tvořen bývalými zpěvačkami SDS a jedna členkou sboru působícího při konzervatoři.

Otázka č. 9: *Pokud ano, tak jakého?*

Upřesňující otázka otázky č. 8 ukazující, v kterém pěveckém tělesu/kterých pěveckých tělesech se respondenti působí.

Respondenti jsou členy:

- Faux Pas (3)
- Go. Spirit (5)
- Metanoia (1)
- Svatobor (7)
- Paddy's Bangers (1)

Otázka č. 10: *Věnujete se zpěvu či hudbě nadále (ve svém volném čase)?*

- *Ano*
- *Ne*

Touto otázkou jsem chtěla zjistit, jestli se dotazující, kteří nejsou součástí žádného pěveckého tělesa (*viz otázky č. 8 a 9*) věnují hudbě nějakým jiným způsobem alespoň ve svém volném čase, nebo jestli se hudbě přestali věnovat úplně. Na otázku odpovídali i respondenti, kteří u otázky č. 8 odpověděli kladně, tudíž z celkového počtu 33 bývalých členů, kteří odpověděli na otázku záporně, se jich 20 hudbě i nadále věnuje, zbylých 13 nikoliv. Pokud se tedy ohlédneme pouze za těmi, kteří se jakoukoliv formou věnují i nadále hudbě, dospějeme k číslu 38, což je přibližně 75 % z celkového počtu 51 dotazovaných. Toto číslo nám ukazuje, že hudba se stala nedílnou součástí převážné většiny bývalých členů SDS a velice rádi se jí dále věnují.

Dotazující, kteří odpověděli pozitivně ještě v několika případech uvedli, že se hudbě věnují i jiným způsobem, než sborovým zpěvem (*viz otázka č. 11*).

Otázka č. 11: *Pokud ano, tak jakým způsobem?*

Dotaz nás odkazuje pouze na členy, kteří v předchozí otázce odpověděli „Ano“ a získáváme díky němu přesnější informace, jež nás odkazují na to, jakým způsobem se určití respondenti hudbou nadále zabývají.

V naprosté většině se odpovědi shodují. Když pominu dotazované, kteří působí v nějakém z již zmíněných těles, tak bývalí členové se věnují nadále hudbě prostřednictvím zpěvu či hraní na hudební nástroj (ukulele, klavír, flétna) formou domácího muzicírování nebo formou veřejného vystupování (kapely).

ZÁVĚR

Stěžejní část bakalářské práce je zaměřena na hudební soubory, které vznikly díky Sušickému dětskému sboru a dále na dotazníkové šetření, jež se soustřeďuje jak na současné, tak i na bývalé členy zmiňovaného sboru. Cílem bylo ukázat, že členství v tomto tělese s sebou nese určité kouzlo, nejspíše kouzlo osobnosti p. Baierla, které provází zpěváky zbytkem celého života. Důkazem se mi stala spousta hudebních těles působících na Sušicku, které jsem při zkoumání objevila a jež byly, nebo stále jsou, založeny členy SDS (bývalými i současnými).

Při zpracovávání práce jsem měla možnost několikrát navštívit tento sbor a pozorovat jeho činnost mimo pódium, což se pro mne stalo obrovským přínosem a stejně velkou inspirací do mého budoucího života.

Dotazníková část, a převážně uvedené citace z některých jednotlivých dotazníků, nám velice jasně ukazuje, že většina dětí a dospělých, kteří kdy působili (nebo stále působí) pod vedením Josefa Baierla, se hudbě velmi rádi věnují i dále a pomáhají tím k následnému rozvíjení její myšlenky – dělat radost!

RESUMÉ

Bakalářská práce, orientovaná na Sušický dětský sbor a jeho vliv na hudební výchovu na Sušicku, pojednává o dlouholeté práci Josefa Baierla a jeho nynějších spolupracovníků, jež se značnou částí podílí na vývoji hudebního života především v okolí Sušice. Cílem práce bylo poukázat na pozitivní vliv hudební výchovy vyučované v ZUŠ Františka Stupky na hudební a kulturní dění v regionu.

This bachelor thesis, based on Sušice Children's Choir and its significance for youth music education in Sušice region, concern a long-time work of Josef Baierl and his current co-workers, which takes a part on the evolution of music life primarily in the surroundings of Sušice. The aim of this thesis was to point to positive effect the music education taught in the František Stupkas's School of art on the musical and cultural events in region.

SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

BAIERL, Josef. *Sušický dětský sbor*. Klatovy: Okresní kulturní středisko, 1989

JÍLEK, Jiří. *Smišené sbory v Plzeňském kraji po roce 2000*. Plzeň, 2014. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická.

KÁŇOVÁ, Lucie. *Josef Baierl a jeho podíl na rozvoji sborového zpěvu v Sušici*. Plzeň, 1999. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická.

Kronika Sušického dětského sboru v letech 1969-1995 (bez autora). Archív Sušického dětského sboru, Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici. Nepublikováno.

Kronika Sušického dětského sboru v letech 1989-2005 (bez autora). Archív Sušického dětského sboru, Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici. Nepublikováno.

Kronika Sušického dětského sboru od roku 2000 do současnosti (bez autora). Archív Sušického dětského sboru, Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici. Nepublikováno.

NAKLÁDAL, Daniel. *Podíl ZUŠ Františka Stupky v Sušici na kulturním životě v regionu*. Plzeň, 2015. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Bakalářská práce.

Stanovy Spolku přátel Sušického dětského sboru. Sušice, 2015.

STAŠEK, Čestmír. *Hudebně pěvecký kurz pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení: metodika*. Praha: IPOS, 2000. ISBN 80-7068-145-4a.

VALOVÝ, Evžen. *Sborový zpěv v Čechách a na Moravě*. Vyd. 1. V Brně: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1972.

VÁŽNĚ Nevážně (bez autora). *Sušický dětský sbor 1969-2009*. [Sušice, 2009]

VÍTOVCOVÁ, Šárka. *Josef Baierl – sbormistr, pedagog*. Plzeň, 2014. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická.

VRCHOTOVÁ-PÁTOVÁ, Jarmila. *Pěvecká příprava učitelů hudební výchovy: pro studující PeF a PGS*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976.

Materiály z archivu Sušického dětského sboru Základní umělecké školy Františka Stupky v Sušici.

Rozhovory se sbormistry a bývalými členy SDS.

Internetové zdroje:

Aleš Březina, hudební skladatel, muzikolog a ředitel Institutu Bohuslava Martinů | Vltava. Český rozhlas Vltava [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.05.2018]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/ales-brezina-hudebni-skladatel-muzikolog-a-reditel-institutu-bohuslava-martinu-5018067>

České sbory.cz. České sbory.cz [online]. Copyright © Unie českých pěveckých sborů, 2003 [cit. 01.05.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskesbory.cz/>

Hudební skupina Orchidea. Hudební skupina Orchidea [online]. Dostupné z: <http://www.orchidea-wz.cz/home>

KARAVANA SWINGers BAND - Kontakty. KARAVANA SWINGers BAND - Kontakty [online]. Dostupné z: <http://karavanaband.sweb.cz/>

Obsazeni-Instruments | Tricken Brudrs . Obsazeni-Instruments | Tricken Brudrs [online]. Dostupné z: <http://www.t-brudrs.snadno.eu/>

O nás | PROJEKT SBOR. O nás | PROJEKT SBOR [online]. Dostupné z: <http://www.projektsbor.cz/>

[online]. Dostupné z: <http://bandzone.cz/>

Prameny písní, hymnů a starých zpěvů - KPMK. Úvodní stránka - KPMK [online]. Dostupné z: <http://www.kpmk.eu/index.php/2-nezarazene/1-prameny-pisni-hymnu-a-starych-zpevu>

Sušický dětský sbor. Sušický dětský sbor [online]. Copyright c. Sušický dětský sbor 2014. Dostupné z: <http://www.susicesds.cz/>

Trocha historie Pěvecký sbor Svatobor Sušice. Trocha historie Pěvecký sbor Svatobor Sušice [online]. Copyright © [cit. 01.05.2018]. Dostupné z: <http://www.svatobor.wz.cz/>

Základní umělecká škola Františka Stupky. Základní umělecká škola Františka Stupky [online]. Copyright © Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici 2018 [cit. 01.05.2018]. Dostupné z: <http://www.zussusice.cz/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. I – Písň věnované ostatními skladateli a textaři

Jméno autora	Název písň
Zdeněk Lukáš	Čarohrátky
Josef Říha, Václav Fischer	Čmeláci
Tomáš Baierl	Dudáček
T. Baierl, V. Fischer	Na Strakonice
T. Baierl	Naše zpívání
T. Baierl	Nedejte se kluci zahanbit
Ivo Bláha, V. Fischer	Otava
T. Baierl	Příslofonie
Aleš Březina	Requiem
T. Baierl, Jiří Havel	Slůňata
T. Baierl, V. Fischer	Spadla madla do říkadla
Jaroslav Smolka, V. Fischer	Sušická
T. Baierl, J. Havel	Veselé noty (cyklus písň)
Veronika Manová	Východ slunce
Daniel Čámský	Známa opera O životě v trávě

Příloha č. II – Seznam operních písní z publikace Čestmíra Staška

①

Ov - čá - ci, čtve - rá - ci, vy jste naši vi - čku i tu čo - čo - vi - čku vy - pá - sli.

②

Dív - ča, dív - ča, la - što - vi - čka, a ešče ťa kolíba - li a už mňa ťa slubova - li.
vi - dal som ťa od mu - li - čka,

③

Ha - li, be - lí, ko - ně v ze - lí, a hří - bá - tka v pe - tr - že - lí.

④

O - či éer - né o - či ty já mám nejradši, o - či éer - né o - či ty já mám rád.

⑤

Kdy - bych by - la ptá - čkem, ma - lou kře - pe - li - čkou,
já bych se vzná - še - la nad mi - lou svět - ni - čkou.

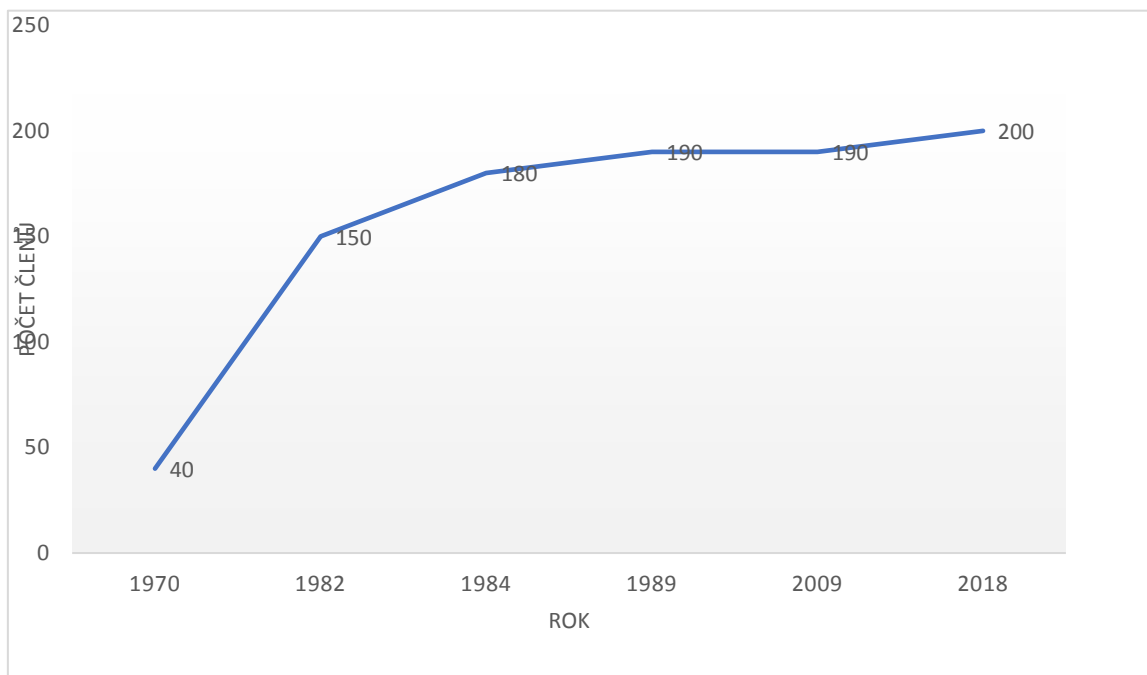
⑥

Ó, Vel - va - ry, ó, Vel - va - ry, kde jsou mé to - la - ry.
Jed jsem, pil jsem, ho - do - val jsem, he - zké hol - ky mi - lo - val jsem.

⑦

Kou - hej, kou - hej, kou - hej Va - šku, ja - kou já mám šně - ro - va - čku,
kou - hej, kou - hej, kou - hej Va - šku, jak se ti lí - bím.

Příloha č. III – Graf celkového počtu členů za konkrétní rok, který nám ukazuje velmi pozitivní nárůst žáků navštěvujících SDS

Pozn. Data jsou přesná u posledních třech uvedených let, u ostatních jsem uvedla pouze orientační číslo, jež bylo udáno v Kronikách SDS. U ostatních roků se mi nepovedlo sehnat dostatečné informace, abych dokázala sestavit konečné číslo žáků, kteří sbor v tom určitém roce navštěvovali.

Příloha č. IV – Letní soustředění SDS od roku 1970 do současnosti

Rok konání	Místo konání
1970	Mouřenec
1971	Hrablův most
1972 a 1973	Jesenice u Chebu
1974	Capartice u Nemanic
1975	Železná Ruda
1976	Netolice
1977	Létařovice
1978 a 1979	Ostružno
1980	Myslív
1981 a 1982	Ondřejovice

1983	Nový Bor
1984 a 1985	Létařovice
1986	Podmokly
1987	Netolice
1988 a 1989	Podmokly
1990	Oděsa
1991	Podmokly
1992	Starý Plzenec
1993	Podmokly
1994–2003	Ondřejovice
2004–2006	Dobrá Voda u Libína
2007–2010	Kleť
2011–2017	Kořen

Příloha č. 5 – Seznam zahraničních zájezdů SDS

Rok konání	Město konání	Stát
1976	Görlitz	NDR
1977	Budepešť	MLR
1979	Halle am Saale	NDR
1982	Weida	NDR
1984	Weida	NDR
1985	Borna	NDR
1986	Rostock	NDR
1986	Boltenhagen	NDR
1988	Bělehrad	JUG
1988	Budepešť	MLR
1990	Oděsa	Rusko
1991	Sábogárd	Maďarsko
1992	Kötzting	Německo
1993	Nyon	Švýcarsko
1994	Kötzting	Německo
1994	Nyon	Švýcarsko
1995	Kötzting	Německo

1995	Chippis	Švýcarsko
1995	Glamsbjerg	Dánsko
1996	Halle am Saale	Německo
1996	Kötzting	Německo
1997	Kötzting	Německo
1998	Nyon	Švýcarsko
1998	Saint Tropez	Francie
1999	Glamsbjerg	Dánsko
2000	Chippis	Švýcarsko
2001	Imbsheim	Francie
2002	Bournemouth	Velká Británie
2004	Cantonigros	Španělsko
2005	Sobrance	Slovensko
2006	Amriswil	Švýcarsko
2007	Sligo	Severní Irsko
2008	Meersen	Nizozemsko
2009	Brive-la-Gaillarde	Francie
2010	Sainte Anastasie	Francie
2012	Cincinnati	Spojené státy americké
2013	Judenburg	Rakousko
2014	Kötzting	Německo
2015	Kötzting	Německo
2015	Celje	Slovinsko
2016	Kötzting	Německo
2016	Amriswil, Uetendorf	Švýcarsko
2017	Kötzting	Německo
2017	Vilnius	Litva
2017	Sigulda	Lotyšsko
2018	Gdaňsk	Polsko

Je kraj, kde voní tráva

20. – 22. dubna 2018

12. ROČNÍK
FESTIVALU DĚTSKÝCH
PĚVECKÝCH SBORŮ

PÁTEK 20. 4. 2018

10.00 Smetanův sál

„**Děti dětem**“ koncert pro MŠ
Broučci a Sluníčka SDS

17.00 Kostel sv. Vavřince,
Zdouň

**Carmina bona Zlín,
Jizerka Semily**

19.30 Smetanův sál

**Včelky SDS, Sedmíkrásky Klatovy,
ŠUMÍCI Rokycany**

SOBOTA 21. 4. 2018

10.00 Smetanův sál

**Sluníčka SDS, Jiříčky Plzeň,
Carmínek České Budějovice**

10.00 Domov důchodců

H@OŠI Klatovy

13.30 Kostel sv. Markéty,
Kašperské Hory

Jizerka Semily

14.00 DPS Pod Svatoborem

**Sedmíkrásky a H@OŠI Klatovy,
GO.SPIRIT**

15.00 Sušice

„**Zpíváme pro Sušici**“
průvod a setkání sborů na náměstí

19.30 Smetanův sál

**Hlavní sbor SDS, H@OŠI Klatovy,
Jizerka Semily**

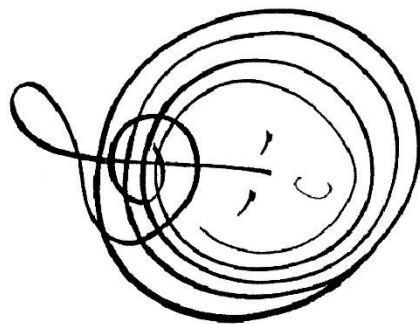
NEDĚLE 22. 4. 2018

10.30 Kostel sv. Václava,
Sušice

„**Radujme se vždy
společně**“
koncert duchovní hudby
**Hlavní sbor SDS,
GO.SPIRIT,
Jizerka Semily**

Spolek přátel Sušického dětského sboru
a ZUŠ Sušice za finanční podpory Města Sušice

Je kraj, kde voní tráva

Festival dětských pěveckých sborů
věnovaný odkazu Miroslava Raichla

12. ročník

Sušice 20. - 22. dubna 2018

Hlavní pořadatelé
Spolek přátel Sušického dětského sboru
Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici

Zástitu převzali a finančně podpořili
Ministerstvo kultury ČR
Nipos - Artiana
Město Sušice

Smetanův sál Gymnázia v Sušici, pátek 20. 4. v 10:00 (koncert pro MŠ)

Taneční oddělení ZUŠ

klavír: Andrea Sušilová, choreografie: Hana Kopová

Tmaveček

Broučci SDS

klavír: Jaroslava Hamusová, řídí: Milena Naglmüllerová

Jaké by to asi bylo

Bubáci

Psi kusy

Jak je velké miminko

Chodíme si po světě

Pásla Kačenička

Káča našla piáče

Když se vrátí jaro do vsi

Kočí písnička

J. Horáčková

M. Kružíková

J. Horáčková

P. Novák

lidová

lidová

Z. Svěrák, J. Uhlíř

J. Horáčková

I. Rybářová, J. Moulík

Slunička SDS + Taneční oddělení ZUŠ

klavír: Jan Zdeněk, řídí: Jan Pelech, choreografie: Hana Kopová

Prší, prší, Letěla Husička, Za tou naší stodolčkou

arr. Miroslav Raichl

Slunička SDS

klavír: Jan Zdeněk, řídí: Jan Pelech

Kdybys měla, má panenko

Cvrkání

Lordka a fordka

Skákal pes

Nasněžilo

arr. Milan Uherek

Antonín Tučapský

Emil Hradecký

J. Pelech a Slunička SDS

J. Pelech a Slunička SDS

společná píseň Zpívala bych, zpívala

(klavír: Jan Zdeněk)

Kostel sv. Váňince na Zdouni, pátek 20. 4. v 17:00

Carmina bona Zlín

klavír: Lucie Mudráková, řídí: Dana Kozárková

Canto di gloria

Psát od prvních řádků

(sólo: Aneta Večeřová)

In hoc anni circulo

(hostie: Barbora Novotná, flétna: Aneta Večeřová)

Veni domine

N. Rota

A. L. Weber

arr. P. Jurkovič

P. Vaculík, M. Lázhovská

Vanabaraká
(*bongo: Vlastimil Mozga, rytmické vajíčko: Victoria Matlová*)
Nebeští kavalérové
(*kytara: Daniela Kapustová, Vlastimil Mozga, Ondřej Joch*)
Proč si k nám nepřišel, Hrdelenko moje
Andělé boží
Vois sur ton chemin
Babylon 's falling

africká lidová
A. Michna z Otradovic
arr. J. Mudrák
anonym, J. Pavlica
B. Coulais, CH. Barratier
spirituál, arr. M. Raichl

Jizerka Semily

klavír: Jiří Horčíčka, řídí: Nadia Ladkany, Petr Řehák

Pie Jesu
Ave Maria
Vere linguores nostros
Pater noster
Trávnice
Ave Maria
Truverská mše
Praise His Holy Name
M. L. Lightfoot
J. Míšek
A. Lotti
X. Sarasola
A. Moyzes
K. Bex
P. Eben
K. Hampton

Smetanův sál Gymnázia v Sušici, pátek 20. 4. v 19:30

Včelky SDS

klavír: Jan Zdeněk, řídí: Jan Pelech

Dudáček
Vrabčáci
Červotoč
Hroch
Zahrajte ně, husličky
T. Baierl
M. Troup
M. Troup
M. Troup
arr. M. Raichl

Šumíci Rokycany

klavír: Lucie Popovičová, řídí: Hana Štěgrová

Hymna ŠUMÍKŮ
Opice
Klokani
Žirafy
Jsou mlynáři chlapi
Fotbal, Badminton
Koničku můj
Lordka a fordka
M. B. Karpíšek
M. B. Karpíšek
M. B. Karpíšek
M. B. Karpíšek
lidová
E. Douša
Z. Svěrák, J. Uhlíř
E. Hradecký

Sedmíkrásky Klatovy

klavír: Nikola Kalinová, řídí: Jaroslav Pleticha

Což se mně, má milá
Jaro už vstává
lidová
P. Eben

Ave Maria
Říkanka česká
Rozdávejme lásku
Bela a Sebastian
Mniši jsou tiši
Un poquito cantas
penánská
K. Baštař
P. Hladký
A. Amar
J. Uhlíř
španělská

společná píseň Zpívala bych, zpívala
(*klavír: Jan Zdeněk*)

Smetanův sál Gymnázia v Sušici, sobota 21. 4. v 10:00

Sluníčka SDS

klavír: Jan Zdeněk, řídí: Jan Pelech

Prší, prší, Letěla Husička, Za tou naší stodolíčkou
Kdybys měla, má panenka
Cvrkání
Lordka a fordka
Skákal pes
Nasněžilo
arr. M. Raichl
arr. M. Uherek
A. Tučapský
E. Hradecký
J. Pelech a Sluníčka
J. Pelech a Sluníčka

Jiříčky Plzeň

řídí: Jarmila Procházková

Du ba, Rieks Veenkeer
Bidjdua
Pět ježibab
Kdepaks ty bejvával
Černé oči
Quodlibet
Potápěč
We Are The Champions
Lachtani
2 kánony
U. Fuhre, W. Rizzi
P. Skoumal, P. Šrut
arr. M. Uherek
arr. M. Uherek
E. Strašek
F. Mercury
J. Nohavica

Carmíněk České Budějovice

klavír: Sergey Perepeliatnyk, řídí: Jitka Šimková

Padej dešti, deštičku
Smích
Bota
Yveta
Změním se
Ufo, ufo, ufoňi
P. Eben
M. Raichl
V. Trojan
V. Trojan
E. Hradecký
J. Vičar

společná píseň Zpívala bych, zpívala
(*klavír: Jan Zdeněk*)

Májko zelená

Zdeněk Lukáš

Domov důchodců nábr. J. Seitze, sobota 21. 4. v 10:00

H@OŠI Klatovy

klavír Jan Aschenbrenner, řídí Jan Šimůnek

Zdivočelá země - *sólo Jan Šimůnek*

Fly me to the moon - *sólo Jan Šimůnek*

Modlitba - *sólo Jan Šimůnek*

Here Comes The Sun

Ach, synku, synku - *sólo Vojtěch Kříž*

Vím, vím - *sólo Jan Vild*

If I Fell

Včelín

Z. Barták

B. Howard

O. G. Brzobohatý

G. Harrison

arr. J. Šimůnek

traditional, č. text A. Hájek

John Lennon, Paul McCartney

lidová

Penzion „Pod Svatoňovem“, sobota 21. 4. ve 14:00

H@OŠI Klatovy

klavír Jan Aschenbrenner, řídí Jan Šimůnek

Go.Spirit

klavír Jonáš Baierl, řídí Jana Karausová

Sedmikrásky Klatovy

klavír Nikola Kalinová, řídí Jaroslav Pleticha

Náměstí Svobody, sobota 21. 4. v 15:00 - Zpíváme pro Sušici

Setkání všech sborů u ZUŠ a společný průvod na náměstí s krátkým vystoupením (při výrazně nepříznivém počasí se program přemístí do haly v ZŠ Lerchova)

Smetanův sál Gymnázia v Sušici, sobota 21. 4. v 19:30

Sušický dětský sbor

klavír Daniel Nakládal, řídí Josef Baierl, Andrea Sušilová, Jan Pelech

Chodský den

Festina lente

Bílá růže

Koupala se Fridolínka

Míla moja

Ticket to Ride

arr. Miroslav Raichl

Martin Agricola

Miroslav Raichl

arr. Miroslav Raichl

arr. Miroslav Raichl

The Beatles

Chlapi SDS a H@OŠI Klatovy

house Lucie Housková, řídí Josef Baierl

H@OŠI Klatovy

klavír Jan Aschenbrenner, řídí Jan Šimůnek

Zdivočelá země - *sólo Jan Šimůnek*

Fly me to the moon - *sólo Jan Šimůnek*

Modlitba - *sólo Jan Šimůnek*

Here Comes The Sun

Ach, synku, synku - *sólo Vojtěch Kříž*

Vím, vím - *sólo Jan Vild*

If I Fell

Včelín

Z. Barták

B. Howard

O. G. Brzobohatý

G. Harrison

arr. J. Šimůnek

traditional, č. text A. Hájek

John Lennon, Paul McCartney

lidová

Jizerka Semily

klavír Jiri Horčíčka, řídí Nadia Ladkamy, Petr Řehák

Jablko

Teče voda

Cigán

Praštná písnička č. 1 z cyklu Praštné písničky

The Pink Panther

Evita

Tak už jdeme do finále (z pořadu Možná přijde i kouzelník)

A. Dvořák

J. Zrzavý

Z. Kodály

M. Kopelent

H. Mancini, arr. J. Althouse

A. L. Weber

společná píseň Praise His Holy Name, arr. Keith Hampton

společná píseň Staročeský chorál, arr. Miroslav Raichl

(klavír Jiri Horčíčka)

Kostel sv. Václava, neděle 22. 4. v 10:30

Hlavní sbor SDS

klavír Daniel Nakládal, řídí Andrea Sušilová, Josef Baierl, Jan Pelech

Sanctus (Missa brevis)

Et vos pueruli

Pueri concinite

A Little Jazz Mass

Elijah Rock

Z. Lukáš

S. Dietrich

J. Handl

B. Chlcoct

arr. J. Hairston

Go.Spirit

klavír Jonáš Baierl, řídí Jana Karausová

Rock my soul

Down in the river

Deep river

Spirit of God

spiritual

spiritual

spiritual

J. E. Moore

Jizerka Semily

klavír Jiri Horčička, řídí Nadia Ladkany, Petr Řehák

Pie Jesu

Ave Maria

Vere langüores nostros

Pater noster

Trávnice

Ave Maria

Truverská mše

M. L. Lightfoot

J. Mišek

A. Lotti

X. Sarasola

A. Moyzes

K. Bex

P. Eben

společná píseň Praise His Holy Name, arr. Keith Hampton

společná píseň Staročeský chorál, arr. Miroslav Raichl

(el. klavír Jiri Horčička)

P o v í d á n í o s b o r e c h :

Carmina bona Zlín

Dětský pěvecký sbor Carmina bona (Dobrá píseň) vznikl v roce 2000 při Základní škole Zlín, tř. Svobody 868. Jsme jediná škola ve Zlínském kraji s rozšířenou výukou hudební výchovy. Jádrem sboru tvoří žáci 5. - 8. ročníku. Není však výjimkou, že na některých skladbách spolupracují naši bývalí žpevníci, dnes již maturanti SŠ. Každoročně se účastníme nejrušnějších koncertů, přehlídek, festivalů a soutěží. Spolupracovali jsme na natáčení vánočního CD Moravských madrigalů a také máme dvě CD vlastní.

V roce 2012 se vrátila po pětileté pauze do čela tohoto sboru Dana Kozárková, která zde působí od jeho vzniku. Korepetice se znovu ujímá Lucie Mudráková.

Jizerka Semily

Soubor založila v letech 1964/1965 na Základní škole v Semilech Alena Kuželová, která zde vyučovala hudební výchovu. Roku 1967 se provdala za Václava Brádlu a sbor vedli společně. Za svou práci byli manželé Alena a Václav Brádlůvi oceněni Cenou Františka Lýska, Cenou Jiriny a Milana Uherkových a Cenou Bedřicha Smetany. V roce 2005 získali za skvělé vedení Jizerky čestné občanství města Semily. V roce 2007 se hlavní sbornistyní stala bývalá členka Jizerky – solová pěvkyně Nadia Ladkany.

Jizerka působí při ZUŠ v Semilech. V současné době zpívá na 130 dětí a mladých lidí ve dvou přípravných sborech – Sedmikráse a Čekankách, poté v koncertním sboru Jizerka a Smlšeném sboru.

Sbor interpretuje skladby téměř všech slohových období. Každým rokem sbor pořádá jarní přehlídku pěveckých sborů – Semilský džbánek, kterého se minulý víkend zúčastnil náš Hlavní sbor.

Jizerka sklízí úspěchy na různých přehlídkách, soutěžích a festivalech v ČR i v zahraničí. Slavila úspěchy například v Athénách, ve Vatikánu, irském Sligo nebo ve finském Tampere. Za oceánem pak byla úspěšná na turné po USA (1995) a na festivalu v japonské Shizuocce (2006). V posledních letech připomeneme 1. místo z festivalu v belgickém Neerpeltu, 1. místo v Banské Bystrici (2013).

Sbor natočil několik zvukových záznamů v rozhlasu i v televizi. Poslední nahrávkou je CD vánočních koled v úpravě Zdeňka Zahradníka „Svatou dobu již tu máme“ (2008). K 50. výročí sboru byla roku 2015 vydána publikace s názvem „Jizerka aneb Cesta za poselstvím hudby“.

Šumicí Rokycany

Je to pěvecký sbor žáků třetí, čtvrté a páté třídy se zaměřením na hudební výchovu. Již tři roky pracují na škole dvě sborové přípravy – ŠUMICI mladší (složeny z 1.a2 tříd) a právě ŠUMICI starší. Všichni se připravují do hlavního sboru ŠUM. ŠUMICI starší jsou zpěváci trochu vyspělejší a zpívají náročnější skladby než ŠUMICI mladší. Od počátku vystupuje sbor na všech školních i městských akcích. Hned první vystoupení býva v září na Setkání pod rokcycanskou věží. Pak už vystupují při všech příležitostech – Podzimní slavnost. Den otevřených dveří, zpívání u vánočního stromčku, Vánoční koncert, jarní koncert, festival Pízeňský rozhlas zpívá-ten pořádá

škola v Českém rozhlasu Plzeň, Školní akademie nebo závěrečný červnový koncert sborů školy. Letos má škola celoroční projekt s názvem Máme rádi přírodu, a tak se i sbory připojují k tomuto heslu. ŠUMICI starší vystupovali v září v zoologické zahradě na dni kmořů. Pravidelně se účastní regionální přehlídky dětských pěveckých sborů a většinou se umísťuje ve stříbrném pásmu. I letos v silné konkurenci druhé místo získali.

Sedmikrásky Klatovy

Dětský pěvecký sbor Sedmikrásky vznikl v září roku 2012 a jeho činnost je velmi pestrá. Zahnuje koncerty vánoční, charitativní, sbor se již pravidelně účastní vícečetných festivalů v blízkém i vzdáleném okolí (Světlo za Lidice, Je kraj, kde voní tráva) a akci klatovské Základní umělecké školy. V roce 2014 měl sbor tu čest zazpívat si společně na koncertu s Jaroslavem Uhlířem, dále s folkovou skupinou Nezmarfi a v březnu roku 2015 s hudebním tělesem Hradištan. Všechny členy sboru spojuje velká radost z hudebního bytí.

Carminek České Budějovice

Českobudějovický dětský pěvecký sbor Carminek sdružuje děti z různých základních škol a je starším přípravným oddělením Carminy. Sbor navštěvují děti čtvrtých až šestých tříd. Carminek vznikl v roce 2008. Sbornistyní sboru je Mgr. Jitka Simková, na klavír doprovází koncertní klavirista Sergey Perpelaitnyk. Carminek získal již několikrát umístění ve zlatém pásmu na regionální přehlídce sborů v Pisku, ve Strakoncích, v Třebíči. Ziskává ocenění za hlasovou kulturu, klavírní doprovod, v roce 2016 ocenění za sbornistrovský výkon. Uskutečnil několik výměnných koncertů s dětskými sbory. Je zván na festivalové přehlídky sborů, na vernisáže výstav. Vystupuje na všech hlavních koncertech Carminy. V roce 2014 hostoval na festivalu v Chorvatsku, v roce 2015 na festivalu v jižní Francii. Děti zpívají úpravy lidových a uměleckých písní, skladby našich i zahraničních autorů a jsou hlasově připravovány pro vstup do koncertního sboru Carmina.

Jirřičky Plzeň

Dětský pěvecký sbor Jirřičky Plzeň byl založen v r. 1982. V současné době ve sboru zpívají děti od 7-15 let. Vystupovali na mnoha koncertech u nás i v zahraničí. Zúčastňují se celostátních soutěží – získaly stříbrná pásma na soutěži výběrových sborů v Novém Jičíně a stříbrná pásma a zlaté pásma na přehlídkách Zahradní písní Praha. V r. 2008 získaly s velice omlazeným sborem cenné bronzové pásma na uvedené prestižní soutěži v Novém Jičíně. Jirřičky zpívají na 34. základní škole v Plzni pod vedením sbornistryně Jarmily Procházkové.

H@OŠI Klatovy

Pěvecký sbor H@OŠI vznikl v září roku 2015 a od počátku své činnosti má za cíl přesvědčit posluchače, že zvuk chlapčeského, později, doufejme, pánského sboru, je tou nejlahodnější hudbou všech hudeb. Přes svoji zatím ještě jeptičí kariéru sbor absolvoval celou řadu zajímavých akcí – například charitativní projekt Pomáhejme druhým, vánoční koncert klatovské základní umělecké školy, či Mši pro Štotožku v chrámě sv. Váta v Praze. Hoši, velmi často však H@OŠI, kromě samostatné koncertní činnosti, též aktivně spolupracují s divčím sbory blízkého i vzdáleného okolí.

Co.Spirit Sušice

Jsme bývalí členové Sušického dětského sboru, kterým se stýskalo po zpívání. Zallibení jsme našli, v gospelech a spirituálech, které nás okouzluji svou silou a energií. Jsou od lidí, kteří si i v těch nejtěžších, nejméně spravedlivých chvílích stáli za svým srdcem a vytvořili tak lepší svět pro celé generace, pro nás. Jsme za to vděční a svou radost chceme sdílet dál.

Sušický dětský sbor

Hlavní sbor a jeho „hmyzí“ přípravy (Broučci, Sluníčka, Včelky) v roce 2019 oslaví 50. výročí založení SDS. Letos jsme opět hodně soutěžili – Hlavní sbor v polském Gdaňsku (2 stříbrná pásma), Včelky ve Strakoncích (stříbrné pásmo), Sluníčka rovněž ve Strakoncích (zlaté pásmo). Zpěněním repertoáru zůstávají treňé úpravy Miroslava Raichla, dovednosti našich dětských instrumentalistů a taneční vystoupení v choreografii Světavy Čížkové a Hany Kopové.

Sponzoři: R. A. Gabriel, Foto Fišer, Pekařství Bandur

Poděkování:

Gymnázium Sušice, ZŠ Lerchova ulice

Spolek přátel SDS o. s. a všem rodičům a přátelům Sušického dětského sboru

Příloha č. VIII – Původní znělka SDS v notové podobě a slova, která byla napsána pro společnou píseň všech sborů festivalu „Je kraj, kde voní tráva“

V. Neumannová
Znělka SDS Je kraj
(sbor)

The image shows a handwritten musical score on a grid background. At the top, it is titled 'Znělka SDS Je kraj' with '(sbor)' underneath. The composer is identified as 'V. Neumannová'. The score consists of two systems. The first system has two staves, labeled '1' and '2'. Both staves are in G major (one sharp) and 3/4 time. The second system has two staves, both in C major (no sharps or flats) and common time (C). The first staff of the second system has a first ending bracket over the last two measures, and the second staff has a second ending bracket over the last two measures. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings like '>'.

Znělka SDS na festival Je kraj, kde voní tráva 2018

1. Šumíci, Šumíci, zašuměli v Sušici, z Rokycan přijeli,
Šumíci, Šumíci, zašuměli v Sušici, Šu-mí-ci !
2. Klatovy, Klatovy, kdepak najdeš takový, Sedmikrásky, Hrochy,
Klatovy, Klatovy, kdepak najdeš takový, Kla-to-vy !
3. Carmínek z Budějic zazpívá nám z plných plic: K Budějicům cesta,
Carmínek z Budějic zazpívá nám z plných plic, Ca-rmí-nek !
4. Jiříčky, Jiříčky, v očích mají jiskřičky, ze z Plzně přijeli,
Jiříčky, Jiříčky, v očích mají jiskřičky, Ji-ří-čky !
5. Semily, Semily, před týdnem nás hostili, tak jako na zámku,
Semily, Semily, před týdnem nás hostily, Se-mi-ly !
6. Sušice, Sušice, ta vás vítá velice, srdečně a s láskou,
Sušice, Sušice, ta vás vítá velice, Su-ši-ce !

ROZEZPÍVÁNKY

aneb

(zpíváme si ze Sluníčka se Sluníčky
do sluníčka)

Texty Fr. Synek (Sluníčko roč. 17, čís. 1-12)
Jako rozezpívávací cvičeníčka zhludebnil J. Baierl
POZNÁMKY:

1. Zpočátku předzpíváme dvou taktů, později čtyřtaktů.
2. Transponujeme podle možnosti dětí
3. Provádíme bezprostředně, bez notového zápisu.
4. Melodie můžeme změnit dle libosti taktů, aby výslovnost a celkový výraz byly co nejpřesvědčivější.

Příloha č. X – Pozvánka Paddy's Bangers na St. Patrick's Night II

PADDY'S BANGERS

PRESENT

ST. PATRICK'S NIGHT II

"POKRAČOVÁNÍ LÍSPĚŠNÉHO PŘÍBĚHU
O IRSKÉ HUDBĚ, ŽENÁCH A WHISKEY."

16. BŘEZNA 2018	17. BŘEZNA 2018
OD 19:30 HODIN	OD 19:30 HODIN
SMETANŮV SÁL	SMETANŮV SÁL
GYMNÁZIA SUŠICE	GYMNÁZIA SUŠICE

**17. BŘEZNA PATRICK'S AFTERPARTY
V TRADIČNÍM KLOUBU**

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK OD 14. ÚNORA NA PORTÁLE SIRKUSU

FACEBOOK.COM/PADDYSBANGERS   INSTAGRAM.COM/PADDYSBANGERS

Sympatický mišmaš Projektu SBOR a Chlapů SDS

Dva sušičtí mladíci, odchovanci SDS (Sušického dětského sboru) a aktivisté v mnoha dalších hudebních sférách Tomáš Kotal a Jan Ptáček založili v Českých Budějovicích sbor **Projekt SBOR**. Po různých peripetiích (viz SN 8/2017) vyladili sestavu a repertoár a vydali se 29. dubna na koncert do Sušice. Těleso je tvořeno převážně ženami, proto bylo vhodným tahem doplnění programu o Chlapi SDS.

Pod vedením Josefa Baierla i Tomáše Kotala Chlapi SDS koncert odstartovali svým svižným repertoárem. Po té praktikáblly opanovaly mladé ženy s několika muži a bez skrupulí, energicky a s nadšením michaly hudební koktejl z lidovek, jazzu, spirituálů i rock'n'rollu.

Vedle beatlesovské *Ticket To Ride* vystřihly např. *Caravan* Duke Ellingtona a končili po queensku *We Will Rock You!* Oba šéfové sboru se v dirigování střídali a spolu s dalšími využívali různých hudebních nástrojů. Zněla trubka, akordeon,

kytary, klávesy i rytmika a v jednu chvíli se na pódiu vyloupila celá *Stryčková zahrádka*. Mladíci se přiznali, že takový ženský sbor k jejich kapele byl vždy jejich snem a náležitě si skladbu užili (jediný trumpeták tam zpíval mezi děvča-

ty jaksi navíc). V poslední části na pódium přizvali i Chlapi SDS a společně svým nadšením a nasazením vyburcovali k hudebnímu projevu i diváky v zaplněném sále.

text a foto ED

více foto na www.kulturasušice.cz

PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR

UVAĎI KONCERT

29. dubna

Smetanův sál Sušice

UČI NKUJI

20.00 Chlapi SDS (sbormistr Josef Baierl)

20.45 Projekt SBOR (sbormistři Jan Ptáček, Tomáš Kotal)

VSTUP 100 Kč

Předprodej vstupenek na portálu SIRKUS

PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR PROJEKT SBOR